

- 4 ----- קדיש
- 4 ----- קדיש יתום ספרד
- 4 ----- קדיש יתום ספרדי
- 4 ----- קדיש יתום אשכנז
- 5 ----- קדיש על ישראל (ספרדין)
- 5 ----- קדיש דרבנן (ספרדן)
- 6 ----- סיום מסכת
- 7 ----- השכבה (ספרדין)
- 7 ----- השכבה לאיש
- 7 ----- השכבה לאישה
- 8 ----- אזכרה (אשכנזין)
- 8 ----- שם הנפטר (ללא שם האבן)
- 8 ----- ברכה
- 8 ----- תהילים פרק לג
- 8 ----- תהילים פרק טז
- 8 ----- תהילים פרק יז
- 9 ----- תהילים פרק עב
- 9 ----- תהילים פרק צא
- 9 ----- תהילים פרק קד
- 10 ----- תהילים פרק קל
- 10 ----- תהילים פרק קיט - אותיות שם הנפטר
- 12 ----- תהילים פרק קיט - אותיות נשמה
- 13 ----- תפילה לעלוי הנשמה לנפטר
- 13 ----- קדיש יתום
- 13 ----- אל מלא רחמים לנפטר
- 14 ----- אזכרה (ספרדין)
- 14 ----- שם הנפטר (ללא שם האבן)
- 14 ----- ברכה
- 14 ----- תהילים פרק לג
- 14 ----- תהילים פרק טז

14	-----	תהילים פרק יז
15	-----	תהילים פרק עב
15	-----	תהילים פרק צא
15	-----	תהילים פרק קד
16	-----	תהילים פרק קל
16	-----	תהילים פרק קיט - אותיות שם הנפטר
18	-----	תהילים פרק קיט - אותיות נשמה
19	-----	תפילה לעלוי הנשמה לנפטר
19	-----	קדיש יתום
19	-----	אל מלא רחמים לנפטר
20	-----	פרקי משנה לפי סדר א-ב
20	-----	אות א
20	-----	אות ב
20	-----	אות ג
21	-----	אות ד
21	-----	אות ה
22	-----	אות ו
22	-----	אות ז
23	-----	אות ח
24	-----	אות ט
24	-----	אות י
25	-----	אות כ
25	-----	אות ל
26	-----	אות מ
26	-----	אות נ
27	-----	אות ס
27	-----	אות ע
28	-----	אות פ
28	-----	אות צ
29	-----	אות ק

29	-----	אות ר
30	-----	אות ש
30	-----	אות ת
31	-----	מסכת מקואות פרק ז' (אותיות נשמה)
31	-----	משנה א
31	-----	משנה א רע"ב
31	-----	משנה ב
32	-----	משנה ב רע"ב
32	-----	משנה ג
32	-----	משנה ג רע"ב
32	-----	משנה ד
32	-----	משנה ד רע"ב
32	-----	משנה ה
33	-----	משנה ה רע"ב
33	-----	משנה ו
33	-----	משנה ו רע"ב
33	-----	מסכת כלים פרק כד
33	-----	[א.]
34	-----	[ב.]
34	-----	[ג.]
34	-----	[ד.]
34	-----	[ה.]
34	-----	[ו.]
34	-----	[ז.]
34	-----	[ח.]
34	-----	[ט.]
34	-----	[י.]
35	-----	[יא.]
35	-----	[יב.]
35	-----	[יג.]

35 -----[י.ד.]-----

35 -----[י.טו.]-----

35 -----[י.טז.]-----

35 -----[י.יז.]-----

קדיש

קדיש יתום ספרד

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא. בְּעֶלְמָא דִּי בְרָא, כְּרַעוּתְהָ, וְיִמְלִיךְ מַלְכוּתְהָ, וְיִצְמַח פְּרָקְנָהּ, וְיִקְרַב מְשִׁיחָהּ. בְּחַיִּיכוֹן וּבְיִוְמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל, בְּעַגְלָא וּבְזָמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן. **יְהֵא שְׁמִיָּהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעַלְמֵם וּלְעַלְמֵי עֲלַמְיָא יִתְבָּרַךְ.** וְיִשְׁתַּבַּח. וְיִתְפָּאֵר. וְיִתְרוֹמַם. וְיִתְנַשְׂא. וְיִתְהַדָּר. וְיִתְעַלֶּה. וְיִתְהַלֵּל שְׁמֵיהּ דְּקַדְשָׁא, בְּרִיךְ הוּא. לְעֵלְא (בעשי"ת וְלְעֵלְא מְפַל) מִן כָּל בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא, תְּשַׁבְּחַתָּא וְנַחְמַתָּא, דְּאִמְרוּ בְּעֶלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמֵיָא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: עֲשֵׂה שְׁלוֹם (בעשי"ת הַשְּׁלוֹם) בְּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

לעילוי נשמת עזריאל בן יוליוס

קדיש יתום ספרדי

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא. אָמֵן בְּעֶלְמָא דִּי בְרָא, כְּרַעוּתְהָ, וְיִמְלִיךְ מַלְכוּתְהָ, וְיִצְמַח פְּרָקְנָהּ, וְיִקְרַב מְשִׁיחָהּ. אָמֵן בְּחַיִּיכוֹן וּבְיִוְמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל, בְּעַגְלָא וּבְזָמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן. אָמֵן - **יְהֵא שְׁמִיָּהּ רַבָּא ...** יְהֵא שְׁמִיָּהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעַלְמֵם וּלְעַלְמֵי עֲלַמְיָא יִתְבָּרַךְ. וְיִשְׁתַּבַּח. וְיִתְפָּאֵר. וְיִתְרוֹמַם. וְיִתְנַשְׂא. וְיִתְהַדָּר. וְיִתְעַלֶּה. וְיִתְהַלֵּל שְׁמֵיהּ דְּקַדְשָׁא, בְּרִיךְ הוּא. אָמֵן לְעֵלְא מִן כָּל בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא, תְּשַׁבְּחַתָּא וְנַחְמַתָּא, דְּאִמְרוּ בְּעֶלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן. אָמֵן

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמֵיָא, חַיִּים וְשָׂבַע וְיִשׁוּעָה וְנַחְמָה וְשִׁיזְבָּא וְרַפּוּאָה וְגִאָּלָה וְסְלִיחָה וְכַפְרָה וְרִיחַ וְהַצְּלָה. לָנוּ וּלְכָל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן. אָמֵן האומרים קדיש פוסעים שלוש פסיעות לאחור עושה שלום בְּמְרוֹמָיו, הוּא בְּרַחְמֵיו יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן. אָמֵן.

לעילוי נשמת עזריאל בן יוליוס

קדיש יתום אשכנז

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא. אָמֵן: בְּעֶלְמָא דִּי בְרָא כְּרַעוּתְהָ וְיִמְלִיךְ מַלְכוּתְהָ בְּחַיִּיכוֹן וּבְיִוְמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזָמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעַלְמֵי עֵלְמֵיָא:

יְתַבְרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְקַדְשָׁא. בְּרִיךְ הוּא. בְּרִיךְ הוּא:

לְעֵלְמָא (בעש"ת לְעֵלְמָא לְעֵלְמָא מְכַל) מִן כָּל בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחְמָתָא דְאִמְרֵין בְּעֵלְמָא. וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ אָמֵן: עוֹשֵׂה שְׁלוֹם (בעש"ת הַשְּׁלוֹם) בְּמִרוֹמָיו הוּא יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

לעילוי נשמת עזריאל בן יוליוס

(קדיש על ישראל) (ספרדי)

יְתַגְדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. **אָמֵן** בְּעֵלְמָא דֵּי בְּרָא, כְּרַעוּתָהּ, וְיִמְלִיךָ מַלְכוּתָהּ, וְיִצְמַח פְּרוֹקְנָהּ, וְיִקְרַב מְשִׁיחָהּ. **אָמֵן** בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל, בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן. **אָמֵן - יְהִי שְׁמֵהּ רַבָּא ...** יְהִי שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעַלְמֵי עֵלְמֵיָא יְתַבְרַךְ. וְיִשְׁתַּבַּח. וְיִתְפָּאֵר. וְיִתְרוֹמֵם. וְיִתְנַשֵּׂא. וְיִתְהַדָּר. וְיִתְעַלֶּה. וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְקַדְשָׁא, בְּרִיךְ הוּא. **אָמֵן** לְעֵלְמָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא, תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחְמָתָא, דְאִמְרֵין בְּעֵלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן. **אָמֵן**

עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבְּנָן. וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן. דְּעַסְקִין בְּאוֹרֵיתָא קְדֻשָּׁתָא. דֵּי בְּאַתְרָא הָדִין וְדֵי בְּכָל אֲתַר וְאַתְרֵי. יְהִי לָנָא וְלָהוֹן וְלָכוֹן חֲנֻּא וְחֻסְדָּא וְרַחֲמֵי. מִן קַדָּם מְאִרֵי שְׁמַיָּא וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אָמֵן. **אָמֵן**

יְהִי שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא, חַיִּים וְשְׂבַע וְיִשׁוּעָה וְנַחְמָה וְשִׂיבָא וְרַפּוּאָה וְגִאֲלָה וְסְלִיחָה וְכַפְרָה וְרִיחַ וְהַצְלָה. לָנוּ וְלְכָל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן. **אָמֵן** הַאוֹמְרִים קְדִישׁ פּוֹסְעִים שְׁלוֹשׁ פְּסִיעוֹת לְאַחוֹר עוֹשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו, הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן. **אָמֵן**.

לעילוי נשמת עזריאל בן יוליוס

(קדיש דרבנן) (ספרדי)

<**יְתַגְדֵּל** וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא, בְּעֵלְמָא דֵּי בְּרָא כְּרַעוּתָהּ, וְיִמְלִיךָ מַלְכוּתָהּ, וְיִצְמַח פְּרוֹקְנָהּ וְיִקְרַב מְשִׁיחָהּ. בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל, בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: **יְהִי שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעַלְמֵי עֵלְמֵיָא**. יְתַבְרַךְ, וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאֵר, וְיִתְרוֹמֵם, וְיִתְנַשֵּׂא, וְיִתְהַדָּר, וְיִתְעַלֶּה, וְיִתְהַלָּל, שְׁמֵהּ דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. לְעֵלְמָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא (בעש"ת לְעֵלְמָא לְעֵלְמָא מְכַל בְּרַכְתָּא) וְשִׁירְתָּא, תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחְמָתָא, דְאִמְרֵין בְּעֵלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן:

עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבְּנָן, וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן, וְעַל כָּל מְאֵן דְּעַסְקִין בְּאוֹרֵיתָא, דֵּי בְּאַתְרָא הָדִין וְדֵי בְּכָל אֲתַר וְאַתְרֵי. יְהִי לָהוֹן וְלָכוֹן שְׁלָמָא רַבָּא חֲנֻּא וְחֻסְדָּא וְרַחֲמֵין וְחַיִּין אֲרִיכִין וּמְזוֹנָא רְוִיחָא וּפְרוֹקְנָא מִן קַדָּם אֲבוּהוֹן דְּבִשְׁמַיָּא וְאִמְרוּ אָמֵן: **יְהִי** שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: **עוֹשֵׂה שְׁלוֹם** (בעש"ת הַשְּׁלוֹם) בְּמִרוֹמָיו הוּא יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

סיום מסכת

הדרן עלך מסכת □ והדרן עלן, דעתן עלך מסכת □ ודעתן עלן, לא נתנשי מן מסכת □ ולא תתנשי מן, לא בעלמא הדין ולא בעלמא דאתי:

יאמר כן שלש פעמים ואחר כך יאמר זה:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתהא תורתך אמונתנו בעולם הזה, ויתהא עמנו לעולם הבא. חנינא בר פפא, רמי בר פפא, נחמן בר פפא, אחאי בר פפא, אבא מרי בר פפא, רפרם בר פפא, רכיש בר פפא, סורחב בר פפא, אדא בר פפא, דרו בר פפא:

הערב- נא, יי אלהינו, את דברי תורתך בפנינו ובפיפיות עמך בית ישראל, ונהיה אנחנו וצאצאינו (וצאצאי צאצאינו) וצאצאי עמך בית ישראל, כלנו יודעי שמך ולומדי תורתך לשמה. מאיבי תחפמני מצותך פי לעולם היא לי: יהי לבי תמים בחקיך למען לא אבוש: לעולם לא אשפח פקודיך כי בם חייתי: ברוך אתה יי למדני חקיך: אמן אמן אמן סלה ועד:

מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו ששמת חלקנו מיושבי בית המדרש- ולא שמת חלקנו מיושבי קרנות. שאנו משכימים והם משכימים, אנו משכימים לדברי תורה- והם משכימים לדברים בטלים. אנו עמלים והם עמלים, אנו עמלים ומקבלים שכר- והם עמלים ואינם מקבלים שכר. אנו רצים והם רצים, אנו רצים לחיי העולם הבא- והם רצים לבאר שחת, שגאמר: ואתה אלהים תורדם לבאר שחת אנשי דמים ומרמה לא יחצו ימיהם ואני אבטח בך:

יהי רצון מלפניך יי אלהי, פשם שעזרתני לסים מסכת □, פן תעזרני להתחיל מסכתות וספרים אחרים ולסייםם, ללמד וללמד לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי תלמוד תורתך באהבה, וזכות כל התנאים ואמוראים ותלמידי חכמים יעמד לי ולזרעי שלא תמוש התורה מפי ומפי זרעי וזרע זרעי עד עולם, ויתקיים בי: בהתהלכה תנחה אתך בשכבה תשמור עליך והקיצות היא תשיחה: פי בי ירבו ימיה ויסיפו לך שנות חיים: ארך ימים בימינה בשמאולה עשר וכבוד: יי עז לעמו יתן יי יברך את עמו בשלום:

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא דהוא עתיד לאתחדתא, ולאחיא מתיא, ולאסקא לחיי עלמא, ולמבני קרתא דירושלם, ולשכלל היכלה בגוה, ולמעקר פולחנא נוכראה מארעא, ולאבתא פולחנא דשמיא לאתרה, וימליך קדשא בריך הוא במלכותה ויקריה (נ"ס: ויצמח פורקנה ויקרב משיחה). בתיכון וביזמיכון ובחיי דכל בית ישראל, בעגלא ובזמן קריב, ואמרו אמן:

יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמא.

יתברך וישתבח ויתפאר ויתרום ויתנשא ויתגדר ויתעלה ויתהלל שמה דקדשא בריך הוא. לעלא (בעשי"ת לעלא לעלא מפל) מן כל ברכתא ושירתא ותשבחתא ונחמתא דאמירן בעלמא. ואמרו אמן:

על ישראל ועל רבנו ועל תלמידיהו ועל כל תלמידי תלמידיהו, ועל כל מאן דעסקין באורייתא, די באתרא קדישא הדין ודי בכל אתר ואתר, יהא להון ולכון שלמא רבא, חנא וחסדא ורחמין, וחיין אריכין ומזוני ויחי, ופירקנא, מן קדם אבוהון דבשמיא וארעא, ואמרו אמן:

יהא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָא וְחַיִּים טוֹבִים עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן:
עוֹשֶׂה שְׁלוֹם (בעש"ת השלום) בְּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן:

(השכבה) (ספרדי)

השכבה לאיש

לאדם גדול בחכמה וביראת שמים, מתחילים מכאן:

וְהַחֲכָמָה מֵאִין תִּמְצָא. וְאִי זֶה מְקוֹם בִּינָה: אֲשֶׁרִי אָדָם מְצָא חֲכָמָה. וְאָדָם יִפְיֵק תְּבוּנָה: מָה רַב טוֹבָךְ
אֲשֶׁר צָפַנְתָּ לִירְאֵיךָ. פָּעַלְתָּ לַחֹסִים בָּךְ נֶגֶד בְּנֵי אָדָם: מָה יָקָר חֲסִדְךָ אֱלֹהִים. וּבְנֵי אָדָם בְּצַל כְּנִפְיָךְ יַחֲסִיּוֹן:
יְרוּן מִדָּשׁוֹן בֵּיתְךָ. וְנַחַל עֲדֻנְיָךְ תִּשְׁקֶם:

לשאר בני אדם מתחילים מכאן:

טוֹב שֵׁם מִשְׁמֵן טוֹב. וַיּוֹם הַמְּוֹת מַיּוֹם הַגְּלוֹדוֹ: סוֹף דְּבַר הַכֹּל נִשְׁמָע. אֶת הָאֱלֹהִים יֵרָא וְאֶת מִצְוֹתָיו שְׁמוֹר. כִּי
זֶה כָּל הָאָדָם: יַעֲלֶזוּ חֲסִידִים בְּכָבוֹד. יְרַנְּנוּ עַל מִשְׁכָּבוֹתָם:

מְנוּחָה נְכוֹנָה בִּישִׁיבָה עֲלִיוֹנָה, תַּחַת כְּנָפֵי הַשְּׂכִינָה, בְּמַעֲלַת קְדוּשִׁים וְטְהוּרִים, פְּזוּהָר הַרְקִיעַ מְאִירִים
וּמִזְהִירִים, וְחַלּוּץ עֲצָמוֹת, וְכַפְרַת אֲשָׁמוֹת, וְהַרְחַקַת פִּשְׁעַת וְהַקְרַבַת יִשְׁעַת, וְחַמְלָה וְחַנּוּנָה מְלַפְנֵי צוּר, שׁוֹכֵן
מְעוֹנָה. וְחַלְקָא טְבָא לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, שֵׁם תְּהָא מְנַת וּמַחְצַת וְיִשִּׁיבַת נַפְשׁ הַשֵּׁם הַטּוֹב, כְּבוֹד אַחִינוּ (פב"פ)
רוּחַ ה' תְּנִיחוּנוּ בְּגֵן עֵדֶן, דְּאִתְפֹּטֵר מִן עֲלָמָא הַדִּין פְּרַעוֹת אֱלֹהֵנָא מְאִרֵי שְׁמַיָא וְאַרְעָא. מְלָךְ מְלָכֵי הַמְּלָכִים
בְּרַחֲמֵי יְרַחֵם עָלֵינוּ, וְיַחֲוֹס וְיַחֲמוֹל עָלֵינוּ. מְלָךְ מְלָכֵי הַמְּלָכִים בְּרַחֲמֵי יִסְתִּירֵהוּ בְּצַל כְּנָפָיו וּבְסִתְרָא אֱהָלוּ, לַחֲזוֹת
בְּנַעַם יְיָ וּלְבַקֵּר בְּהִיכָלוֹ. וְלִקְרָא הַיָּמִין יַעֲמִידֵהוּ. וּמִנַּחַל עֲדֻנְיָו יִשְׁקָהוּ. וְיִצְרֹר בְּצִרּוֹר הַחַיִּים נִשְׁמָתוֹ. וְיִשִּׁים
כְּבוֹד מְנוּחָתוֹ וְחַפְתּוֹ, לְאִמּוֹר, יְיָ הוּא נַחֲלָתוֹ. וְיִלְוֶהוּ אֱלֹהֵי הַשְּׁלוֹם. וְעַל מִשְׁכָּבוֹ יִהְיֶה שְׁלוֹם, כְּכַתוּב: יָבוֹא שְׁלוֹם.
יְנוּחוּ עַל מִשְׁכָּבוֹתָם. הִלָּךְ נַחְחוּ. הוּא וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבִים עִמּוֹ, כָּלֵם יִהְיוּ בְּכֻלָּל הַרְחַמִים וְהַסְּלִיחוֹת, וְכֵן
יְהִי רְצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן.

השכבה לאישה

אֲשֶׁת חַיִל מִי יִמְצָא. וְרַחֵק מִפְּנִינִים מְכָרָה: שְׁקָר הַחַן וְהַבֵּל הַיּוֹפִי. אֲשֶׁה יֵרָאֵת יְיָ הִיא תַתְּהַלֵּל: תְּנוּ לָהּ מִפְּרֵי
יְדֵיהָ. וְיִהְלֹוּהָ בְּשִׁעְרִים מְעֻשִׂיָּה:

רַחֲמָנָא, דְּרַחֲמָנוּתָא דִּילֵיהּ הִיא, וּבְמִימְרֵיהּ אִתְבְּרִיאָו עֲלָמָא, עֲלָמָא הַדִּין וְעֲלָמָא דְּאִתֵּי וְגַנְזָ בֵּיהּ נְשִׁים
צְדָקָנוֹת וְחֲסִדָּנוֹת, דְּעֵבְדוּן רַעוּתֵיהּ, הוּא בְּמִימְרֵיהּ וּבִיקְרֵיהּ וּבְתוֹקְפֵיהּ יִימַר לְמִיעַל קְדָמוּהִי דְּיוֹכְרָן נְפִישׁ
הָאֲשֶׁה הַכְּבֵדָה וְהַצְנוּעָה וְהַנְּכַבְדָּת מֵרַת (פב"פ) רוּחַ ה' תְּנִיחוּנָה בְּגֵן עֵדֶן. דְּאִתְפֹּטֵר מִן עֲלָמָא הַדִּין פְּרַעוֹת
אֱלֹהֵנָא מְאִרֵי שְׁמַיָא וְאַרְעָא. הַמְּלָךְ בְּרַחֲמֵי יְרַחֵם עָלֵיהּ, וְיַחֲוֹס וְיַחֲמוֹל עָלֵיהּ. וְיִלְוֶהוּ אֱלֹהֵי הַשְּׁלוֹם. וְעַל
מִשְׁכָּבָהּ יִהְיֶה שְׁלוֹם, כְּכַתוּב: יָבוֹא שְׁלוֹם. יְנוּחוּ עַל מִשְׁכָּבוֹתָם. הִלָּךְ נַחְחוּ. הִיא וְכָל בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבוֹת
עִמָּה, כָּלֵן יִהְיוּ בְּכֻלָּל הַרְחַמִים וְהַסְּלִיחוֹת. וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן.

(אזכרה) (אשכנזי)

(שם הנפט) (ללא שם האב)

<'()onclick='setnifname "עדכן"=input type="submit" value>

ברכה

מי שלא היה בבית הקברות במשך שלושים יום, והגיע לד' אמות של קבר יברך:

ברוך אתה יי, אלהינו מלך העולם, אשר יצר אתכם בדין, וזן וכלכל אתכם בדין, והמית אתכם בדין, ויודע מספר כלכם בדין, ועתיד להחזיר ולהחיות אתכם בדין, ברוך אתה יי, מחיה המתים. אתה גבור לעולם אדני מחיה מתים אתה רב להושיע, מכלכל חיים בחסד, מחיה מתים ברחמים רבים, סומך נופלים ורופא חולים ומתיר אסורים, ומקיים אמונתו לישגי עפר. מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך, מלך ממית ומחיה ומצמיח ישועה. ונאמן אתה להחיות מתים.

תהילים פרק לג

רננו צדיקים ביהוה לישירים נאווה תהלה: הודו ליהוה בכבוד בגבל עשור זמרו לו: שירו לו שיר חדש היטיבו נגן בתרועה: כי ישר דבר יהוה וכל מעשהו באמונה: אהב צדקה ומשפט חסד יהוה מלאה הארץ: בדבר יהוה שמים נעשו וברוח פיו כל צבאם: כנס כנוד מי הים נתן באוצרות תהומות: יראו מיהוה כל הארץ מפנו יגורו כל ישבי תבל: כי הוא אמר ויהי הוא צוה ויעמד: יהוה הפיר עצת גוים הניא מחשבות עמים: עצת יהוה לעולם תעמד מחשבות לבו לדר ודר: אשרי הגוי אשר יהוה אלהיו העם בחר לנחלה לו: משמים הביט יהוה ראה את כל בני האדם: ממכון שבתו השגיח אל כל ישבי הארץ: היצר יחד לבם המבין אל כל מעשיהם: אין המלך נושע ברב חיל גבור לא ינצל ברב כח: שקר הסוס לתשועה וברב חילו לא ימלט: הנה עין יהוה אל יראוי למיחלים לחסדו: להציל ממות נפשם ולחיותם ברעב: נפשנו חפתה ליהוה עזרנו ומגננו הוא: כי בו ישמח לבנו כי בשם קדשו בטחנו: יהי חסדך יהוה עלינו כאשר יחלנו לך:

תהילים פרק טז

מכתם לדוד שמרני אל כי חסיתי בך: אמרת ליהוה אדני אתה טובתי בל עליך: לקדושים אשר בארץ המה ואדירי כל חפצי בם: ירבו עצבותם אחר מהרו בל אסוף נספיהם מדם ובל אשא את שמותם על שפתי: יהוה מנת חלקי וכוסי אתה תומיך גורלי: חבלים נפלו לי בנעמים אף נחלת שפרה עלי: אברך את יהוה אשר יעצני אף יליות יסרוני כליותי: שויתי יהוה לנגדי תמיד כי מימיני בל אמוט: לכן שמח לבי ויגל כבודי אף בשירי ישפן לבטח: כי לא תעזב נפשי לשאול לא תתן חסידך לראות שחת: תודיעני ארח חיים שבע שמחות את פניך נעמות בימינה נצח:

תהילים פרק יז

תפלה לדוד שמעה יהוה צדק הקשיבה רנתי האזינה תפלתי בלא שפתי מרמה: מלפניך משפטי יצא עיניך ותחזינה מישרים: בחנת לבי פקדת לילה צרפתיני בל תמצא זמותי בל יעבר פיי: לפעלות אדם בדבר שפתיך

אני שְׁמַרְתִּי אַרְחוֹת פְּרִיץ: תִּמְנֶה אֲשֶׁרִי בְּמַעְגְלוֹתֶיהָ בַּל נְמוּטוּ פְּעָמַי: אֲנִי קָרָאתִיהָ כִּי תַעֲנֵנִי אֵל הַט אֲזַנְךָ לִי שְׁמַע אֲמַרְתִּי: הַפְּלֵה חֲסִדֶךָ מוֹשִׁיעַ חוֹסִים מִמַּתְקוֹמָמִים בְּיַמִּינֶךָ: שְׁמַרְנִי כְּאִישׁוֹן בַּת עֵין בְּצַל כְּנָפֶיךָ תִּסְתַּרְנִי: מִפְּנֵי רְשָׁעִים זֶה שְׁדוּנִי אִיבִי בְּנֶפֶשׁ יִקְיִפוּ עָלַי: חֲלַבְמוּ סָגְרוּ פִימוֹ דְּבָרוֹ בְּגֹאוֹת: אֲשֶׁרִינוּ עִתָּה סַבְבוּנִי (סַבְבוּנִי) עֵינֵיהֶם יִשִּׁיתוּ לְנִטּוֹת בְּאָרְץ: דְּמִינוּ כְּאֲרִיָּה: יְכַסּוּף לְטָרֶף וְכַכְפִּיר יֵשֵׁב בְּמִסְתָּרִים: קוֹמָה יְהוֹה קְדָמָה פָּנָיו הִכְרִיעָהוּ פְּלִטָה נִפְשִׁי מִרְשָׁע חֲרָבָה: מִמַּתִּים יָדָה יְהוֹה מִמַּתִּים מִחֶלֶד חֲלָקִים בְּחַיִּים וְצַפִּינָךְ (וְצַפִּינָךְ) תִּמְלֵא בְטֶנֶם יִשְׁבְּעוּ בָנִים וְהַנִּיחוּ יִתְרָם לְעוֹלָלֵיהֶם: אֲנִי בְצַדִּיק אֶחְזֶה פָּנֶיךָ אֲשַׁבְּעָה בְּהַקִּיץ תִּמְוַנְתָּהּ:

תהילים פרק עב

לְשַׁלְמָה אֱלֹהִים מִשְׁפָּטֶיךָ לְמִלְכָּה תֵּן וְצַדִּיקְתָּהּ לְבֵן מִלְכָּה: יָדִין עַמָּה בְצַדִּיק וְעַנְיָהּ בְּמִשְׁפָּט: יִשְׂאוּ הָרִים שְׁלוֹם לְעַם וּגְבָעוֹת בְּצַדִּיקָה: יִשְׁפֹּט עַנְיֵי עַם יוֹשִׁיעַ לִבְנֵי אֲבִיוֹן וַיִּדְכָּא עוֹשֵׁק: יִירָאוּךָ עַם שְׁמֵשׁ וְלִפְנֵי יָרַח דּוֹר דּוֹרִים: יִרְדַּ כְּמָטָר עַל גֹּז כְּרִבְבִים זְרִזִּיף אָרְץ: יִפְרַח בְּיָמָיו צַדִּיק וְרַב שְׁלוֹם עַד בְּלִי יָרַח: וַיִּרְדֵּ מִיָּם עַד יָם וּמְנַהֵר עַד אֶפְסֵי אָרְץ: לִפְנָיו יִכְרַעוּ צִיִּים וְאִיבֵיו עֶפְרַיִם לַחֲכוּ: מַלְכֵי תַרְשִׁישׁ וְאִיִּים מִנְחָה יִשִּׁיבוּ מַלְכֵי שֹׁבָא וְסַבְא אֲשַׁכְּרֵי וְיִקְרִיבוּ: וַיִּשְׁתַּחֲוּ לֹו כָּל מַלְכִים כָּל גּוֹיִם יַעֲבֹדוּהוּ: כִּי יֵצֵא אֲבִיוֹן מִשׁוּעַ וְעַנִּי וְאִין עֲזָר לֹו: יָחַס עַל דָּל וְאֲבִיוֹן וּנְפִשׁוֹת אֲבִיוֹנִים יוֹשִׁיעַ: מִתּוֹךְ וּמִחֲמָס יִגְאֵל נִפְשָׁם וַיִּיקֶר דָּמָם בְּעֵינָיו: וַיַּחֵי וַיִּתֵּן לֹו מִזֶּהָב שֹׁבָא וַיִּתְפַּלֵּל בְּעַדוֹ תַּמִּיד כָּל הַיּוֹם יִבְרַכְנָהוּ: יְהִי פֶסֶת בַּר בְּאָרְץ בְּרֵאשׁ הָרִים יִרְעַשׁ כְּלָבָנוֹן פְּרִיֹו וַיִּצְיָצוּ מְעִיר כְּעֵשֶׂב הָאָרְץ: יְהִי שְׁמוֹ לְעוֹלָם לִפְנֵי שְׁמֵשׁ יִנִּין (יָנוֹן) שְׁמוֹ וַיִּתְבָּרְכוּ בֹו כָּל גּוֹיִם יִאֲשְׁרוּהוּ: בְּרוּךְ יְהוֹה אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֹשֶׂה נִפְלְאוֹת לְבַדּוֹ: וּבְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם וְיִמְלֵא כְבוֹדוֹ אֶת כָּל הָאָרְץ אָמֵן וְאָמֵן: כָּלוּ תִפְלוֹת דָּוִד בֶּן יִשָׁי:

תהילים פרק צא

יֵשֵׁב בְּסִתְרֵי עֲלִיוֹן בְּצַל שַׁדַּי יִתְלוֹנֵן: אֲמַר לַיהוָה מַחְסֵי וּמִצְוֹתַי אֱלֹהֵי אֲבֹתַי בּוֹ: כִּי הוּא יִצְיָלָה מִפַּח יְקוֹשׁ מִדְּבַר הַיּוֹת: בְּאֲבָרְתוֹ יִסֹּף לָהּ וַתַּחַת כְּנָפָיו תִּנְחָסֶה צָנֶה וְסִחְרָה אֲמַתּוֹ: לֹא תִירָא מִפַּחַד לִילָה מִחַץ יַעוּף יוֹמָם: מִדְּבַר בְּאֶפֶל יִהְלֹךְ מִקְטָב יִשׁוּד צְהָרִים: יִפֹּל מִצַּדִּיק אֶלְף וּרְבָבָה מִיַּמִּינֶךָ אֵלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ: רַק בְּעֵינֶיךָ תִּבְטֵט וְשַׁלְמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה: כִּי אַתָּה יְהוָה מַחְסֵי עֲלִיוֹן שְׁמַת מְעוֹנָה: לֹא תִאֲנֶה אֵלֶיךָ רָעָה וְנִגַּע לֹא יִקְרַב בְּאֶהְלָךָ: כִּי מִלְאָכָיו יִצְוֶה לָהּ לְשִׁמְרָהּ בְּכָל דְּרָכֶיהָ: עַל פְּפִים יִשְׁאֲוֶנָה פֶן תִּגָּף בְּאֲבֹן רִגְלָהּ: עַל שַׁחַל וּפְתָן תִּדְרֹךְ תִּנְרַמֵּס כְּפִיר וַתִּנִּין: כִּי בִי חָשַׁק וְאֶפְלָטָהוּ אֲשַׁגְּבֶהוּ כִּי יָדַע שְׁמִי: יִקְרָאֲנִי וְאֶעֱנֶהוּ עִמּוֹ אֲנַכִּי בְצָרָה אֶחְלָצָהוּ וְאֶכְבַּדְהוּ: אֲרָךְ יָמִים אֲשַׁבְּעָהוּ וְאֶרְאֶהוּ בִישׁוּעָתִי:

תהילים פרק קד

בְּרַכִּי נִפְשִׁי אֶת יְהוָה יְהוָה אֱלֹהֵי גְדֻלַּת מְאֹד הוֹד וְהַדָּר לְבָשָׂתָה: עֲטָה אֹר כְּשִׁלְמָה נוֹטָה שְׁמִים פְּרִיעָה: הַמְקַרָּה בְּמִים עֲלִיוֹתֵי הַשָּׁם עֲבִים רְכוּבוֹ הַמְהַלֵּךְ עַל פְּנֵי רוּחַ: עֹשֶׂה מִלְאָכָיו רוּחוֹת מְשַׁרְתָּיו אֵשׁ לַהֵט: יִסַּד אָרְץ עַל מְכוּנָיָה בַּל תִּמוּט עוֹלָם וְעַד: תְּהוֹם כְּלָבוּשׁ פָּסִיתוֹ עַל הָרִים יַעֲמְדוּ מִים: מִן גַּעֲרָתָה יִנוּסוּן מִן קוֹל רַעֲמָה יִחַפְּזוּן: יַעֲלוּ הָרִים יִרְדּוּ בְּקַעֲוֹת אֵל מְקוֹם זֶה יִסְדָּתָה לָהֶם: גְּבוּל שְׁמַתָּה בַּל יַעֲבֹרוּן בַּל יִשְׁבוּן לְכַסּוֹת הָאָרְץ: הַמְשַׁלַּח מְעַנְיִים בְּנַחְלִים בֵּין הָרִים יְהַלְכוּן: יִשְׁקוּ כָּל חֵיתוֹ שְׂדֵי יִשְׁבְּרוּ פְּרָאִים צְמָאָם: עֲלֵיהֶם עוֹף הַשָּׁמַיִם יִשְׁפּוֹן מִבֵּין עֶפְאִים יִתְנֹוּ קוֹל: מִשְׁקָה הָרִים מַעֲלִיוֹתָיו מִפְּרִי מַעֲשֵׂיךָ תִשְׁבְּעַ הָאָרְץ: מִצְמִיחַ חֲצִיר לְבַהֲמָה וְעֵשֶׂב לְעַבְדַּת הָאָדָם לְהוֹצִיא לָחֶם מִן הָאָרְץ: וַיִּין יִשְׁמַח לִבָּב אֲנוּשׁ לְהַצְהִיל פָּנִים מִשְׁמוֹן וְלָחֶם לִבָּב אֲנוּשׁ יִסְעַד: יִשְׁבְּעוּ עֲצֵי יְהוָה אֲרָזֵי לְבָנוֹן אֲשֶׁר נָטַע: אֲשֶׁר שָׁם צַפְרִים יִקְנְנוּ חֲסִידָה בְּרוּשִׁים בֵּיתָה: הָרִים הַגְּבֵהִים לִיעֲלִים סִלְעִים מַחְסֵה לְשִׁפְנַיִם: עֹשֶׂה יָרַח לְמוֹעֲדִים שְׁמֵשׁ יָדַע מְבוֹאוֹ: תִּשְׁתַּחֲשֹׁף וַיְהִי לִילָה בּוֹ

תִּרְמַשׁ כָּל חֵיתוֹ יָעַר: הַפְּיָרִים שֶׁאֲגִים לְטָרֵף וְלִבְקֹשׁ מֵאֵל אֲכָלָם: תִּזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ יֵאָסְפוּן וְאֵל מְעוֹנָתָם יִרְבְּצוּן: יֵצֵא אָדָם לִפְעָלוֹ וְלַעֲבֹדָתוֹ עַד־יָעָרֵב: מָה רַבּוּ מַעֲשֵׂיֶיךָ יְהוָה כָּל־מַחְכְּמָה עֲשִׂיתָ מִלְּאֵה הָאָרֶץ קִנְיָנָה: זֶה הֵימָּה גְדוֹל וְרַחֵב יָדַיִם שֶׁמָּרַשׁ וְאִין מִסְפָּר חַיּוֹת קְטַנּוֹת עִם גְּדֻלוֹת: שָׁם אֲנִיּוֹת יִהְלָכוּן לִוְיָתָן זֶה יִצְרָתָ לְשִׁחַק בּוֹ: כָּל־אֵלֶיךָ יִשְׁבְּרוּן לְתַת אֲכָלָם בְּעֵתוֹ: תִּתֵּן לָהֶם יִלְקֻטוּן תִּפְתַּח יָדְךָ יִשְׁבַּעוּן טוֹב: תִּסְתִּיר פְּנֵיֶיךָ יִבְהַלּוּן תִּסְפֵּר רִוְחָם יִגְוַעוּן וְאֵל עֶפְרָם יִשׁוּבוּן: תִּשְׁלַח רִוְחְךָ יִבְרָאוּן וּתְחַדֵּשׁ פְּנֵי אֲדָמָה: יְהִי כְבוֹד יְהוָה לְעוֹלָם יִשְׁמַח יְהוָה בְּמַעֲשָׂיו: הַמְּבִיט לְאָרֶץ וּתְרַעַד יִגַּע בְּהָרִים וְיִעֲשֶׂנוּ: אֲשִׁירָה לַיהוָה בְּחַיֵּי אֲזַמְרָה לְאֱלֹהֵי בְעוֹדֵי: יַעֲרַב עָלָיו שִׁיחֵי אֲנָכִי אֲשַׁמַּח בִּיהוָה: תִּתְמוּ חֲטָאִים מִן הָאָרֶץ וּרְשָׁעִים עוֹד אֵינָם בְּרָכִי נַפְשִׁי אֵת יְהוָה הַלְלוּ יְהוָה:

תהילים פרק קל

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמַּעַמְקִים קְרָאתֶיךָ יְהוָה: אֲדַנִּי שִׁמְעָה בְּקוֹלִי תִהְיֶינָה אַזְנוֹתֶיךָ קִשְׁבוֹת לְקוֹל תַּחֲנוּנָי: אִם עוֹנוֹת תִּשְׁמַר יְהוָה אֲדַנִּי מִי יַעֲמֹד: כִּי עִמָּךְ הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּגְוֹרָא: קוֹיֵתִי יְהוָה קוֹתֶה נַפְשִׁי וְלִדְבָרוֹ הוֹחֵלֵתִי: נַפְשִׁי לְאֲדַנִּי מִשְׁמָרִים לְבַקֵּר שְׁמָרִים לְבַקֵּר: יַחַל יִשְׂרָאֵל אֵל יְהוָה כִּי עִם יְהוָה הַחֲסֵד וְהַרְבֵּה עֲמוֹ פְדוּת: וְהוּא יַפְדֶּה אֵת יִשְׂרָאֵל מִכָּל עוֹנֹתָיו:

תהילים פרק קיט – אותיות שם הנפטר

אֲשִׁירֵי תַמִּימֵי דְבָרְךָ הַהֲלָכִים בְּתוֹרַת יְהוָה: אֲשִׁירֵי נִצְרֵי יַעֲדֵתִיו בְּכָל לֵב יִדְרֹשׁוּהוּ: אֵף לֹא פָעָלוּ עוֹלָה בְּדַרְכָּיו הֲלָכוּ: אֲתָה צוֹיֵתָה פְּקֻדֶיךָ לְשִׁמּוֹר מְאֹד: אַחֲלִי יִכְנֹו דְרָכֶי לְשִׁמּוֹר חֻקֶיךָ: אִז לֹא אִבּוֹשׁ בְּהַבִּיטִי אֵל כָּל מַצּוֹתֶיךָ: אוֹדְךָ בְּיִשָּׁר לֵבֵב בְּלִמְדֵי מִשְׁפָּטִי צְדָקָה: אֵת חֻקֶיךָ אֲשַׁמּוֹר אֵל תַּעֲזֹבֵנִי עַד מְאֹד:

בְּמָה יִזְכֶּה נַעַר אֵת אֲרָחוֹ לְשִׁמּוֹר כְּדַבְּרְךָ: בְּכָל לֵבִי דְרֹשְׁתִּיךָ אֵל תִּשְׁגָּנִי מִמַּצּוֹתֶיךָ: בְּלִבִּי צִפְנֵתִי אִמְרָתְךָ לְמַעַן לֹא אֲחַטָּא לָךְ: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה לְמִדְנֵי חֻקֶיךָ: בְּשִׁפְתַי סִפְרֵתִי כָל מִשְׁפָּטִי פִיךָ: בְּדַרְךָ יַעֲדוּתֶיךָ שִׁשְׁתִּי כַּעַל כָּל הוֹן: בְּפִקּוּדֶיךָ אֲשִׁיחָה וְאִבְיָטָה אֲרַחֲתֶיךָ: בְּחֻקֵּיךָ אֲשַׁתְּעָשֶׂע לֹא אֲשַׁכַּח דְּבָרְךָ:

גָּמַל עַל עֲבֹדָה אַחִיָּה וְאֲשַׁמְרָה דְּבָרְךָ: גַּל עֵינַי וְאִבְיָטָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרַתְךָ: גֵּר אֲנִכִּי בְּאָרֶץ אֵל תִּסְתַּר מִפְּנֵי מַצּוֹתֶיךָ: גִּרְסָה נַפְשִׁי לְתַאֲבָה אֵל מִשְׁפָּטֶיךָ בְּכָל עֵת: גַּעֲרַת זָדִים אֲרוּרִים הַשֹּׁגִים מִמַּצּוֹתֶיךָ: גַּל מַעֲלֵי חֶרֶף וּבּוֹז כִּי יַעֲדוּתֶיךָ נִצְרָתִי: גַּם יִשְׁבוּ שָׁרִים בִּי נִדְבְּרוּ עֲבֹדָה יִשִּׁיחַ בְּחֻקֶיךָ: גַּם יַעֲדוּתֶיךָ שִׁעֲשֵׂעִי אֲנִשִּׁי עֲצָתִי:

דְּבַקָה לְעַפְרָה נַפְשִׁי חֵינִי כְּדַבְּרְךָ: דְּרָכֵי סִפְרֵתִי וְתַעֲנֵנִי לְמִדְנֵי חֻקֶיךָ: דָּרָךְ פִּקּוּדֶיךָ הַבִּינֵנִי וְאֲשִׁיחָה בְּנִפְלְאוֹתֶיךָ: דְּלַפָּה נַפְשִׁי מִתּוֹגָה קִימֵנִי כְּדַבְּרְךָ: דָּרָךְ שִׁקָּר הַסֵּר מִפְּנֵי וְתוֹרַתְךָ חֲנּוּנִי: דָּרָךְ אֲמוּנָה בְּחֻקֵּיךָ מִשְׁפָּטֶיךָ שׁוֹיֵתִי: דְּבַקְתִּי בְּעִדּוּתֶיךָ יְהוָה אֵל תִּבְשִׁינִי: דָּרָךְ מַצּוֹתֶיךָ אֲרוּץ כִּי תִרְחִיב לִבִּי:

הוֹרֵנִי יְהוָה דָּרָךְ חֻקֶיךָ וְאֲצַרְנָה עֵקֶב: הִבְיַנֵּנִי וְאֲצַרְנָה וְאֲשַׁמְרָנָה בְּכָל לֵב: הִדְרִיכֵנִי בְּנִתִּיב מַצּוֹתֶיךָ כִּי בּוֹ חִפְצָתִי: הֵט לִבִּי אֵל יַעֲדוּתֶיךָ וְאֵל אֵל בְּצַע: הַעֲבֵר עֵינַי מִרְאוֹת שָׁוָא בְּדַרְכְּךָ חֵינִי: הַקֵּם לְעִבְדְּךָ אִמְרָתְךָ אֲשֶׁר לִירְאָתְךָ: הַעֲבֵר חֶרְפְּתִי אֲשֶׁר יִגְרָתִי כִּי מִשְׁפָּטֶיךָ טוֹבִים: הִנֵּה תִאֲבָתִי לְפִקּוּדֶיךָ בְּצִדְקָתְךָ חֵינִי:

וּבִיאֵנִי חֲסֵדְךָ יְהוָה תִּשְׁוַעְתָּךְ כְּאִמְרָתְךָ: וְאֲעִנָּה חֶרְפִּי דָבָר כִּי בְטַחֲתִי בְּדַבְּרְךָ: וְאֵל תִּצַּל מִפִּי דָבָר אֱמַת עַד מְאֹד כִּי לְמִשְׁפָּטֶיךָ יַחֲלֵתִי: וְאֲשַׁמְרָה תּוֹרַתְךָ תְּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד: וְאֲתַהַלְכָה בְּרַחֲבָה כִּי פְקֻדֶיךָ דְרֹשְׁתִי: וְאִדְבָּרָה בְּעִדּוּתֶיךָ נִגְד מַלְכִים וְלֹא אִבּוֹשׁ: וְאֲשַׁתְּעָשֶׂע בְּמַצּוֹתֶיךָ אֲשֶׁר אֶהְבֵּתִי: וְאֲשָׂא כְפִי אֵל מַצּוֹתֶיךָ אֲשֶׁר אֶהְבֵּתִי וְאֲשִׁיחָה בְּחֻקֶיךָ:

זְכוֹר דְּבַר לְעַבְדְּךָ עַל אֲשֶׁר יִחְלַתְנִי: זֹאת נִחְמַתִּי בְּעַנְיִי כִּי אִמְרַתְךָ חִיתְנִי: זָדִים הִלְצֵנִי עַד מְאֹד מִתּוֹרַתְךָ לֹא נְטִיתִי: זְכַרְתִּי מִשְׁפָּטֶיךָ מֵעוֹלָם יְהוָה וְאֶתְנַחֵם: זִלְעָפָה אֲחֻזְתִּנִּי מִרְשָׁעִים עֲזָבִי תּוֹרַתְךָ: זְמֵרוֹת הָיוּ לִי חֻקֶּיךָ בְּבֵית מְגוּרֵי: זְכַרְתִּי בְּלִילָה שִׁמְךָ יְהוָה וְאֶשְׁמְרָה תּוֹרַתְךָ: זֹאת הֵיטָה לִּי כִּי פָקַדְתָּ נַצְרָתִי:

חֻלְקִי יְהוָה אִמְרַתִּי לְשִׁמּוֹר דְּבָרֶיךָ: חֲלִיתִי פָנֶיךָ בְּכָל לֵב חֲנּוּנִי כְּאִמְרַתְךָ: חֲשִׁבְתִּי דְרָכֶי וְאֶשְׁיֵבָה רַגְלִי אֶל עֲדוֹתֶיךָ: חֲשִׁבְתִּי וְלֹא הִתְמַהֲמַהְתִּי לְשִׁמּוֹר מִצְוֹתֶיךָ: חֲבָלֵי רִשָׁעִים עֲוֹדְנִי תּוֹרַתְךָ לֹא שָׁכַחְתִּי: חֲצוֹת לֵילָה אָקוּם לְהוֹדוֹת לָךְ עַל מִשְׁפָּטֶי צְדָקָה: חֲבַר אֲנִי לְכָל אֲשֶׁר יִרְאוּךָ וְלִשְׁמֵרֵי פִקּוּדֶיךָ: חֲסֵדְךָ יְהוָה מְלֵאָה הָאָרֶץ חֻקֶּיךָ לְמִדְנִי:

טוֹב עָשִׂיתָ עִם עַבְדְּךָ יְהוָה כְּדַבְּרֶךָ: טוֹב טַעַם וְדַעַת לְמִדְנִי כִּי בְּמִצְוֹתֶיךָ הֶאֱמַנְתִּי: טָרָם אֶעְנֶה אֲנִי שִׁגְג וְעַתָּה אִמְרַתְךָ שְׁמַרְתִּי: טוֹב אַתָּה וּמְטִיב לְמִדְנִי חֻקֶּיךָ: טָפְלוּ עָלַי שָׁקָר זָדִים אֲנִי בְּכָל לֵב אֶצַּר פִּקּוּדֶיךָ: טָפַשׁ כַּחֲלָב לִבִּי אֲנִי תּוֹרַתְךָ שֶׁשָּׁעַתְתִּי: טוֹב לִי כִּי עֲנִיתִי לְמַעַן אֶלְמַד חֻקֶּיךָ: טוֹב לִי תּוֹרַת פִּיךָ מֵאֲלֹפֵי זָהָב וְכֶסֶף:

יָדֶיךָ עָשׂוּנִי וְיִכְוֶנּוּנִי הַבִּינִנִּי וְאֶלְמַדָּה מִצְוֹתֶיךָ: יִרְאֶיךָ יִרְאוּנִי וְיִשְׁמְחוּ כִּי לְדַבְּרֶךָ יִחְלַתְתִּי: יִדְעֵתִי יְהוָה כִּי צָדֵק מִשְׁפָּטֶיךָ וְאִמּוּנָה עֲנִיתְנִי: יְהִי נָא חֲסֵדְךָ לְנַחֲמֵנִי כְּאִמְרַתְךָ לְעַבְדְּךָ: יְבִאוּנִי רַחֲמֶיךָ וְאֶחְיֶה כִּי תּוֹרַתְךָ שֶׁשָּׁעַתְתִּי: יִבְשׂוּ זָדִים כִּי שָׁקָר עֲוֹתוּנִי אֲנִי אֲשִׁיחַ בְּפִקּוּדֶיךָ: יִשׁוּבוּ לִי יִרְאֶיךָ וִידְעוּ (וְיִדְעִי) עֲדוֹתֶיךָ: יְהִי לִבִּי תָמִים בְּחֻקֶּיךָ לְמַעַן לֹא אֲבוֹשׁ:

כָּלֵתָה לְתַשׁוּעָתְךָ נִפְשִׁי לְדַבְּרֶךָ יִחְלַתְתִּי: כָּלוּ עֵינַי לְאִמְרַתְךָ לֵאמֹר מַתִּי תִנְחַמְנִי: כִּי הֵייתִי כְּנֹאֵד בְּקִיטוֹר חֻקֶּיךָ לֹא שָׁכַחְתִּי: כְּמָה יָמֵי עַבְדְּךָ מַתִּי תַעֲשֶׂה בְרֹדְפֵי מִשְׁפָּט: כְּרוּ לִי זָדִים שִׁיחוֹת אֲשֶׁר לֹא כְּתוֹרַתְךָ: כָּל מִצְוֹתֶיךָ אִמּוּנָה שָׁקָר רִדְפוּנִי עֲזָרְנִי: כְּמַעַט כְּלוּנִי בְּאָרֶץ וְאֲנִי לֹא עֲזַבְתִּי פִקּוּדֶיךָ: כְּחֲסֵדְךָ חֲנּוּנִי וְאֶשְׁמְרָה עֲדוֹת פִּיךָ:

לְעוֹלָם יְהוָה דְּבָרְךָ נֶצֶב בְּשָׁמַיִם: לְדֹר וָדֹר אִמּוּנָתְךָ כּוֹנֵנֶת אָרֶץ וְתַעֲמֹד: לְמִשְׁפָּטֶיךָ עֲמָדוֹ הַיּוֹם כִּי הִכַל עַבְדְּךָ: לוֹלִי תּוֹרַתְךָ שֶׁשָּׁעַתְתִּי אֲז אֲבַדְתִּי בְּעַנְיִי: לְעוֹלָם לֹא אֲשַׁכַּח פִּקּוּדֶיךָ כִּי בָם חִיֵּיתְנִי: לָךְ אֲנִי הוֹשִׁיעֵנִי כִּי פִקּוּדֶיךָ דִרְשִׁיתִי: לִי קוּוּ רִשָׁעִים לְאִפְדָּנִי עֲדוֹתֶיךָ אֲתַבּוֹנֶן: לְכָל תַּכְלָה רְאִיתִי קוֹץ רַחֲבָה מִצְוֹתֶיךָ מְאֹד:

מָה אֶהְבֵּתִי תּוֹרַתְךָ כָּל הַיּוֹם הִיא שִׁיחַתִּי: מֵאִיִּבִי תִנְחַמְנִי מִצְוֹתֶיךָ כִּי לְעוֹלָם הִיא לִי: מִכָּל מְלַמְדֵי הַשְּׁפִלְתִּי כִּי עֲדוֹתֶיךָ שִׁיחָה לִי: מִזְקֻנִים אֲתַבּוֹנֶן כִּי פִקּוּדֶיךָ נֶצְרָתִי: מִכָּל אֶרֶץ רַע כָּלֵאתִי רַגְלִי לְמַעַן אֲשִׁמּוֹר דְּבָרְךָ: מִמִּשְׁפָּטֶיךָ לֹא סָרְתִי כִּי אַתָּה הוֹרַתְנִי: מֵה נִמְלָצוּ לְחַפֵּי אִמְרַתְךָ מִדְּבַשׁ לִפִּי: מִפִּקּוּדֶיךָ אֲתַבּוֹנֶן עַל כֵּן שָׁנֵאתִי כָּל אֶרֶץ שָׁקָר:

נָר לְרַגְלִי דְּבָרְךָ וְאוֹר לְנִתִּיבְתִי: נִשְׁבַּעְתִּי וְאֶקְיָמָה לְשִׁמּוֹר מִשְׁפָּטֶי צְדָקָה: נַעֲנִיתִי עַד מְאֹד יְהוָה חֲנּוּנִי כְּדַבְּרֶךָ: נִדְבוֹת פִּי רִצָּה נָא יְהוָה וּמִשְׁפָּטֶיךָ לְמִדְנִי: נִפְשִׁי בְכַפִּי תָמִיד וְתּוֹרַתְךָ לֹא שָׁכַחְתִּי: נִתְנֶנּוּ רִשָׁעִים פֶּח לִי וּמִפִּקּוּדֶיךָ לֹא תַעֲיִתִי: נִחַלְתִּי עֲדוֹתֶיךָ לְעוֹלָם כִּי שִׁשׁוֹן לִבִּי הִמָּה: נְטִיתִי לִבִּי לַעֲשׂוֹת חֻקֶּיךָ לְעוֹלָם עֵקֶב:

סַעֲפִים שָׁנֵאתִי וְתּוֹרַתְךָ אֶהְבֵּתִי: סִתְרִי וּמְגִנִּי אַתָּה לְדַבְּרֶךָ יִחְלַתְתִּי: סוּרוּ מִפְּנֵי מִרְעִים וְאַצְרָה מִצְוֹת אֱלֹהֵי: סִמְכֵנִי כְּאִמְרַתְךָ וְאֶחְיֶה וְאֶל תְּבִישְׁנִי מִשֹּׁבְרֵי: סֶעֱדֵנִי וְאֶנְשָׁעָה וְאֶשְׁעָה בְּחֻקֶּיךָ תָמִיד: סָלִיתָ כָּל שׁוֹגִים מִחֻקֶּיךָ כִּי שָׁקָר תִּרְמִיתֶם: סִגִּים הַשְּׁבַת כָּל רִשָׁעֵי אָרֶץ לְכֵן אֶהְבֵּתִי עֲדוֹתֶיךָ: סָמַר מִפְּחָדְךָ בְּשׁוּרֵי וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ יִרְאֵתִי:

עֲשִׂיתִי מִשְׁפָּט וְצָדֵק בְּל תִּנְיַחְנִי לְעֲשֻׁקֵי: עָרַב עַבְדְּךָ לְטוֹב אֵל יַעֲשֻׁקְנִי זָדִים: עֵינַי כָּלוּ לִישׁוּעָתְךָ וְלִאֲמֹר צְדָקָה: עֲשֵׂה עִם עַבְדְּךָ כְּחֲסֵדְךָ וְחֻקֶּיךָ לְמִדְנִי: עַבְדְּךָ אֲנִי הַבִּינִנִּי וְאֶדְעָה עֲדוֹתֶיךָ: עַת לַעֲשׂוֹת לִיהוָה הַפְּרוּ תּוֹרַתְךָ: עַל כֵּן אֶהְבֵּתִי מִצְוֹתֶיךָ מִזָּהָב וּמִפָּז: עַל כֵּן כָּל פִּקּוּדֵי כָל יִשְׂרָאֵל כָּל אֶרֶץ שָׁקָר שָׁנֵאתִי:

פְּלֹאוֹת עֲדוּתְיָהּ עַל כֵּן נִצְרַתֶּם נִפְשֵׁי: פֶּתַח דְּבָרֶיךָ יֵאִיר מִבֵּין פְּתִיִּים: פִּי פָעַרְתִּי וְאֶשְׁאַפָּה כִּי לְמִצּוֹתֶיךָ יֵאָבֵתִי:
פְּנֵה אֵלַי וְחַנּוּנִי כְּמִשְׁפָּט לְאַהֲבֵי שְׁמֶךָ: פְּעַמֵּי הֶכֶן בְּאִמְרֹתֶךָ וְאֵל תִּשְׁלַט בִּי כָל אֲנוּן: פִּדְנִי מֵעֶשֶׂק אָדָם וְאֶשְׁמְרָה
פְּקוּדֶיךָ: פְּנִיָּה הָאֵר בְּעִבְדֶּךָ וְלִמְדֵנִי אֶת חֻקֶּיךָ: פְּלִגֵּי מַיִם יִרְדּוּ עֵינַי עַל לֹא שְׁמִירוֹ תוֹרָתֶךָ:

צְדִיק אַתָּה יְהוָה וְיִשָּׁר מִשְׁפָּטֶיךָ: צוּיַת צֶדֶק עֲדוּתְיָהּ וְאִמוּנָה מְאֹד: צִמְתַּתְנִי קִנְיָתִי כִּי שָׁכַחוּ דְבָרֶיךָ צָרִי:
צְרוּפָה אִמְרֹתֶךָ מְאֹד וְעִבְדֶּךָ אֶהְבֶּה: צָעִיר אֲנִכִּי וְנִבְיָה פְּקוּדֶיךָ לֹא שָׁכַחְתִּי: צִדְקָתֶךָ צֶדֶק לְעוֹלָם וְתוֹרָתֶךָ אֱמֶת:
צַר וּמְצוּק מְצִאוֹנִי מִצּוֹתֶיךָ שֶׁעָשִׂיתִי: צֶדֶק עֲדוּתְיָהּ לְעוֹלָם הִבִּינִי וְאַחִיָּה:

קָרָאתִי בְּכָל לֵב עֲנִנִי יְהוָה חֻקֶּיךָ אֶצְרֶה: קָרָאתִיךָ הוֹשִׁיעֵנִי וְאֶשְׁמְרָה עֲדוּתְיָהּ: קִדְמָתִי בְּנִשְׁפֹּף וְאֶשְׁוֹעָה לְדַבְרֶיךָ
(לְדַבְרֶךָ) יִחְלָתִי: קִדְמוֹ עֵינַי אֲשִׁמְרוֹת לְשִׁיחַ בְּאִמְרֹתֶךָ: קוֹלִי שִׁמְעָה כַּחסֵּדֶךָ יְהוָה כְּמִשְׁפָּטֶךָ חַיִּנִי: קָרְבוּ רִדְפֵי
זְמָה מִתּוֹרָתֶךָ רַחֲמוּ: קָרוֹב אַתָּה יְהוָה וְכָל מִצּוֹתֶיךָ אֱמֶת: קִדְמֵי יְדַעְתִּי מֵעֲדוּתְיָהּ כִּי לְעוֹלָם יִסְדָּתֶם:

רְאֵה עֲנִנִי וְחַלְצֵנִי כִּי תוֹרָתֶךָ לֹא שָׁכַחְתִּי: רִיבָה רִיבִי וּגְאֹלְנִי לְאִמְרֹתֶךָ חַיִּנִי: רַחוּק מִרְשָׁעִים יִשְׁוֹעָה כִּי חֻקֶּיךָ
לֹא דָרְשׁוּ: רַחֲמֶיךָ רַבִּים יְהוָה כְּמִשְׁפָּטֶיךָ חַיִּנִי: רַבִּים רִדְפֵי וְצָרִי מֵעֲדוּתְיָהּ לֹא נָטִיתִי: רְאִיתִי בְּגִדִים
וְאֶתְקוּסְטָה אֲשֶׁר אִמְרֹתֶךָ לֹא שָׁמְרוּ: רְאֵה כִּי פְקוּדֶיךָ אֶהְבֵּתִי יְהוָה כַּחסֵּדֶךָ חַיִּנִי: רֹאשׁ דְּבָרֶךָ אֱמֶת וְלְעוֹלָם
כָּל מִשְׁפָּט צֶדֶקֶךָ:

שָׂרִים רִדְפוּנִי חֲנָם וּמְדַבְרֶיךָ (וּמְדַבְרֶךָ) פָּחַד לִבִּי: שֵׁשׁ אֲנִכִּי עַל אִמְרֹתֶךָ כְּמוֹצֵא שְׁלָל רָב: שֹׁקֵר שָׁנְאתִי
וְאֶתְעַבֶּה תוֹרָתֶךָ אֶהְבֵּתִי: שִׁבְעַת בַּיּוֹם הִלְלֵתִיךָ עַל מִשְׁפָּטֶיךָ צֶדֶקֶךָ: שְׁלוֹם רַב לְאַהֲבֵי תוֹרָתֶךָ וְאִין לְמוֹ מְכֻשׁוֹל:
שִׁבְרָתִי לִישׁוּעָתֶךָ יְהוָה וּמִצּוֹתֶיךָ עָשִׂיתִי: שְׁמְרָה נִפְשֵׁי עֲדוּתְיָהּ וְאַהֲבֵם מְאֹד: שְׁמִרְתִּי פְקוּדֶיךָ וְעֲדוּתְיָהּ כִּי כָל
דְּרָכֶיךָ נִגְדָּה:

תִּקְרַב רִנָּתִי לְפָנֶיךָ יְהוָה כְּדַבְרֶךָ הִבִּינִי: תִּבְוֹא תַחֲנֹתִי לְפָנֶיךָ כְּאִמְרֹתֶךָ הַצִּילְנִי: תִּבְעֶנָה שְׁפָתַי תִּהְלֶה כִּי
תִּלְמַדְנִי חֻקֶּיךָ: תַּעֲזֹר לְשׁוֹנֵי אִמְרֹתֶךָ כִּי כָל מִצּוֹתֶיךָ צֶדֶק: תִּהְיֶה יְדָךְ לְעֲזָרְנִי כִּי פְקוּדֶיךָ בְּחִרְתִּי: תִּנְאֲבָתִי
לִישׁוּעָתֶךָ יְהוָה וְתוֹרָתֶךָ שֶׁעָשִׂיתִי: תַּחֲיֵי נִפְשֵׁי וְתִהְלֶלְךָ וּמִשְׁפָּטֶךָ יַעֲזָרְנִי: תַּעֲזָרְנִי כְּשֶׁה אֲבִד בִּקְשׁ עִבְדֶּךָ כִּי
מִצּוֹתֶיךָ לֹא שָׁכַחְתִּי:

תהילים פרק קיט – אותיות נשמה

נַר לְרִגְלֵי דְבָרֶךָ וְאוֹר לְנִתְיָבְתִּי: נִשְׁבַּעְתִּי וְאֶקְיָמָה לְשִׁמּוֹר מִשְׁפָּטֵי צֶדֶקֶךָ: נַעֲנִיתִי עַד מְאֹד יְהוָה חַיִּנִי כְּדַבְרֶךָ:
נְדָבוֹת פִּי רָצָה נָא יְהוָה וּמִשְׁפָּטֶיךָ לְמַדְנִי: נִפְשֵׁי בְּכַפִּי תִמִּיד וְתוֹרָתֶךָ לֹא שָׁכַחְתִּי: נִתְנּוּ רְשָׁעִים פֶּחַ לִי
וּמִפְקוּדֶיךָ לֹא תַעֲזָבֵנִי: נַחֲלָתִי עֲדוּתְיָהּ לְעוֹלָם כִּי שִׁשׁוֹן לִבִּי הֵמָּה: נְטִיתִי לִבִּי לַעֲשׂוֹת חֻקֶּיךָ לְעוֹלָם עֲקָב:

שָׂרִים רִדְפוּנִי חֲנָם וּמְדַבְרֶיךָ (וּמְדַבְרֶךָ) פָּחַד לִבִּי: שֵׁשׁ אֲנִכִּי עַל אִמְרֹתֶךָ כְּמוֹצֵא שְׁלָל רָב: שֹׁקֵר שָׁנְאתִי
וְאֶתְעַבֶּה תוֹרָתֶךָ אֶהְבֵּתִי: שִׁבְעַת בַּיּוֹם הִלְלֵתִיךָ עַל מִשְׁפָּטֵי צֶדֶקֶךָ: שְׁלוֹם רַב לְאַהֲבֵי תוֹרָתֶךָ וְאִין לְמוֹ מְכֻשׁוֹל:
שִׁבְרָתִי לִישׁוּעָתֶךָ יְהוָה וּמִצּוֹתֶיךָ עָשִׂיתִי: שְׁמְרָה נִפְשֵׁי עֲדוּתְיָהּ וְאַהֲבֵם מְאֹד: שְׁמִרְתִּי פְקוּדֶיךָ וְעֲדוּתְיָהּ כִּי כָל
דְּרָכֶיךָ נִגְדָּה:

מָה אֶהְבֵּתִי תוֹרָתֶךָ כָּל הַיּוֹם הִיא שִׁיחָתִי: מֵאִיבֵי תַחֲכִמְנִי מִצּוֹתֶךָ כִּי לְעוֹלָם הִיא לִי: מִכָּל מְלַמְדֵי הַשִּׁפְלָתִי
כִּי עֲדוּתְיָהּ שִׁיחָה לִי: מִזְקָנִים אֶתְבֹּנֵן כִּי פְקוּדֶיךָ נִצְרַתִּי: מִכָּל אִרְחָ רַע כְּלֹאֲתִי רִגְלִי לְמַעַן אֲשִׁמּוֹר דְּבָרֶךָ:
מִמִּשְׁפָּטֶיךָ לֹא סָרְתִי כִּי אַתָּה הוֹרָתְנִי: מָה נִמְלָצוּ לַחֲפִי אִמְרֹתֶךָ מִדְּבַשׁ לִפִּי: מִפְקוּדֶיךָ אֶתְבֹּנֵן עַל כֵּן שָׁנְאתִי
כָּל אִרְחָ שֹׁקֵר:

הורני יהוה דרך חקיה ואצורה עקב: הבינני ואצרה תורתך ואשמרנה בכל לב: הדריכני בנתיב מצותיה כי בו חפצתי: הט לבי אל עדותיה ואל אל בצע: העבר עיני מראות שוא בדרךך חייני: הקם לעבדך אמרתך אשר ליראתך: העבר חרפתי אשר גרתי כי משפטיה טובים: הנה תאבתי לפקדיה בצדקתך חייני:

תפילה לעלוי הנשמה לנפטר

אנא אדני מלא רחמים, אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפילתנו בעבור נשמת פלוני בן פלוני, וגמול נא עמה בחסדך הגדול לפתוח לה שערי רחמים וחסד ושערי גן עדן, ותקבל אותה באהבה ובחביבה, ושלח לה מלאכיה הקדושים והטהורים להוליכה ולהושיבה תחת עץ החיים, אצל נשמות הצדיקים והצדקניות, חסידים וחסידות, ליהנות מזיו שכנתך, להשביעה מטובה הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה, בחדוה ובשמחה ושלוש, פדכתב: "יבוא שלום, ינוחו על משכבותם הולך נכוח", וכתב: "יעלזו חסידים בכבוד, ירננו על משכבותם", וכתב: "אם תשכב, לא תפחד, ושכבת וערבה שנתך". ותשמור אותו מחיבוט הקבר ומרימה ותולעה, ותסלח ותמחול לו על כל פשעיו, כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא, וזכור לו זכויותיו וצדקותיו אשר עשה, ותשפיע לו מנשמתו לדין עצמותו בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, וכתב: "מה רב טובך אשר צפנת ליראיך", וכתב: "שומר כל עצמותיו, אחת מהנה לא נשברה". ותשכון בטח בך, ושאנן מפחד רעה ואל תראה פני גיהנום. ונשמתו תהא צרויה בצרור החיים ולהחיותו בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים. אמן.

קדיש יתום

יתגדל ויתקדש שמה רבא,

בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה ויצמח פקנה ויקרב משיחה,

בחיכון וביומיו ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב, ואמרו אמן.

יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמא.

יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתגדר ויתעלה ויתהלל שמה דקדשא בריה הוא,

לעלא (בעשי"ת ולעלא) מן כל ברכתא ושירתא תשבחתא ונחמתא דאמירן בעלמא, ואמרו אמן.

יהא שלמא רבא מן שמאי וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל, ואמרו אמן.

עשה שלום (בעשי"ת השלום) במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל, ואמרו אמן.

אל מלא רחמים לנפטר

אל מלא רחמים שוכן במרומים המצא מנוחה נכונה על כנפי השכינה במעלות קדושים וטהורים כזהר הרקיע מזהירים את נשמת פלוני בן פלוני שהלך לעולמו בעבור (שפלוני) נדב לצדקה בעד הזפרת נשמתו, בגן עדן תהא מנוחתו. לכן בעל הרחמים יסתירהו בסתר כנפיו לעולמים ויצרר בצרור החיים את נשמתו אדני הוא נחלתו וינוח בשלום על משכבו ונאמר אמן:

(אזכרה) (ספרדי)

(שם הנפט) (ללא שם האב)

<'()onclick='setnifname "עדכן"=input type="submit" value>

ברכה

מי שלא היה בבית הקברות במשך שלושים יום, והגיע לד' אמות של קבר יברך:

ברוך אתה יי, אלהינו מלך העולם, אשר יצר אתכם בדין, וזן וכלכל אתכם בדין, והמית אתכם בדין, ויודע מספר כלכם בדין, ועתיד להחזיר ולהחיות אתכם בדין, ברוך אתה יי, מחיה המתים. אתה גבור לעולם אדני מחיה מתים אתה רב להושיע, מכלכל חיים בחסד, מחיה מתים ברחמים רבים, סומך נופלים ורופא חולים ומתיר אסורים, ומקיים אמונתו לישגי עפר. מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך, מלך ממית ומחיה ומצמיח ישועה. ונאמן אתה להחיות מתים.

תהילים פרק לג

רננו צדיקים ביהוה לישירים נאווה תהלה: הודו ליהוה בכבוד בנבל עשור זמרו לו: שירו לו שיר חדש היטיבו נגן בתרועה: כי ישר דבר יהוה וכל מעשהו באמונה: אהב צדקה ומשפט חסד יהוה מלאה הארץ: בדבר יהוה שמים נעשו וברוח פיו כל צבאם: כנס כנוד מי הים נתן באוצרות תהומות: יראו מיהוה כל הארץ מפנו יגורו כל ישבי תבל: כי הוא אמר ויהי הוא צוה ויעמד: יהוה הפיר עצת גוים הניא מחשבות עמים: עצת יהוה לעולם תעמד מחשבות לבו לדר ודר: אשרי הגוי אשר יהוה אלהיו העם בחר לנחלה לו: משמים הביט יהוה ראה את כל בני האדם: ממכון שבתו השגיח אל כל ישבי הארץ: היצר יחד לבם המבין אל כל מעשיהם: אין המלך נושע ברב חיל גבור לא ינצל ברב כח: שקר הסוס לתשועה וברב חילו לא ימלט: הנה עין יהוה אל יראוי למיחלים לחסדו: להציל ממות נפשם ולחיותם ברעב: נפשנו חפתה ליהוה עזרנו ומגננו הוא: כי בו ישמח לבנו כי בשם קדשו בטחנו: יהי חסדך יהוה עלינו כאשר יחלנו לך:

תהילים פרק טז

מכתם לדוד שמרני אל כי חסיתי בך: אמרת ליהוה אדני אתה טובתי בל עליך: לקדושים אשר בארץ המה ואדירי כל חפצי בם: ירבו עצבותם אחר מהרו בל אסוף נספיהם מדם ובל אשא את שמותם על שפתי: יהוה מנת חלקי וכוסי אתה תומיך גורלי: חבלים נפלו לי בנעמים אף נחלת שפרה עלי: אברך את יהוה אשר יעצני אף יליות יסרוני כליותי: שויתי יהוה לנגדי תמיד כי מימיני בל אמוט: לכן שמח לבי ויגל כבודי אף בשרי ישפן לבטח: כי לא תעזב נפשי לשאול לא תתן חסדך לראות שחת: תודיעני ארח חיים שבע שמחות את פניך נעמות בימינה נצח:

תהילים פרק יז

תפלה לדוד שמעה יהוה צדק הקשיבה רנתי האזינה תפלתי בלא שפתי מרמה: מלפניך משפטי יצא עיניך ותחזינה מישרים: בחנת לבי פקדת לילה צרפתיני בל תמצא זמותי בל יעבר פי: לפעלות אדם בדבר שפתיך

אני שְׁמַרְתִּי אַרְחוֹת פְּרִיץ: תַּמּוֹךְ אֲשֶׁר־י בְּמַעְגְלוֹתֶיהָ בַּל נְמוּטוּ פְּעַמַּי: אֲנִי קָרָאתִיהָ כִּי תַעֲנֵנִי אֵל הַט אֲזַנְךָ לִי שְׁמַע אֲמַרְתִּי: הַפְּלֵה חֲסְדֶיךָ מוֹשִׁיעַ חוֹסִים מִמַּתְקוֹמָמִים בִּימִינֶךָ: שְׁמַרְנִי כְּאִישׁוֹן בַּת עֵינַי בְּצַל כְּנָפֶיךָ תִּסְתַּרְנִי: מִפְּנֵי רְשָׁעִים זֶה שָׁדוּנִי אִיבִי בְּנֶפֶשׁ יִקִּיפוּ עָלַי: חָלַבְמוּ סָגְרוּ פִימוֹ דַּבְּרוּ בְּגֹאוֹת: אֲשֶׁר־נִינוּ עִתָּה סַבְבוּנִי (סַבְבוּנִי) עֵינֶיהֶם יִשִּׁיתוּ לְנִטּוֹת בְּאָרְץ: דְּמִינוּ כְּאֲרִיָּה: יְכַסּוּף לְטָרֶף וְכַכְפִּיר יֵשֵׁב בְּמִסְתָּרִים: קוֹמָה יְהוֹה קְדָמָה פָּנָיו הִכְרִיעָהוּ פְּלִטָה נִפְשִׁי מִרְשָׁע חֲרָבָה: מִמַּתִּים יָדָה יְהוֹה מִמַּתִּים מִחֶלֶד חֲלָקִים בְּחַיִּים וְצַפִּינָךְ (וְצַפִּינָךְ) תִּמְלֵא בְטָנִים יִשְׁבְּעוּ בָנִים וְהִנִּיחוּ יִתְרָם לְעוֹלָלֵיהֶם: אֲנִי בְּצַדִּיק אֶחְזָה פָּנֶיךָ אֲשַׁבְּעָה בְּהַקִּיץ תִּמְוִנְתָּהּ:

תהילים פרק עב

לְשַׁלְמָה אֱלֹהִים מִשְׁפָּטֶיךָ לְמַלְךָ תַּן וְצַדִּיקְתָּהּ לְבֵן מַלְךָ: יָדִין עַמָּה בְּצַדִּיק וְעַנְיָהּ בְּמִשְׁפָּט: יִשְׂאוּ הָרִים שְׁלוֹם לְעַם וּגְבָעוֹת בְּצַדִּיקָה: יִשְׁפֹּט עַנְיֵי עַם יוֹשִׁיעַ לִבְנֵי אֲבִיוֹן וַיִּדְכָא עוֹשֵׁק: יִירָאוּךָ עַם שְׁמֵשׁ וְלִפְנֵי יָרַח דּוֹר דּוֹרִים: יִרְדַּ כְּמָטָר עַל גִּזְ כְּרִיבִים זְרִיזִיף אָרְץ: יִפְרַח בְּיָמָיו צַדִּיק וְרַב שְׁלוֹם עַד בְּלִי יָרַח: וַיִּרְדַּ מִיָּם עַד יָם וּמְנַהֵר עַד אֶפְסֵי אָרְץ: לִפְנָיו יִכְרַעוּ צִיִּים וְאִיבִיו עֶפְרַיִל יִלְחֲכוּ: מַלְכִּי תִרְשִׁישׁ וְאִיִּים מִנְחָה יִשִּׁיבוּ מַלְכִּי שְׂבָא וְסָבָא אֲשַׁכְּרָה יִקְרִיבוּ: וַיִּשְׁתַּחֲווּ לוֹ כָּל מַלְכִּים כָּל גּוֹיִם יַעֲבֹדוּהוּ: כִּי יֵצֵא אֲבִיוֹן מִשׁוּעַ וְעַנִּי וְאִין עֲזָר לוֹ: יָחַס עַל דָּל וְאֲבִיוֹן וּנְפִשׁוֹת אֲבִיוֹנִים יוֹשִׁיעַ: מִתּוֹךְ וּמִחֲמָס יִגְאֵל נִפְשָׁם וַיִּיקָר דָּמָם בְּעֵינָיו: וַיַּחֵי וַיִּתֵּן לוֹ מִזֶּהָב שְׂבָא וַיִּתְפַּלֵּל בְּעַדוֹ תַּמִּיד כָּל הַיּוֹם יִבְרַכְנָהוּ: יְהִי פֶסֶת בַּר בְּאָרְץ בְּרֵאשׁ הָרִים יִרְעַשׁ כְּלָבָנוֹן פְּרִיז וַיִּצְיִצּוּ מַעִיר כְּעֵשֶׂב הָאָרְץ: יְהִי שְׁמוֹ לְעוֹלָם לִפְנֵי שְׁמֵשׁ יִנִּין (יִנּוֹן) שְׁמוֹ וַיִּתְבָּרְכוּ בוֹ כָּל גּוֹיִם יִאֲשְׁרוּהוּ: בְּרוּךְ יְהוֹה אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֲשֵׂה נִפְלְאוֹת לְבַדּוֹ: וּבְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם וַיִּמְלֵא כְבוֹדוֹ אֶת כָּל הָאָרְץ אֲמֵן וְאֲמֵן: כָּלוּ תִפְלוֹת דָּוִד בֶּן יִשָּׁי:

תהילים פרק צא

יֵשֵׁב בְּסִתְרֵי עֲלִיוֹן בְּצַל שַׁדַּי יִתְלוֹנֵן: אֲמַר לַיהוָה מַחְסִי וּמְצוּדָתִי אֱלֹהֵי אֲבֹתַי בּוֹ: כִּי הוּא יֵצִיֵּךְ מִפַּח יְקוּשׁ מִדְּבַר הַיּוֹת: בְּאֲבָרְתוֹ יִסֹּף לָךְ וְתַחַת כְּנָפָיו תִּנְחָסֶה צִנְה וְסִחְרָה אֲמַתּוֹ: לֹא תִירָא מִפַּחַד לִילָה מִחַץ יַעוּף יוֹמָם: מִדְּבַר בְּאֶפֶל יִהְלֹךְ מִקְטָב יִשׁוּד צְהָרִים: יִפֹּל מִצַּדִּיק אֶלְף וּרְבָבָה מִימִינֶךָ אֵלֶיךָ לֹא יָגֵשׁ: רַק בְּעֵינֶיךָ תִּבְטֵט וְשַׁלְמַת רְשָׁעִים תִּרְאָה: כִּי אֲתָה יְהוָה מַחְסִי עֲלִיוֹן שְׁמַת מְעוֹנָה: לֹא תֵאָנֶה אֵלֶיךָ רָעָה וְנִגְעָה לֹא יִקְרַב בְּאֵהָלֶךָ: כִּי מִלְאָכָיו יִצְוֶה לָךְ לְשִׁמְרָךְ בְּכָל דְּרָכֶיךָ: עַל פְּפִים יִשְׁאוּנֶךָ פֶּן תִּגָּף בְּאֲבֹן רִגְלֶךָ: עַל שַׁחַל וּפְתָן תִּנְדָּרְךָ תִּנְרַמֵּס כְּפִיר וְתִנּוּן: כִּי בִי חָשַׁק וְאֶפְלָטָהוּ אֲשַׁגְּבֵהוּ כִּי יָדַע שְׁמִי: יִקְרָאֲנִי וְאֶעֱנֵהוּ עִמּוֹ אֲנַכִּי בְצָרָה אֶחְלָצָהוּ וְאֶכְבַּדְהוּ: אֲרָךְ יָמִים אֲשַׁבְּעָהוּ וְאֶרְאָהוּ בִישׁוּעָתִי:

תהילים פרק קד

בְּרַכִּי נִפְשִׁי אֶת יְהוָה יְהוָה אֱלֹהֵי גְדֻלַּת מְאֹד הוֹד וְהַדָּר לְבָשָׂתָה: עֲטָה אֹר כְּשַׁלְמָה נוֹטָה שְׁמִים פְּרִיעָה: הַמְקַרָה בְּמִים עֲלִיוֹתָיו הַשָּׁם עֲבִים רְכוּבוֹ הַמְהַלֵּךְ עַל כְּנָפֵי רוּחַ: עֲשֵׂה מִלְאָכָיו רוּחוֹת מְשַׁרְתָּיו אֵשׁ לַהֵט: יִסַּד אָרְץ עַל מְכוּנֶיהָ בַּל תִּמוּט עוֹלָם וְעַד: תְּהוֹם כְּלָבוּשׁ פָּסִיתוֹ עַל הָרִים יַעֲמְדוּ מִים: מִן גַּעֲרָתָה יִנוּסוּן מִן קוֹל רַעְמָה יִחַפְּזוּן: יַעֲלוּ הָרִים יִרְדּוּ בְּקַעֲוֹת אֵל מְקוֹם זֶה יִסְדַּת לָהֶם: גְּבוּל שְׁמַת בַּל יַעֲבִרוּן בַּל יִשְׁבוּן לְכַסּוֹת הָאָרְץ: הַמְשַׁלַּח מַעְיָנִים בְּנַחְלִים בֵּין הָרִים יִהְלִכוּן: יִשְׁקוּ כָּל חֵיתוֹ שַׁדַּי יִשְׁבְּרוּ פְּרָאִים צָמָאִם: עֲלֵיהֶם עוֹף הַשָּׁמַיִם יִשְׁכּוּן מִבֵּין עֶפְאִים יִתְנֹוּ קוֹל: מִשְׁקָה הָרִים מַעְלִיוֹתָיו מִפְּרִי מַעֲשֵׂיָהּ תִשְׁבַּע הָאָרְץ: מִצְמִיחַ חֲצִיר לְבַהֲמָה וְעֵשֶׂב לְעַבְדַּת הָאָדָם לְהוֹצִיא לָחֶם מִן הָאָרְץ: וַיִּין יִשְׁמַח לִבָּב אֲנוּשׁ לְהַצְהִיל פָּנִים מִשְׁמוֹן וְלָחֶם לִבָּב אֲנוּשׁ יִסְעַד: יִשְׁבְּעוּ עֲצֵי יְהוָה אֲרָזֵי לְבָנוֹן אֲשֶׁר נָטַע: אֲשֶׁר שָׁם צַפְרִים יִקְנְנוּ חֲסִידָה בְרוֹשִׁים בֵּיתָה: הָרִים הַגְּבֵהִים לַיַּעֲלִים סִלְעִים מַחְסֵה לְשִׁפְנִים: עֲשֵׂה יָרַח לְמוֹעֲדִים שְׁמֵשׁ יָדַע מְבוֹאוֹ: תִּשְׁתַּחֲשֹׁף וַיְהִי לִילָה בוֹ

תִּרְמַשׁ כָּל חֵיתוֹ יָעַר: הַפְּיָרִים שֶׁאֲגִים לְטָרֵף וְלִבְקֹשׁ מֵאֵל אֲכָלָם: תִּזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ יֵאָסְפוּן וְאֵל מְעוֹנָתָם יִרְבְּצוּן: יֵצֵא אָדָם לִפְעֻלוֹ וְלַעֲבֹדָתוֹ עַד־יָעָרֵב: מִה רַבּוֹ מַעֲשֵׂיָהּ יְהוָה כָּל־מַחְכְּמָה עֲשִׂיתָ מִלְּאֵה הָאָרֶץ קִנְיָנָהּ: זֶה הַיָּם גָּדוֹל וְרַחֵב יָדַיִם שָׁם רָמַשׁ וְאִין מִסְפָּר חַיּוֹת קְטַנּוֹת עִם גְּדֻלוֹת: שָׁם אֲנִיּוֹת יְהַלְכוּן לִוְיָתָן זֶה יִצְרָתָ לְשִׁחַק בּוֹ: כָּל־מַחְכְּמָה יִשְׁבְּרוּן לְתַת אֲכָלָם בְּעֵתוֹ: תִּתֵּן לָהֶם יִלְקֻטוּן תִּפְתַּח יָדְךָ יִשְׁבַּעוּן טוֹב: תִּסְתִּיר פְּנֵיָהּ יִבְהַלּוּן תִּסְפֵּף רִיחָם יִגְוַעוּן וְאֵל עֵפָרָם יִשׁוּבוּן: תִּשְׁלַח רִיחָךָ יִבְרָאוּן וּתְחַדֵּשׁ פְּנֵי אֲדָמָה: יְהִי כְבוֹד יְהוָה לְעוֹלָם יִשְׁמַח יְהוָה בְּמַעֲשָׂיו: הַמְבִיט לְאָרֶץ וּתְרַעַד יִגַּע בְּהָרִים וְיִעֲשֶׂנוּ: אֲשִׁירָה לַיהוָה בְּחַיֵּי אֲזַמְרָה לְאֱלֹהֵי בְעוֹדֵי: יַעֲרַב עָלָיו שִׁיחֵי אֲנָכִי אֲשַׁמַּח בִּיהוָה: יִתְמוּ חֲטָאִים מִן הָאָרֶץ וְיִשְׁעִים עוֹד אֵינָם בְּרָכִי נִפְשֵׁי אֶת יְהוָה הַלְלוּ יְהוָה:

תהילים פרק קל

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמַּעַמְקִים קְרָאתֶיהָ יְהוָה: אֲדַנִּי שִׁמְעָה בְּקוֹלִי תַהֲיִינָה אֲזַנֶּיךָ קִשְׁבוֹת לְקוֹל תַּחֲנוּנָי: אִם עוֹנוֹת תִּשְׁמַר יְהוָה אֲדַנִּי מִי יַעֲמֹד: כִּי עִמָּךְ הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּגְוֹרָא: קוִיִּתִּי יְהוָה קוֹנֵתָה נִפְשִׁי וְלִדְבָרוֹ הוֹחֵלְתִּי: נִפְשִׁי לְאֲדַנִּי מִשְׁמָרִים לְבַקֵּר שְׁמָרִים לְבַקֵּר: יַחַל יִשְׂרָאֵל אֵל יְהוָה כִּי עִם יְהוָה הַחֲסֵד וְהַרְבֵּה עֲמוֹ פְדוּת: וְהוּא יִפְדֶּה אֶת יִשְׂרָאֵל מִכָּל עוֹנֹתָיו:

תהילים פרק קיט – אותיות שם הנפטר

אֲשִׁרִי תַמִּימֵי דְבָרְךָ הַהֲלָכִים בְּתוֹרַת יְהוָה: אֲשִׁרִי נִצְרֵי יַעֲדֵתִיו בְּכָל לֵב יִדְרֹשׁוּהוּ: אֵף לֹא פָעַלוּ עוֹלָה בְּדַרְכֵיךָ הִלְכוּ: אֲתָה צוִיִתָּה פְקֻדֶיךָ לְשִׁמּוֹר מְאֹד: אַחֲלִי יִכְנֹו דְרָכֶי לְשִׁמּוֹר חֻקֶיךָ: אִז לֹא אֲבוֹשׁ בְּהִבִּטִי אֵל כָּל מַצּוֹתֶיךָ: אִוְדָךָ בִּישׁוֹר לִבִּב בְּלִמְדֵי מִשְׁפָּטֵי צְדָקָה: אֶת חֻקֶיךָ אֲשַׁמּוֹר אֵל תַּעֲזֹבֵנִי עַד מְאֹד:

בְּמָה יִזְכֶּה נַעַר אֶת אֲרָחוֹ לְשִׁמּוֹר כְּדַבְּרָךָ: בְּכָל לֵבִי דְרֹשְׁתִּיךָ אֵל תִּשְׁגָּנִי מִמַּצּוֹתֶיךָ: בְּלִבִּי צִפְנֵתִי אִמְרָתְךָ לְמַעַן לֹא אֲחַטָּא לָךְ: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה לְמִדְנֵי חֻקֶיךָ: בְּשִׁפְתַי סִפְרֵתִי כָל מִשְׁפָּטֵי פִיךָ: בְּדַרְכְךָ יַעֲדוּתֶיךָ שִׁשְׁתִּי כַּעַל כָּל הוֹן: בְּפִקּוּדֶיךָ אֲשִׁיחָה וְאֲבִיטָה אֲרֻחֵתֶיךָ: בְּחֻקֵּיךָ אֲשַׁתְּעֶשֶׂע לֹא אֲשַׁכַּח דְּבָרְךָ:

גָּמַל עַל עֲבֹדָה אֲחִיָּה וְאֲשַׁמְרָה דְּבָרְךָ: גַּל עֵינַי וְאֲבִיטָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרַתְךָ: גֵּר אֲנִכִּי בְּאָרֶץ אֵל תִּסְתַּר מִמֶּנִּי מַצּוֹתֶיךָ: גֵּרֶסָה נִפְשִׁי לְתַאֲבָה אֵל מִשְׁפָּטֶיךָ בְּכָל עֵת: גַּעֲרַת זָדִים אֲרוּרִים הַשֹּׁגִים מִמַּצּוֹתֶיךָ: גַּל מַעֲלֵי חֶרֶף וּבוֹז כִּי יַעֲדוּתֶיךָ נִצְרָתִי: גַּם יִשְׁבוּ שָׁרִים בִּי נִדְבְּרוּ עֲבֹדָה יִשִּׁיחַ בְּחֻקֶיךָ: גַּם יַעֲדוּתֶיךָ שִׁעֲשֵׂעִי אֲנִשִּׁי עֲצָתִי:

דְּבַקָה לְעַפְרָה נִפְשִׁי חֲיִנִּי כְּדַבְּרָךָ: דְּרָכֵי סִפְרֵתִי וְתַעֲנִנֵי לְמִדְנֵי חֻקֶיךָ: דָּרָךְ פִּקּוּדֶיךָ הַבִּינֵנִי וְאֲשִׁיחָה בְּנִפְלְאוֹתֶיךָ: דִּלְפָּה נִפְשִׁי מִתּוֹגָה קִיִּמְנִי כְּדַבְּרָךָ: דָּרָךְ שִׁקְרָה הִסַּר מִמֶּנִּי וְתוֹרַתְךָ חֲנִנִּי: דָּרָךְ אֲמוּנָה בְּחֻרַתִּי מִשְׁפָּטֶיךָ שׁוֹיִתִּי: דְּבַקְתִּי בְּעִדּוּתֶיךָ יְהוָה אֵל תַּבְּשִׁינִי: דָּרָךְ מַצּוֹתֶיךָ אֲרוּץ כִּי תִרְחִיב לִבִּי:

הוֹרֵנִי יְהוָה דָּרָךְ חֻקֶיךָ וְאֲצַרְנָה עֵקֶב: הַבִּינֵנִי וְאֲצַרְנָה וְאֲשַׁמְרָנָה בְּכָל לֵב: הִדְרִיכֵנִי בְּנִתִּיב מַצּוֹתֶיךָ כִּי בּוֹ חִפְצָתִי: הֵט לִבִּי אֵל יַעֲדוּתֶיךָ וְאֵל כָּל בְּצַע: הַעֲבֵר עֵינַי מִרְאוֹת שָׁוָא בְּדַרְכְךָ חֲיִנִּי: הַקֵּם לְעֵבֹדָה אִמְרָתְךָ אֲשׁוֹר לִירְאָתְךָ: הַעֲבֵר חֶרְפְּתִי אֲשׁוֹר יְגִרְתִּי כִּי מִשְׁפָּטֶיךָ טוֹבִים: הִנֵּה תִאֲבָתִי לְפִקּוּדֶיךָ בְּצִדְקָתְךָ חֲיִנִּי:

וַיִּבְאֵנִי חֲסֵדְךָ יְהוָה תִּשׁוּעָתְךָ כְּאִמְרָתְךָ: וְאֲעִנָּה חֶרְפִּי דָבָר כִּי בִטְחוֹתִי בְּדַבְּרָךָ: וְאֵל תִּצַּל מִפִּי דָבָר אֱמַת עַד מְאֹד כִּי לְמִשְׁפָּטֶיךָ יַחֲלֵתִי: וְאֲשַׁמְרָה תּוֹרַתְךָ תִּמְיֵד לְעוֹלָם וְעַד: וְאֲתַהֲלֶכֶה בְּרַחֲבָהּ כִּי פְקֻדֶיךָ דְרֹשְׁתִּי: וְאִדְבְּרָה בְּעִדּוּתֶיךָ נֶגֶד מְלָכִים וְלֹא אֲבוֹשׁ: וְאֲשַׁתְּעֶשֶׂע בְּמַצּוֹתֶיךָ אֲשׁוֹר אֲהַבְּתִי: וְאֲשָׂא כִפִּי אֵל מַצּוֹתֶיךָ אֲשׁוֹר אֲהַבְּתִי וְאֲשִׁיחָה בְּחֻקֶיךָ:

זְכוּר דְבַר לְעַבְדְּךָ עַל אֲשֶׁר יִחְלַתְנִי: זֹאת נַחֲמַתִּי בְעַנְיִי כִּי אִמְרַתְךָ חִיתְנִי: זָדִים הִלְצֵנִי עַד מְאֹד מִתּוֹרַתְךָ לֹא נְטִיתִי: זְכַרְתִּי מִשְׁפָּטֶיךָ מֵעוֹלָם יְהוָה וְאֶתְנַחֵם: וְלַעֲפָה אֶחְזַתְנִי מִרְשָׁעִים עֲזָבִי תּוֹרַתְךָ: זְמֵרוֹת הָיוּ לִי חֻקֶיךָ בְּבֵית מְגוּרֵי: זְכַרְתִּי בְּלִילָה שִׁמְךָ יְהוָה וְאֶשְׁמְרָה תּוֹרַתְךָ: זֹאת הֵיטָה לִּי כִּי פָקַדְתָּ נַצְרָתִי:

חֻלְקִי יְהוָה אִמְרַתִּי לְשִׁמּוֹר דְּבָרֶיךָ: חֲלִיתִי פָנֶיךָ בְּכָל לֵב חֲנּוּנִי כְּאִמְרַתְךָ: חֲשִׁבְתִּי דְרָכִי וְאֶשִׁיבָה רַגְלִי אֶל עֲדוֹתֶיךָ: חֲשִׁבְתִּי וְלֹא הִתְמַהֲמַהְתִּי לְשִׁמּוֹר מִצְוֹתֶיךָ: חֲבָלֵי רְשָׁעִים עֲוֹדְנִי תּוֹרַתְךָ לֹא שָׁכַחְתִּי: חֲצוֹת לֵילָה אָקוּם לְהוֹדוֹת לְךָ עַל מִשְׁפָּטֶי צְדָקָה: חֲבַר אֲנִי לְכָל אֲשֶׁר יִרְאוּךָ וְלִשְׁמֵרֵי פִקּוּדֶיךָ: חֲסִדְךָ יְהוָה מְלֵאָה הָאָרֶץ חֻקֶיךָ לְמַדְנִי:

טוֹב עֲשִׂיתָ עִם עַבְדְּךָ יְהוָה כְּדַבְּרֶךָ: טוֹב טַעַם וְדַעַת לְמַדְנִי כִּי בְּמִצְוֹתֶיךָ הֶאֱמַנְתִּי: טָרַם אֶעֱנֶה אֲנִי שִׁגְג וְעַתָּה אִמְרַתְךָ שְׁמַרְתִּי: טוֹב אַתָּה וּמְטִיב לְמַדְנִי חֻקֶיךָ: טָפְלוּ עָלַי שָׁקֵר זָדִים אֲנִי בְּכָל לֵב אֶצַּר פִּקּוּדֶיךָ: טָפַשׁ כַּחֲלָב לִבִּי אֲנִי תּוֹרַתְךָ שֶׁשָּׁעַתְתִּי: טוֹב לִי כִּי עֲנִיתִי לְמַעַן אֲלַמֵּד חֻקֶיךָ: טוֹב לִי תּוֹרַת פִּיךָ מֵאֲלֹפֵי זָהָב וְכֶסֶף:

יָדֶיךָ עָשׂוּנִי וְיִכְוֶנּוּנִי הִבִּינִי וְאֲלַמְדָה מִצְוֹתֶיךָ: יִרְאַיֶךָ יִרְאוּנִי וְיִשְׁמְחוּ כִּי לְדַבְּרֶךָ יִחְלַתְנִי: יִדְעַתִּי יְהוָה כִּי צָדֵק מִשְׁפָּטֶיךָ וְאֶמוּנָה עֲנִיתְנִי: יְהִי נָא חֲסִדְךָ לְנַחֲמֵנִי כְּאִמְרַתְךָ לְעַבְדְּךָ: יְבִאוּנִי רַחֲמֶיךָ וְאֶחְיֶה כִּי תּוֹרַתְךָ שֶׁשָּׁעַתְתִּי: יִבְשׂוּ זָדִים כִּי שָׁקֵר עֲוֹתוֹנִי אֲנִי אֲשִׁיחַ בְּפִקּוּדֶיךָ: יִשׁוּבוּ לִי יִרְאַיֶךָ וִידְעוּ (וְיִדְעִי) עֲדוֹתֶיךָ: יְהִי לִבִּי תָמִים בְּחֻקֶיךָ לְמַעַן לֹא אֲבוֹשׁ:

כָּלֵתָה לְתַשׁוּעָתְךָ נְפִשִׁי לְדַבְּרֶךָ יִחְלַתְנִי: כָּלוּ עֵינַי לְאִמְרַתְךָ לֵאמֹר מַתִּי תִנְחַמְנִי: כִּי הֵייתִי כְּנֹאד בְּקִיטוֹר חֻקֶיךָ לֹא שָׁכַחְתִּי: כְּמָה יָמֵי עַבְדְּךָ מַתִּי תַעֲשֶׂה בְרֹדְפֵי מִשְׁפָּט: כְּרוּ לִי זָדִים שִׁיחוֹת אֲשֶׁר לֹא כְתוּרַתְךָ: כָּל מִצְוֹתֶיךָ אֶמוּנָה שָׁקֵר רִדְפוּנִי עֲזַרְנִי: כְּמַעַט כְּלוּנִי בְּאָרֶץ וְאֲנִי לֹא עֲזַבְתִּי פִקּוּדֶיךָ: כְּחֲסִדְךָ חֲיִנִי וְאֶשְׁמְרָה עֲדוֹת פִּיךָ:

לְעוֹלָם יְהוָה דְּבָרְךָ נֶצֶב בְּשָׁמַיִם: לְדוֹר וָדוֹר אֶמוּנַתְךָ כּוֹנֵנֶת אָרֶץ וְתַעֲמֹד: לְמִשְׁפָּטֶיךָ עֲמָדוֹ הַיּוֹם כִּי הִכַל עַבְדְּךָ: לוּלֵי תּוֹרַתְךָ שֶׁשָּׁעַתְתִּי אִזְ אֲבִדְתִּי בְעַנְיִי: לְעוֹלָם לֹא אֲשַׁכַּח פִּקּוּדֶיךָ כִּי בָם חִיִּיתְנִי: לָךְ אֲנִי הוֹשִׁיעֵנִי כִּי פִקּוּדֶיךָ דְרָשְׁתִּי: לִי קוּוּ רְשָׁעִים לְאִפְדָנִי עֲדוֹתֶיךָ אֶתְבוֹנוּ: לְכָל תַּכְלָה רְאִיתִי קֶץ רַחֲבָה מִצְוֹתֶיךָ מְאֹד:

מָה אֶהְבֵּתִי תּוֹרַתְךָ כָּל הַיּוֹם הִיא שִׁיחַתִּי: מֵאִיְבֵי תַחֲכַמְנִי מִצְוֹתֶיךָ כִּי לְעוֹלָם הִיא לִי: מִכָּל מְלַמְדֵי הַשְּׁפִלְתִּי כִּי עֲדוֹתֶיךָ שִׁיחָה לִי: מִזְקָנִים אֶתְבוֹנוּ כִּי פִקּוּדֶיךָ נֶצְרָתִי: מִכָּל אֶרֶץ רַע כָּלֵאתִי רַגְלִי לְמַעַן אֲשִׁמּוֹר דְּבָרֶיךָ: מִמִּשְׁפָּטֶיךָ לֹא סָרְתִי כִּי אַתָּה הוֹרַתְנִי: מַה נִּמְלָצוּ לְחַפֵּי אִמְרַתְךָ מְדַבֵּשׁ לִפְנֵי: מִפִּקּוּדֶיךָ אֶתְבוֹנוּ עַל כֵּן שָׁנְאֵתִי כָּל אֶרֶץ שָׁקֵר:

נִרְ לְרַגְלִי דְבָרְךָ וְאוֹר לְנִתִּיבְתִי: נִשְׁבַּעְתִּי וְאֶקְיָמָה לְשִׁמּוֹר מִשְׁפָּטֶי צְדָקָה: נַעֲנִיתִי עַד מְאֹד יְהוָה חֲיִנִי כְּדַבְּרֶךָ: נִדְבוֹת פִּי רָצָה נָא יְהוָה וּמִשְׁפָּטֶיךָ לְמַדְנִי: נְפִשִׁי בְכַפִּי תָמִיד וְתּוֹרַתְךָ לֹא שָׁכַחְתִּי: נִתְנַנוּ רְשָׁעִים פֶּחַ לִי וּמִפִּקּוּדֶיךָ לֹא תַעֲיִתִי: נִחַלְתִּי עֲדוֹתֶיךָ לְעוֹלָם כִּי שִׁשׁוֹן לִבִּי הִמָּה: נְטִיתִי לִבִּי לַעֲשׂוֹת חֻקֶיךָ לְעוֹלָם עֵקֶב:

סַעֲפִים שָׁנְאֵתִי וְתּוֹרַתְךָ אֶהְבֵּתִי: סִתְרִי וּמִגְנִי אַתָּה לְדַבְּרֶךָ יִחְלַתְנִי: סוּרוּ מִפְּנֵי מִרְעִים וְאַצְרָה מִצְוֹת אֱלֹהֵי: סִמְכַנִּי כְּאִמְרַתְךָ וְאֶחְיֶה וְאֶל תְּבִישְׁנִי מִשֹּׁבְרֵי: סַעֲדֵנִי וְאֶנְשָׁעָה וְאֶשְׁעָה בְּחֻקֶיךָ תָמִיד: סְלִיתָ כָּל שׁוֹגִיִם מִחֻקֶיךָ כִּי שָׁקֵר תִּרְמִיתֶם: סִגִּים הַשְּׁבַת כָּל רְשָׁעֵי אָרֶץ לְכֵן אֶהְבֵּתִי עֲדוֹתֶיךָ: סִמּוֹר מִפִּחְדְּךָ בְּשׁוּרֵי וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ יִרְאֵתִי:

עֲשִׂיתִי מִשְׁפָּט וְצָדֵק בֵּל תִּנְיַחְנִי לְעִשְׂקִי: עָרַב עַבְדְּךָ לְטוֹב אֵל יַעֲשֶׂקְנִי זָדִים: עֵינַי כָּלוּ לִישׁוּעָתְךָ וְלֵאמֹר צְדָקָה: עֲשֵׂה עִם עַבְדְּךָ כְּחֲסִדְךָ וְחֻקֶיךָ לְמַדְנִי: עַבְדְּךָ אֲנִי הִבִּינִי וְאֶדְעָה עֲדוֹתֶיךָ: עַתָּה לַעֲשׂוֹת לִיהוָה הַפְרוּ תּוֹרַתְךָ: עַל כֵּן אֶהְבֵּתִי מִצְוֹתֶיךָ מִזָּהָב וּמִכֶּסֶף: עַל כֵּן כָּל פִּקּוּדֵי כָל יִשְׂרָאֵל כָּל אֶרֶץ שָׁקֵר שָׁנְאֵתִי:

פְּלֹאוֹת עֲדוּתְיָהּ עַל כֵּן נִצְרַתֶּם נִפְשֵׁי: פֶּתַח דְּבָרֶיךָ יָאִיר מִבֵּין פְּתִיִּים: פִּי פָעַרְתִּי וְאַשְׁאֶפֶה כִּי לְמִצּוֹתֶיךָ יֵאָבֵתִי:
פְּנֵה אֵלַי וְחַנּוּנִי כְּמִשְׁפָּט לְאַהֲבֵי שְׁמֶךָ: פְּעַמֵּי הֵכֵן בְּאַמְרֹתֶיךָ וְאַל תִּשְׁלַט בִּי כָל אֲנוּן: פִּדְנִי מֵעֵשֶׂק אָדָם וְאַשְׁמְרֵה
פְּקוּדֶיךָ: פְּנִיָּה הָאֵר בְּעִבְדְּךָ וְלִמְדֵנִי אֶת חֻקֶּיךָ: פְּלָגֵי מַיִם יִרְדּוּ עֵינַי עַל לֹא שְׁמִירוֹ תוֹרָתְךָ:

צַדִּיק אַתָּה יְהוָה וְיִשָּׁר מִשְׁפָּטֶיךָ: צוֹיֵת צֶדֶק עֲדוּתְיָהּ וְאַמוּנָה מְאֹד: צִמְתַּתְנִי קִנְיָתִי כִּי שָׁכַחוּ דְבָרֶיךָ צָרִי:
צְרוּפָה אִמְרֹתֶיךָ מְאֹד וְעִבְדְּךָ אֶהְבֶּה: צָעִיר אֲנִכִּי וְנִבְיָה פִּקּוּדֶיךָ לֹא שָׁכַחְתִּי: צִדְקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת:
צַר וּמְצוּק מְצִאוֹנֵי מִצּוֹתֶיךָ שֶׁעָשִׂעִי: צֶדֶק עֲדוּתְיָהּ לְעוֹלָם הִבִּינִי וְאַחִיָּה:

קָרָאתִי בְּכָל לֵב עֲנִנֵי יְהוָה חֻקֶּיךָ אֶצְרֶה: קָרָאתִי הוֹשִׁיעֵנִי וְאַשְׁמְרֵה עֲדוּתְיָהּ: קִדְמָתִי בְנִשְׁוֹף וְאַשְׁוֹעָה לְדַבְרִיךָ
(לְדַבְרֶךָ) יִחַלְתִּי: קִדְמוּ עֵינַי אֲשֶׁמְרוֹת לְשִׁיחַ בְּאַמְרֹתֶיךָ: קוֹלִי שִׁמְעָה כַּחֲסִדְךָ יְהוָה כְּמִשְׁפָּטְךָ חַיִּנִי: קָרְבוּ רִדְפֵי
זְמַה מִתּוֹרָתְךָ רַחֲמוּ: קָרוֹב אַתָּה יְהוָה וְכָל מִצּוֹתֶיךָ אֱמֶת: קָדָם יַדְעֹתִי מֵעֲדוּתְיָהּ כִּי לְעוֹלָם יִסְדָּתֶם:

רְאֵה עֲנִנֵי וְחַלְצֵנִי כִּי תוֹרָתְךָ לֹא שָׁכַחְתִּי: רִיבָה רִיבִי וּגְאֹלְנִי לְאַמְרֹתֶיךָ חַיִּנִי: רַחוּק מִרְשָׁעִים יִשְׁוֹעָה כִּי חֻקֶּיךָ
לֹא דָרְשׁוּ: רַחֲמֶיךָ רַבִּים יְהוָה כְּמִשְׁפָּטֶיךָ חַיִּנִי: רַבִּים רִדְפֵי וְצָרִי מֵעֲדוּתְיָהּ לֹא נָטִיתִי: רְאִיתִי בְּגִדִים
וְאַתְקוּטָה אֲשֶׁר אִמְרֹתֶיךָ לֹא שָׁמְרוּ: רְאֵה כִּי פְקוּדֶיךָ אֶהְבֵּתִי יְהוָה כַּחֲסִדְךָ חַיִּנִי: רֹאשׁ דְּבָרְךָ אֱמֶת וְלְעוֹלָם
כָּל מִשְׁפָּט צֶדֶקְךָ:

שָׂרִים רִדְפוּנִי חֲנָם וּמְדַבְרִיךָ (וּמְדַבְרֶךָ) פָּחַד לְבִי: שֵׁשׁ אֲנִכִּי עַל אִמְרֹתֶיךָ כְּמוֹצֵא שְׁלָל רָב: שִׁקָּר שָׁנֵאתִי
וְאַתְעַבֶּה תוֹרָתְךָ אֶהְבֵּתִי: שָׁבַע בַּיּוֹם הַלְלֵתְיָהּ עַל מִשְׁפָּטֵי צֶדֶקְךָ: שְׁלוֹם רַב לְאַהֲבֵי תוֹרָתְךָ וְאִין לְמוֹ מְכֻשׁוֹל:
שִׁבְרָתִי לִישׁוּעָתְךָ יְהוָה וּמִצּוֹתֶיךָ עָשִׂיתִי: שְׁמְרֵה נִפְשֵׁי עֲדוּתְיָהּ וְאַהֲבֵם מְאֹד: שְׁמֵרְתִּי פְקוּדֶיךָ וְעֲדוּתְיָהּ כִּי כָל
דְּרָכֶיךָ נִגְדָה:

תִּקְרַב רִנָּתִי לְפָנֶיךָ יְהוָה כְּדַבְרֶךָ הִבִּינִי: תִּבְוֹא תַחֲנֹתִי לְפָנֶיךָ כְּאַמְרֹתֶיךָ הַצִּילְנִי: תִּבְעֶנָה שׁוֹפְתֵי תִהְלֶה כִּי
תִּלְמַדְנִי חֻקֶּיךָ: תַּעֲנֵן לְשׁוֹנֵי אִמְרֹתֶיךָ כִּי כָל מִצּוֹתֶיךָ צֶדֶק: תִּהְיֶה יָדְךָ לְעֲזָרְנִי כִּי פְקוּדֶיךָ בְּחִרְתִּי: תִּנְאַבְתִּי
לִישׁוּעָתְךָ יְהוָה וְתוֹרָתְךָ שֶׁעָשִׂעִי: תַּחֲיֵי נִפְשֵׁי וְתִהְלֶלְךָ וּמִשְׁפָּטְךָ יַעֲזָרְנִי: תַּנְעִיתִי כְּשֶׁה אֲבִד בִּקְשׁ עִבְדְּךָ כִּי
מִצּוֹתֶיךָ לֹא שָׁכַחְתִּי:

תהילים פרק קיט – אותיות נשמה

נַר לְרִגְלֵי דְבָרְךָ וְאוֹר לְנִתְיָבְתִי: נִשְׁבַּעְתִּי וְאַקְיָמָה לְשִׁמּוֹר מִשְׁפָּטֵי צֶדֶקְךָ: נִעֲנִיתִי עַד מְאֹד יְהוָה חַיִּנִי כְּדַבְרֶךָ:
נִדְבוֹת פִּי רָצָה נָא יְהוָה וּמִשְׁפָּטֶיךָ לְמַדְנִי: נִפְשֵׁי בְכַפִּי תִמִּיד וְתוֹרָתְךָ לֹא שָׁכַחְתִּי: נִתְנּוּ רְשָׁעִים פֶּחַ לִי
וּמִפְקוּדֶיךָ לֹא תַעֲיִתִי: נַחֲלַתִּי עֲדוּתְיָהּ לְעוֹלָם כִּי שִׁשׁוֹן לְבִי הֵמָּה: נְטִיתִי לְבִי לַעֲשׂוֹת חֻקֶּיךָ לְעוֹלָם עֲקָב:

שָׂרִים רִדְפוּנִי חֲנָם וּמְדַבְרִיךָ (וּמְדַבְרֶךָ) פָּחַד לְבִי: שֵׁשׁ אֲנִכִּי עַל אִמְרֹתֶיךָ כְּמוֹצֵא שְׁלָל רָב: שִׁקָּר שָׁנֵאתִי
וְאַתְעַבֶּה תוֹרָתְךָ אֶהְבֵּתִי: שָׁבַע בַּיּוֹם הַלְלֵתְיָהּ עַל מִשְׁפָּטֵי צֶדֶקְךָ: שְׁלוֹם רַב לְאַהֲבֵי תוֹרָתְךָ וְאִין לְמוֹ מְכֻשׁוֹל:
שִׁבְרָתִי לִישׁוּעָתְךָ יְהוָה וּמִצּוֹתֶיךָ עָשִׂיתִי: שְׁמְרֵה נִפְשֵׁי עֲדוּתְיָהּ וְאַהֲבֵם מְאֹד: שְׁמֵרְתִּי פְקוּדֶיךָ וְעֲדוּתְיָהּ כִּי כָל
דְּרָכֶיךָ נִגְדָה:

מָה אֶהְבֵּתִי תוֹרָתְךָ כָּל הַיּוֹם הִיא שִׁיחָתִי: מֵאִיבֵי תַחֲכִמְנִי מִצּוֹתְךָ כִּי לְעוֹלָם הִיא לִי: מִכָּל מְלַמְדֵי הַשִּׁפְלָתִי
כִּי עֲדוּתְיָהּ שִׁיחָה לִי: מִזְקָנִים אֶתְבּוֹנֵן כִּי פְקוּדֶיךָ נִצְרַתִּי: מִכָּל אִרְח רָע כְּלֵאתִי רִגְלִי לְמַעַן אֲשִׁמּוֹר דְּבָרְךָ:
מִמִּשְׁפָּטֶיךָ לֹא סָרְתִי כִּי אַתָּה הוֹרָתְנִי: מָה נִמְלָצוּ לַחֲפִי אִמְרֹתֶיךָ מִדְּבַשׁ לְפִי: מִפְקוּדֶיךָ אֶתְבּוֹנֵן עַל כֵּן שָׁנֵאתִי
כָּל אִרְח שִׁקָּר:

הורני יהוה דרך חקיה ואצורה עקב: הביני ואצרה תורתך ואשמרנה בכל לב: הדריקני בנתיב מצותיה כי בו חפצתי: הט לבי אל עדותיה ואל אל בצע: העבר עיני מראות שוא בדרךך חייני: הקם לעבדך אמרתך אשר ליראתך: העבר חרפתי אשר גרתי כי משפטיה טובים: הנה תאבתי לפקדיה בצדקתך חייני:

תפילה לעלוי הנשמה לנפטר

אנא אדני מלא רחמים, אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפילתנו בעבור נשמת פלוני בן פלוני, וגמול נא עמה בחסדך הגדול לפתוח לה שערי רחמים וחסד ושערי גן עדן, ותקבל אותה באהבה ובחבה, ושלח לה מלאכיה הקדושים והטהורים להוליכה ולהושיבה תחת עץ החיים, אצל נשמות הצדיקים והצדקניות, חסידים וחסידות, ליהנות מזיו שכנתך, להשביעה מטובה הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה, בחדוה ובשמחה ושלוש, פדכתב: "יבוא שלום, ינוחו על משכבותם הולך נכוח", וכתב: "יעלזו חסידים בכבוד, ירננו על משכבותם", וכתב: "אם תשכב, לא תפחד, ושכבת וערבה שנתך". ותשמור אותו מחיבוט הקבר ומרימה ותולעה, ותסלח ותמחול לו על כל פשעיו, כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא, וזכור לו זכויותיו וצדקותיו אשר עשה, ותשפיע לו מנשמתו לדין עצמותו בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, וכתב: "מה רב טובך אשר צפנת ליראיך", וכתב: "שומר כל עצמותיו, אחת מהנה לא נשברה". ותשכון בטח בך, ושאנן מפחד רעה ואל תראה פני גיהנום. ונשמתו תהא צרויה בצרור החיים ולהחיותו בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים. אמן.

קדיש יתום

יתגדל ויתקדש שמה רבא,

בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה ויצמח פקנה ויקרב משיחה,

בחיכון וביומיו ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב, ואמרו אמן.

יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמא.

יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתגדר ויתעלה ויתהלל שמה דקדשא בריה הוא,

לעלא (בעשי"ת ולעלא) מן כל ברכתא ושירתא תשבחתא ונחמתא דאמירן בעלמא, ואמרו אמן.

יהא שלמא רבא מן שמאי וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל, ואמרו אמן.

עשה שלום (בעשי"ת השלום) במרומו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל, ואמרו אמן.

אל מלא רחמים לנפטר

אל מלא רחמים שוכן במרומים המצא מנוחה נכונה על כנפי השכינה במעלות קדושים וטהורים כזהר הרקיע מזהירים את נשמת פלוני בן פלוני שהלך לעולמו בעבור (שפלוני) נדב לצדקה בעד הזפרת נשמתו, בגן עדן תהא מנוחתו. לכן בעל הרחמים יסתירהו בסתר כנפיו לעולמים ויצרר בצרור החיים את נשמתו אדני הוא נחלתו וינוח בשלום על משכבו ונאמר אמן:

פרקי משנה לפי סדר א-ב

{נוהגים לומר פרקי משנה לפי שם הנפטר. כגון: יצחק בן שרה, יקראו את הפרקים המתחילים באותיות: 'צ' 'ח' 'ק' 'ב' 'נ' 'ש' 'ר' 'ה'. ** יש הנוהגים לומר רק את שתי המשניות הראשונות מכל פרק.}

אות א

(מסכת שבת פרק טו)

[א]. אלו קשרים שחייבין עליהן: קשר הגמלין וקשר הספנין. וכשם שהוא חייב על קשורן, כך הוא חייב על התרו. רבי מאיר אומר: כל קשר שהוא יכול להתירו באחת מידי אין חייבין עליו. [ב]. יש לה קשרים שאין חייבין עליהן פקשר הגמלין וקשר הספנין. קושרת אשה מפתח חלוקה, וחוט סבכה, ושל פסיקיא, ורצועות מנעל וסנדל, ונודות יין ושמן, וקדרה של בשר. רבי אליעזר בן יעקב אומר: קושרין לפני הבהמה בשביל שלא תצא. קושרין דלי בפסיקיא, אבל לא בחבל; רבי יהודה מתיר. כלל אומר רבי יהודה: כל קשר שאינו של קימא, אין חייבין עליו. [ג]. מקפלין את הכלים אפלו ארבעה וחמשה פעמים, ומציעין את המטות מליילי שבת לשבת, אבל לא משבת למוצאי שבת. רבי ישמעאל אומר: מקפלין את הכלים ומציעין את המטות, מיום הכפורים לשבת, וחלבי שבת קרבין ביום הכפורים. רבי עקיבא אומר: לא של שבת קרבין ביום הכפורים, ולא של יום הכפורים קרבין בשבת.

אות ב

(מסכת שבת פרק ד)

[א]. במה טומנין, ובמה אין טומנין? אין טומנין לא בגפת ולא בחבל, לא במלח ולא בסיד ולא בחול, בין לחים בין יבשים; לא בתבן ולא בציגים ולא במוכים ולא בעשבים, בזמן שהן לחים, אבל טומנין בהן כשהן יבשים. טומנין בפסות ובפרות, בכנפי יונה ובנסרת של חרשים, ובנערת של פשתן דקה. רבי יהודה אוסר בדקה ומתיר בגסה. [ב]. טומנין בשלחין ומטלטלין אותן, בגזי צמר ואין מטלטלין אותן. כיצד הוא עושה? נוטל את הפסוי, והן נופלות. רבי אלעזר בן עזריה אומר: קפה מטה על צדה ונוטל, שמא יטל ואינו יכול להחזיר. וחכמים אומרים: נוטל ומחזיר. לא פסוהו מבעוד יום לא יכסנו משותחשו. פסוהו ונתגלה מתר לכסותו. ממלא את הקיתון ונותן לתחת הכר או תחת הכסת.

אות ג

(מסכת חולין פרק ז)

[א]. גיד הנשה נוהג בארץ, ובחוצה לארץ, בפני הבית, ושלא בפני הבית, בחלין, ובמקדשים. ונוהג בבהמה ובחיה, בירך של ימין ובירך של שמאל. ואינו נוהג בעוף, מפני שאין לו כף. ונוהג בשליל. רבי יהודה אומר: אינו נוהג בשליל. וחלב מתר. ואין הטבחין נאמנין על גיד הנשה; דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים: נאמנין עליו ועל החלב. [ב]. שולח אדם גרף לנכרי, שגיד הנשה בתוכה, מפני שמקומו נפר. הנוטל גיד הנשה - צריך שיטל את פלו. רבי יהודה אומר: פדי לקיים בו מצות נטילה. [ג]. האוכל מגיד הנשה פזית - סופג ארבעים. אכלו ואין בו פזית - חייב. אכל מזה פזית, ומזה פזית - סופג שמונים. רבי יהודה אומר: אינו סופג אלא ארבעים. [ד]. גרף שנתבשל בה גיד הנשה, אם יש בה בנותן טעם - הרי זו אסורה. כיצד משערין

אותה? כְּבֶשֶׂת בְּלֶפֶת. [ה]. גִּיד הַנְּשֵׂה שְׁנֵתבְּשֵׁל עִם הַגִּידִים, בְּזִמְנֵן שְׁמִפִּירוֹ - בְּנוֹתָן טַעַם; וְאִם לֹא - כָּלֵן אֲסוּרִין, וְהִרְטֵב בְּנוֹתָן טַעַם. וְכֵן חֲתִיכָה שֶׁל נְבֵלָה, וְכֵן חֲתִיכָה שֶׁל דָּג טָמֵא שְׁנֵתבְּשֵׁלוֹ עִם הַחֲתִיכוֹת, בְּזִמְנֵן שְׁמִפִּירוֹן - בְּנוֹתָן טַעַם; וְאִם לֹא - כָּלֵן אֲסוּרוֹת, וְהִרְטֵב בְּנוֹתָן טַעַם. [ו]. נוֹהֵג בְּטְהוֹרָה, וְאִינוֹ נוֹהֵג בְּטָמְאָה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אַף בְּטָמְאָה. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: וְהֵלֵא מִבְּנֵי יַעֲקֹב נֶאֱסַר גִּיד הַנְּשֵׂה, וְעַדִּין בְּהֵמָה טָמְאָה מִתְּרַת לָהּ? אָמְרוּ לוֹ: בְּסִינֵי נֶאֱמַר, אֲלֵא שְׁנִכְתַּב בְּמִקְוֵמוֹ.

אות ד

(מסכת סנהדרין פרק א)

[א]. דינֵי מְמוֹנוֹת בְּשִׁלְשָׁה. גְּזֵלוֹת וְחִבְלוֹת בְּשִׁלְשָׁה. נֶזֶק וְחִצֵי נֶזֶק, תַּשְׁלוּמֵי כֶּפֶל, וְתַשְׁלוּמֵי אַרְבַּעָה וְחִמְשָׁה בְּשִׁלְשָׁה. הָאוֹנֵס וְהַמְפַתֵּה וְהַמוֹצִיא שֵׁם רַע בְּשִׁלְשָׁה; דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר; וְחִכְמִים אוֹמְרִים: מוֹצִיא שֵׁם רַע בְּעֶשְׂרִים וְשִׁלְשָׁה, מִפְּנֵי שְׂטִישׁ בּוֹ דִּינֵי נִפְשׁוֹת. [ב]. מִכּוֹת בְּשִׁלְשָׁה; מִשּׁוּם רַבִּי יְשֻׁעָה אָמַר: בְּעֶשְׂרִים וְשִׁלְשָׁה. עַבּוּר הַחֹדֶשׁ בְּשִׁלְשָׁה. עַבּוּר הַשָּׁנָה בְּשִׁלְשָׁה; דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר; רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: בְּשִׁלְשָׁה מִתְחִילִין, וּבְחִמְשָׁה נוֹשְׂאִין וְנוֹתְנִין, וְגוֹמְרִין בְּשִׁבְעָה; וְאִם גָּמְרוּ בְּשִׁלְשָׁה מְעַבְּרִת. [ג]. סְמִיכַת זְקָנִים וְעַרְפֵּת עֶגְלָה בְּשִׁלְשָׁה; דְּבָרֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן; וְרַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: בְּחִמְשָׁה. הַחֲלִיצָה וְהַמְאוּנֵן בְּשִׁלְשָׁה. נֹטֵעַ רַבְעִי, וּמַעֲשֵׂר שְׁנֵי שָׂאִין דָּמִיו יְדוּעִין בְּשִׁלְשָׁה. הַהֶקְדְּשׁוֹת בְּשִׁלְשָׁה. הָעֶרְכִין הַמְטַלְטְלִין בְּשִׁלְשָׁה; רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אֶחָד מֵהֵן כֹּהֵן. וְהַקְּרָקְעוֹת תַּשְׁעָה וְכֹהֵן. וְאָדָם פּוֹצֵא בָּהֶן. [ד]. דִּינֵי נִפְשׁוֹת בְּעֶשְׂרִים וְשִׁלְשָׁה. הַרוֹבֵעַ וְהַנֶּרְבֵּעַ בְּעֶשְׂרִים וְשִׁלְשָׁה, שְׁנַאֲמַר: "וְהִרְגַתְּ אֶת-הָאִשָּׁה וְאֶת-הַבְּהֵמָה", וְאוֹמֵר: "וְאֶת-הַבְּהֵמָה תִּהְרַגוּ". שׁוֹר הַנִּסְקָל בְּעֶשְׂרִים וְשִׁלְשָׁה, שְׁנַאֲמַר: "הַשׁוֹר יִסְקַל וְגַם-בְּעֻלּוֹ יוֹמֵת", כְּמִיתַת הַבְּעֵלִים, כֶּף מִיתַת הַשׁוֹר. הַזָּאֵב וְהָאֲרִי, הַדִּבּ וְהַנֶּמֶר וְהַבְּרָדָלֵס וְהַנֶּחֱשׁ מִיתַתָּן בְּעֶשְׂרִים וְשִׁלְשָׁה; רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: כֹּל הַקּוֹדֵם לְהִרְגוֹן זָכָה; רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: מִיתַתָּן בְּעֶשְׂרִים וְשִׁלְשָׁה. [ה]. אִין דְּנִין לֹא אֶת הַשִּׁבְטִי וְלֹא אֶת נְבִיא הַשִּׁקָר וְלֹא אֶת כֹּהֵן גָּדוֹל, אֲלֵא עַל פִּי בֵּית דִּין שֶׁל שְׁבַעִים וְאַחַד. וְאִין מוֹצִיאִין לְמַלְחַמַת הָרְשׁוּת, אֲלֵא עַל פִּי בֵּית דִּין שֶׁל שְׁבַעִים וְאַחַד. אִין מוֹסִיפִין עַל הָעִיר וְעַל הָעֲזָרוֹת, אֲלֵא עַל פִּי בֵּית דִּין שֶׁל שְׁבַעִים וְאַחַד. אִין עוֹשִׂין סְנֵהדְרִיּוֹת לְשִׁבְטִים, אֲלֵא עַל פִּי בֵּית דִּין שֶׁל שְׁבַעִים וְאַחַד. אִין עוֹשִׂין עִיר הַנִּדְחָת, אֲלֵא עַל פִּי בֵּית דִּין שֶׁל שְׁבַעִים וְאַחַד. וְאִין עוֹשִׂין עִיר הַנִּדְחָת בְּסֶפֶר, וְלֹא שֶׁלֵשׁ, אֲבָל עוֹשִׂין אַחַת אוֹ שְׁתַּיִם. [ו]. סְנֵהדְרִין גְּדוֹלָה הֵיטָה שֶׁל שְׁבַעִים וְאַחַד, וְקִטְנָה שֶׁל עֶשְׂרִים וְשִׁלְשָׁה. וּמִנֵּין לְגְדוֹלָה שֶׁהִיא שֶׁל שְׁבַעִים וְאַחַד? שְׁנַאֲמַר: "אֶסְפָּה-לִי שְׁבַעִים אִישׁ מִזְקְנֵי יִשְׂרָאֵל", וּמִשָּׁה עַל גְּבִיהֶן הָרִי שְׁבַעִים וְאַחַד; רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: שְׁבַעִים. וּמִנֵּין לְקִטְנָה שֶׁהִיא שֶׁל עֶשְׂרִים וְשִׁלְשָׁה? שְׁנַאֲמַר: "וְשִׁפְטוּ הָעֵדָה" וְהַצִּילוּ הָעֵדָה, עֵדָה שׁוֹפְטוֹת וְעֵדָה מְצַלֵּת הָרִי כְּאִן עֶשְׂרִים; וּמִנֵּין לְעֵדָה שֶׁהִיא עֶשְׂרָה? שְׁנַאֲמַר: "עַד-מִתִּי לְעֵדָה הָרְעָה הַזֹּאת", יֵצְאוּ יְהוֹשֻׁעַ וְכָלֵב; וּמִנֵּין לְהִבִּיא עוֹד שִׁלְשָׁה? מִפְּשִׁמַע שְׁנַאֲמַר: "לֹא-תִהְיֶה אַחֲרַי-רַבִּים לְרַעוֹת, שׁוֹמְעֵי אֲנִי שְׂאֵהִיָּה עִמָּהֶם לְטוֹבָה, אִם כֵּן לְמָה נֶאֱמַר: "אַחֲרַי רַבִּים לְהַטֹּת"? לֹא כִּהִטִּיתָ לְטוֹבָה הִטִּיתָ לְרַעָה: הִטִּיתָ לְטוֹבָה עַל פִּי אֶחָד, הִטִּיתָ לְרַעָה עַל פִּי שְׁנַיִם; וְאִין בֵּית דִּין שְׁקוּל, מוֹסִיפִין עֲלֵיהֶן עוֹד אֶחָד הָרִי כְּאִן עֶשְׂרִים וְשִׁלְשָׁה. וְכִמָּה יֵהָא בְּעִיר וְתִהָא רְאוּיָה לְסְנֵהדְרִין? מָאָה וְעֶשְׂרִים; רַבִּי נַחֲמִיָּה אוֹמֵר: מְאֵתִים וְשִׁלְשִׁים, כְּנִגְדַּד שְׂרֵי עֶשְׂרוֹת.

אות ה

(מסכת ברכות פרק ב)

[א]. הִיָּה קוֹרָא בַּתּוֹרָה, וְהִגִּיעַ זְמַן הַמִּקְרָא: אִם פָּנוּ לְבוֹ יָצָא, וְאִם לָאוּ לֹא יָצָא. בַּפְּרָקִים שׁוֹאֵל מִפְּנֵי הַכְּבוֹד וּמִשֵּׁיב, וּבְאֲמָצַע שׁוֹאֵל מִפְּנֵי הִירָאָה וּמִשֵּׁיב; דְּבָרֵי רַבֵּי מֵאִיר. רַבֵּי יְהוּדָה אָמַר: בְּאֲמָצַע שׁוֹאֵל מִפְּנֵי הִירָאָה וּמִשֵּׁיב מִפְּנֵי הַכְּבוֹד; בַּפְּרָקִים שׁוֹאֵל מִפְּנֵי הַכְּבוֹד וּמִשֵּׁיב שְׁלוֹם לְכָל אָדָם. [ב]. אֵלּוּ הֵן בֵּין הַפְּרָקִים: בֵּין בְּרָכָה רֵאשׁוֹנָה לְשֵׁנִיָּה, בֵּין שֵׁנִיָּה לְ"שְׁמַע" וּבֵין "שְׁמַע" לְ"וְהָיָה אִם-שְׁמַע" בֵּין "וְהָיָה אִם-שְׁמַע" לְ"וַיֹּאמֶר" בֵּין "וַיֹּאמֶר" לְ"אָמַת וַיִּצִיב". רַבֵּי יְהוּדָה אָמַר: בֵּין "וַיֹּאמֶר" לְ"אָמַת וַיִּצִיב" לֹא יִפְסִיק. אָמַר רַבֵּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן קַרְחָה: לָמָּה קָדְמָה "שְׁמַע" לְ"וְהָיָה אִם-שְׁמַע"? אֵלּא פְּדִי שְׂיִקְבֵּל עָלָיו עַל מַלְכוּת שְׁמַיִם תְּחַלֶּה, וְאַחַר כֵּן יִקְבֵּל עָלָיו עַל מִצְוֹת. "וְהָיָה אִם-שְׁמַע" לְ"וַיֹּאמֶר"? שְׁ- "וְהָיָה אִם שְׁמַע" נוֹהֵג בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה, "וַיֹּאמֶר" אֵינּוּ נוֹהֵג אֵלּא בַּיּוֹם. [ג]. הַקּוֹרָא אֶת שְׁמַע וְלֹא הַשְּׁמִיעַ לְאַזְנוֹ יָצָא. רַבֵּי יוֹסִי אָמַר: לֹא יָצָא. קָרָא וְלֹא דִקְדַּק בְּאוֹתֵיּוֹתֶיהָ רַבֵּי יוֹסִי אָמַר: יָצָא. רַבֵּי יְהוּדָה אָמַר: לֹא יָצָא. הַקּוֹרָא לְמַפְרָע, לֹא יָצָא. קָרָא וְטָעָה, יַחֲזוּר לְמָקוֹם שְׁטָעָה. [ד]. הָאֲמַנִּין קוֹרִין בְּרֵאשׁ הָאֵילָן אוֹ בְּרֵאשׁ הַנְּדָבָה, מֵה שְׂאֵינָן רִשְׁאִין לַעֲשׂוֹת כֵּן בַּתְּפִלָּה. [ה]. חֲתָן פְּטוּר מִקְרִיאַת שְׁמַע בַּלַּיְלָה הִירָאָה שְׁמַע בַּלַּיְלָה הִירָאָה שְׁנָשָׂא. אָמְרוּ לוֹ תַלְמִידָיו: לֹא לְמַדְתָּנוּ, רַבְּנוּ, שְׂחַתָּן פְּטוּר מִקְרִיאַת שְׁמַע בַּלַּיְלָה הִירָאָה? אָמַר לָהֶם: אֵינִי שׁוֹמֵעַ לָכֶם לְבִטּוֹל מִמְּנֵי מַלְכוּת שְׁמַיִם, אֲפֹלוּ שְׁעָה אַחַת. [ו]. רַחֵץ בַּלַּיְלָה הִירָאָה שְׁמַע בַּלַּיְלָה הִירָאָה? אָמְרוּ לוֹ תַלְמִידָיו: לֹא לְמַדְתָּנוּ, רַבְּנוּ, שְׂאֵבֵל אֲסוּר לְרַחוּץ? אָמַר לָהֶם: אֵינִי כְּשֹׂאֵר כָּל אָדָם, אֲסֻטְנִים אֲנִי. [ז]. וְכִשְׁמַת טָבִי עֲבָדוּ קִבֵּל עָלָיו תְּנַחֲמוּמִין. אָמְרוּ לוֹ תַלְמִידָיו: לֹא לְמַדְתָּנוּ, רַבְּנוּ, שְׂאֵינִי מִקְבָּלִין תְּנַחֲמוּמִין עַל הָעֲבָדִים? אָמַר לָהֶם: אֵין טָבִי עֲבָדִי כְּשֹׂאֵר כָּל הָעֲבָדִים, כְּשֹׂר הִיָּה. [ח]. חֲתָן אִם רָצָה לְקָרוֹת קְרִיאַת שְׁמַע לַיְלָה הִירָאָה שְׁמַע בֶּן גְּמִלְיָאֵל אָמַר: לֹא כָּל הַרוֹצֵה לְטוֹל אֶת הַשֵּׁם יִטַּל.

אות ו

(מסכת דמאי פרק ב)

[א]. וְאֵלּוּ דְּבָרִים מִתְּעַשְׂרִין דְּמֵאֵי בְּכָל מָקוֹם: הַדְּבִלָּה, וְהַתְּמָרִים, וְהַחֲרוּבִים, הָאֶרֶז, וְהַכַּמּוֹן. הָאֶרֶז שְׂבַחוּצָה לְאֶרֶץ - כָּל הַמִּשְׁתַּמֵּשׂ מִמְּנוֹ פְּטוּר. [ב]. הַמְּקַבֵּל עָלָיו לֵהִיּוֹת נֶאֱמָן - מְעַשֵּׂר אֶת שֶׁהוּא אוֹכֵל, וְאֶת שֶׁהוּא מוֹכֵר, וְאֶת שֶׁהוּא לוֹקַח, וְאֵינּוּ מִתְּאַרַח אֲצֵל עִם הָאֶרֶץ. רַבֵּי יְהוּדָה אָמַר: אִף הַמִּתְּאַרַח אֲצֵל עִם הָאֶרֶץ, נֶאֱמָן; אָמְרוּ לוֹ: עַל עֲצָמוֹ אֵינּוּ נֶאֱמָן, כִּי־צַד יֵהֵא נֶאֱמָן עַל שֵׁל אַחֲרֵים? [ג]. הַמְּקַבֵּל עָלָיו לֵהִיּוֹת חֵבֵר - אֵינּוּ מוֹכֵר לְעַם הָאֶרֶץ לַח וְיָבֵשׁ, וְאֵינּוּ לוֹקַח מִמְּנוֹ לַח, וְאֵינּוּ מִתְּאַרַח אֲצֵל עִם הָאֶרֶץ, וְלֹא מְאַרְחוּ אֲצֵלוֹ בְּכַסּוּתוֹ. רַבֵּי יְהוּדָה אָמַר: אִף לֹא יִגְדֵּל בְּהֵמָה דָּקָה, וְלֹא יֵהֵא פְּרוּץ בְּנִדְרִים וּבְשַׁחוּק, וְלֹא יֵהֵא מְטַמֵּא לַמֵּתִים, וּמִשְׁמֵשׂ בְּבֵית הַמְּדַרְשׁ. אָמְרוּ לוֹ: לֹא בָּאוּ אֵלּוּ לְכַלֵּל. [ד]. הַנְּחַתוּמִים, לֹא חִיבּוֹ אוֹתָם חֲכָמִים לְהַפְרִישׁ, אֵלּא כְּדִי תְרוּמַת מַעֲשֵׂר וְחֻלָּה. הַחֲנוּנִים אֵינּוּ רִשְׁאִין לְמַכּוֹר אֶת הַדְּמָאֵי. כָּל הַמִּשְׁפִּיעִין בְּמַדָּה גְּסָה רִשְׁאִין לְמַכּוֹר אֶת הַדְּמָאֵי. אֵלּוּ הֵן הַמִּשְׁפִּיעִין בְּמַדָּה גְּסָה? כְּגוֹן הַסִּיטוֹנוֹת וּמוֹכְרֵי תְבוּנָאָה. [ה]. רַבֵּי מֵאִיר אָמַר: אֶת שְׂדֵרְכּוֹ לְהַמְדֵּד בְּגִסָּה, וּמְדָדוּ בְּדָקָה - טְפִלָּה בְּדָקָה; אֶת שְׂדֵרְכּוֹ לְהַמְדֵּד בְּדָקָה, וּמְדָדוּ בְּגִסָּה - טְפִלָּה גְּסָה לְדָקָה. אֵיזוֹ הִיא מַדָּה גְּסָה? בְּיָבֵשׁ שֵׁל שֵׁת קִבְּיָן, וּבַלַּח דֵּינֵר. רַבֵּי יוֹסִי אָמַר: סִלֵּי תֵאֲנִים, וְסִלֵּי עֲנָבִים, וְקָפוֹת שֵׁל יֶרֶק - כָּל זְמַן שֶׁהוּא מוֹכֵר אַכְסָרָה פְּטוּר.

אות ז

(מסכת טהרות פרק ט)

[א]. זיתים מאימתי מקבלין טמאה? משׁיזיעו זעת המעטן, אבל לא זעת הקפה; כדברי בית שמאי. רבי שמעון אומר: שעור זעה שלשה ימים; בית הלל אומרים: משׁיתחברו שלשה זה לזה; רבן גמליאל אומר: משׁיתגמר מלאכתו; וחכמים אומרים כדבריו. [ב]. גמר מלמסוק אבל עתיד לקח, גמר מלקח אבל עתיד ללות, ארעו אבל, או משתה, או אנס, אפלו זבים וזבות מהלכים עליהן - טהורין. נפלו עליהן משקין טמאין - אין טמא אלא מקום מגען, והמחל היוצא מהן - טהור. [ג]. נגמרה מלאכתו - הרי אלו מכשרין. נפלו עליהן משקין - טמאין. המחל היוצא מהן - רבי אליעזר מטהר, וחכמים מטמאין. אמר רבי שמעון: לא נחלקו על המחל היוצא מן הזיתים, שהוא טהור, ועל מה נחלקו? על היוצא מן הבור - שרבי אליעזר מטהר, וחכמים מטמאין. [ד]. הגומר את זיתו ושׁיר קפה אחת - יתננה לעיני הכהן; דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר: יוליף את המפתח מיד. רבי שמעון אומר: מעת לעת. [ה]. המניח זיתים בפתש שימתנו, שׁיהו נוחין לכתוש - הרי אלו מכשרים; שימתנו שימלחם - בית שמאי אומרים: מכשרים, ובית הלל אומרים: אינן מכשרים. הפוצע זיתים בידים טמאות - טמאן. [ו]. המניח זיתו בגג לגרגרם, אפלו הן רום אמה - אינן מכשרים. נתנן בבית שילקו, ועתיד להעלותם לגג, נתנן בגג שילקו, או שיפתחם - הרי אלו מכשרין. נתנן בבית עד שישמר את גגו, או עד שיוליכם למקום אחר - אינן מכשרין. [ז]. רצה לטול מהן בד אחד או שני בדין - בית שמאי אומרים: קוצה בטמאה, ומחפה בטהרה; בית הלל אומרים: אף מחפה בטמאה. רבי יוסי אומר: חופר בקרדמות של מתכת, ומוליף לבית הפד בטמאה. [ח]. השׁרץ שנמצא ברחים - אין טמא אלא מקום מגעו; אם היה משקה מהלך - הפל טמא. נמצא על גבי העלים - ישאלו הפדדים לומר: לא נגענו. אם היה נוגע באם, אפלו בשערה - טמא. [ט]. נמצא על גבי פרוידים, והוא נוגע בכביצה - טמא. פרוידים על גבי פרוידים, אף על פי שהוא נוגע בכביצה - אין טמא אלא מקום מגעו. נמצא בין כתל לזיתים - טהור. נמצא בגג - המעטן טהור. נמצא במעטן - הגג טמא. נמצא שרוף על הזיתים, וכן מטלית מהוהא - טהורה, שפל הטמאות פשעת מציאתו.

אות ח

(מסכת שבת פרק כב)

[א]. חבית שנשברה מצילין הימנה מזון שלש סעודות. ואומר לאחרים: בואו והצילו לכם, ובלבד שלא יספג. אין סוחטין את הפרות להוציא מהן משקין; ואם יצאו מעצמן אסורין. רבי יהודה אומר: אם לאכלין היוצא מהן מתר, ואם למשקין היוצא מהן אסור. חלות דבש שרסקן מערב שבת, ויצאו מעצמן אסורים; ורבי אלעזר מתיר. [ב]. כל שפא בחמין מערב שבת שורין אותו בחמין בשבת; וכל שלא פא בחמין מערב שבת מדיחין אותו בחמין בשבת; חוץ מן המליח הישן ודגים מלוחים קטנים וקויליס האספניו, שהדחתו זו היא גמר מלאכתו. [ג]. שובר אדם את החבית לאכל הימנה גרוגרות, ובלבד שלא יתפון לעשות כלי. ואין נוקבים מגופה של חבית; דברי רבי יהודה. וחכמים מתירין. ולא יקבנה מצדה; ואם היתה נקובה לא יתן עליה שעוה, מפני שהוא ממרח. אמר רבי יהודה: מעשה פא לפני רבן יוחנן בן זכאי בערב, ואמר: חוששני לו מחטאת. [ד]. נותנין תבשיל לתוף הבור בשביל שיהא שמור, ואת המים הפכים ברעים בשביל שייצנו, ואת הצונן בחמה בשביל שיחמו. מי שנשרו פליו בדרך במים, מהלך בהן ואינו חושש. הגיע לקצר החיצונה, שוטחן בחמה, אבל לא פנגד העם. [ה]. הרוחץ במי מערה ובמי טבריא ונסתפג, אפלו בעשר אלנטיאות לא יביאם בידו; אבל עשרה בני אדם מסתפגין באלנטית אחת, פניהם ידיהם ורגליהם, ומביאין אותה בידו. [ו]. סכין וממשמשין בבני מעים, אבל לא מתעמלין ולא מתגרדין, אין יורדין לקורדימה, ואין

עוֹשֵׁין אֶפִיקָטוּיזִין, וְאִין מְעַצְבִּין אֶת הַקָּטָן, וְאִין מַחְזִירִין אֶת הַשָּׂר. מִי שֶׁנִּפְרָקָה יָדוֹ וְרָגְלוֹ לֹא יִטְרַפּם בְּצוּנָה; אֲבָל רוּחָן הוּא כְּדָרוֹ, וְאִם נִתְרַפָּא נִתְרַפָּא.

אות ט

(מסכת זבחים פרק יב)

[א]. טבול יום ומחפר פפונים - אינן חולקים בקדשים לאכול לערב. אוגן נוגע, ואינו מקריב, ואינו חולק לאכול לערב. בעלי מומין, בין בעלי מומין קבועין, בין בעלי מומין עוברין - חולקין ואוכלין, אבל לא מקריבין. וכל שאינו ראוי לעבודה - אינו חולק בפשר. וכל שאין לו בפשר - אין לו בעורות. אפלו טמא בשעת זריקת דמים, וטהור בשעת הקטר חלבים - אינו חולק בפשר, שנאמר: "המקריב את-דם השלמים ואת-החלב מבני אהרן, לו תהיה שוק הימין למנה". [ב]. כל שלא זכה המזבח בפשרה - לא זכו הכהנים בעורה, שנאמר: "עלת איש", עולה שעלתה לאיש. עולה שנשחטה שלא לשמה, אף על פי שלא עלתה לבעלים - עורה לכהנים. אחד עולת האיש ואחד עולת האשה - עורותיהן לכהנים. [ג]. עורות קדשים קלים לבעלים, ועורות קדשי קדשים לכהנים; קל וחמר! מה אם עולה שלא זכו בפשרה, זכו בעורה - קדשי קדשים שזכו בפשרה, אינו דין שיזכו בעורה? אין, מזבח יוכיח, שאין לו עור מכל מקום. [ד]. כל הקדשים שארע בהם פסול קדם להפשטן - אין עורותיהם לכהנים; לאחר הפשטן - עורותיהם לכהנים. אמר רבי חנינא סגן הכהנים: מימי לא ראיתי עור יוצא לבית השרפה. אמר רבי עקיבא: מדבריו למדנו, שהמפשיט את הבכור ונמצא טרפה, שיאותו הכהנים בעורו. וחכמים אומרים: אין "לא ראינו" ראיה, אלא יוצא לבית השרפה. [ה]. פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים, בזמן שהם נשרפין כמצותן - נשרפין בבית הדשן, ומטמאין בגדים; ואם אינן נשרפין כמצותן - נשרפין בבית הבירה, ואינם מטמאין בגדים. [ו]. היו סובלין אותם במוטות. יצאו הראשונים חוץ לחומת העזרה, והאחרונים לא יצאו - הראשונים מטמאין בגדים, והאחרונים אינן מטמאין בגדים עד שיצאו. יצאו אלו ואלו - אלו ואלו מטמאין בגדים. רבי שמעון אומר: אלו ואלו אינן מטמאין בגדים, עד שיצאת האור ברבן. נתהב השר - אין השורף מטמא בגדים.

אות י

(מסכת יומא פרק ח)

[א]. יום הכפונים אסור באכילה ובשתיה וברחיצה ובסיכה ובנעילת הסנדל ובתשמיש המטה. והמלך והפלה ירחצו את פניהם, והחיה תנעל את הסנדל; דברי רבי אליעזר, וחכמים אוסרין. [ב]. האוכל ככותבת הגסה כמוה וכגרעינתה, והשונה מלא לגמיו חייב. כל האכלין מצטרפין לככותבת וכל המשקין מצטרפין למלא לגמיו. האוכל ושונה אין מצטרפין. [ג]. אכל ושטה בהעלם אחד אינו חייב אלא חטאת אחת. אכל ועשה מלאכה חייב שתי חטאות. אכל אכלין שאינן ראויין לאכילה ושטה משקין שאינן ראויין לשתיה, ושטה ציר או מרק פטור. [ד]. התינוקות, אין מענין אותן ביום הכפונים, אבל מחנכין אותם לפני שנה ולפני שנתיים, בשביל שיהיו רגילין במצות. [ה]. עברה שהריחה מאכלין אותה עד שתשיב נפשה. חולה מאכלין אותו על פי בקיאיין; ואם אין שם בקיאיין מאכלין אותו על פי עצמו, עד שיאמר די. [ו]. מי שאחזו בלמוס מאכלין אותו אפלו דברים טמאים עד שיאורו עיניו. מי שנשכו כלב שוטה אין מאכלין אותו מחצר כבד שלו; ורבי מתאי בן תרש מתיר. ועוד אמר רבי מתאי בן תרש: החושש בגרונו מטילין לו סם בתוך פיו בשבת, מפני שהוא ספק נפשות, וכל ספק נפשות דוחה את השבת. [ז]. מי שנפלה עליו מפלת,

ספק הוא שם ספק אינו שם, ספק חי ספק מת, ספק נכרי ספק ישראל מפקחין עליו את הגל. מצאוהו חי מפקחין עליו, ואם מת ינחיהו. [ח]. חטאת ואשם ודאי מכפרין. מיתה ויום הכפורים מכפרין עם התשובה. תשובה מכפרת על עברות קלות, על עשה ועל לא תעשה; ועל החמורות היא תולה עד שיבוא יום הכפורים וכפר. [ט]. האומר: אֲחַטָּא וְאָשׁוּב, אֲחַטָּא וְאָשׁוּב אין מספיקין בידו לעשות תשובה; אֲחַטָּא וְיוֹם הַכְּפוּרִים מכפר אין יום הכפורים מכפר. עברות שבין אדם למקום יום הכפורים מכפר. עברות שבין אדם לחברו אין יום הכפורים מכפר, עד שירצה את חברו. את זו דרש רבי אלעזר בן עזריה: "מכל חטאתיכם לפני ה' תטהרו". עברות שבין אדם למקום יום הכפורים מכפר; עברות שבין אדם לחברו אין יום הכפורים מכפר, עד שירצה את חברו. אמר רבי עקיבא: אשריכם ישראל! לפני מי אתם מטהרין? מי מטהר אתכם? אביכם שבשמים, שנאמר: "וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם"; ואומר: "מקוה ישראל ה'", מה מקוה מטהר את הטמאים, אף הקדוש ברוך הוא מטהר את ישראל.

אות כ

(מסכת ברכות פרק ו)

[א]. כיצד מברכין על הפרות? על פרות האילן אומר "בורא פרי העץ", חוץ מן היין; שעל היין אומר "בורא פרי הגפן". ועל פרות הארץ אומר "בורא פרי האדמה", חוץ מן הפת; שעל הפת הוא אומר "המוציא לחם מן הארץ". ועל הירקות אומר "בורא פרי האדמה". רבי יהודה אומר: "בורא מיני דשאים". [ב]. ברוך על פרות האילן "בורא פרי האדמה", יצא; ועל פרות הארץ "בורא פרי העץ", לא יצא. על פלם אם אמר "שהכל נהיה בדברו", יצא. [ג]. על דבר שאין גדולו מן הארץ אומר "שהכל". על החמץ ועל הנובלות ועל הגובאי אומר "שהכל". על החלב ועל הגבינה ועל הביצים אומר "שהכל". רבי יהודה אומר: כל שהוא מין קללה, אין מברכין עליו. [ד]. היו לפניו מינים הרבה רבי יהודה אומר: אם יש ביניהם ממין שבעה, מברך עליו. וחקמים אומרים: מברך על איזה מהן שירצה. [ה]. ברוך על היין שלפני המזון, פטר את היין שלאחר המזון. ברוך על הפרפרת שלפני המזון, פטר את הפרפרת שלאחר המזון. ברוך על הפת, פטר את הפרפרת; על הפרפרת, לא פטר את הפת. בית שמאי אומרים: אף לא מעשה קדרה. [ו]. היו יושבין לאכול כל אחד ואחד מברך לעצמו; הסבו אחד מברך לכלן. בא להם יין בתוך המזון כל אחד ואחד מברך לעצמו; לאחר המזון אחד מברך לכלם; והוא אומר על המגמר, אף על פי שאין מביאין את המגמר אלא לאחר הסעודה. [ז]. הביאו לפניו מליח בתחלה ופת עמו מברך על המליח ופותר את הפת; שהפת טפלה לו. זה הכלל: כל שהוא עקר ועמו טפלה, מברך על העקר ופותר את הטפלה. [ח]. אכל תאנים ענבים ורמונים מברך אחריהן שלש ברכות; דברי רבן גמליאל. וחקמים אומרים: ברכה אחת מעין שלש. רבי עקיבא אומר: אפלו אכל שלק והוא מזונו, מברך אחריו שלש ברכות. השותה מים לצמא, אומר "שהכל נהיה בדברו". רבי טרפון אומר: "בורא נפשות רבות".

אות ל

(מסכת סוכה פרק ד)

[א]. לולב וערבה ששה ושבעה; ההלל והשמחה שמונה; ספה ונסוף המים שבעה; וההלל חמשה וששה. [ב]. לולב שבעה, כיצד? יום טוב הראשון של החג שחל להיות בשבת, לולב שבעה; ושאר כל הימים ששה. [ג]. ערבה שבעה, כיצד? יום שביעי של ערבה שחל להיות בשבת, ערבה שבעה; ושאר כל הימים

שָׁשָׁה. [ד]. מְצוֹת לֹאֵב פִּיצַד? יוֹם טוֹב הִרְאִישׁוֹן שֶׁל הַחֵג שֶׁחַל לְהִיּוֹת בַּשַּׁבָּת, מוֹלִיכִין אֶת לֹאֵבֵיהֶן לְהַרְבִּית, וְהַחֲזִינִין מְקַבְּלִין מִהֶן וְסוֹדְרִין אוֹתָן עַל גַּב הָאֲצִטְבָּא, וְהַזְקֵנִים מִנִּיחִין אֶת שְׁלֵהֶן בַּלְשָׁפָה. וּמְלַמְּדִים אוֹתָם לֹמַר: כָּל מִי שֶׁמְגִיעַ לֹאֵבֵי בְיָדוֹ, הֵרִי הוּא לֹא בְמַתְנָה. לְמַחֵר מִשְׁפִּימִין וּבָאִין, וְהַחֲזִינִין זוֹרְקִין אוֹתָם לְפָנֵיהֶם, וְהוּן מְחַטְּפִין וּמְפִין אִישׁ אֶת חֲבֵרוֹ. וְכִשְׂרָאוּ בֵּית דִּין שֶׁבָּאוּ לִידֵי סַפְנָה, הִתְקִינוּ שֶׁיְהִי כָּל אֶחָד וְאֶחָד נוֹטֵל בְּבֵיתוֹ. [ה]. מְצוֹת עֲרֵבָה פִּיצַד? מְקוֹם הָיָה לְמַטָּה מִירוּשָׁלַיִם וְנִקְרָא מוֹצָא. יוֹרְדִין לְשָׁם וּמְלַקְטִין מִשָּׁם מְרַבִּיּוֹת שֶׁל עֲרֵבָה, וּבָאִין וְזוֹקְפִין אוֹתָן בְּצַדֵי הַמְּזֻבָּח, וְרָאִישֵׁיהֶן כְּפוּפִין עַל גַּבֵי הַמְּזֻבָּח. תְּקַעוּ וְהִרְיעוּ וְתַקְעוּ. בְּכָל יוֹם מְקִיפִין אֶת הַמְּזֻבָּח פַּעַם אַחַת, וְאוֹמְרִים: "אֲנָא ה' הוֹשִׁיעָה נָא, אֲנָא ה' הַצְּלִיחָה נָא". רַבֵּי יְהוּדָה אוֹמֵר: "אֲנִי וְהוּ הוֹשִׁיעָה נָא". וְאוֹתוֹ הַיּוֹם מְקִיפִין אֶת הַמְּזֻבָּח שְׁבַע פְּעָמִים. בַּשַּׁעַת פְּטִירְתָּן, מָה הֵן אוֹמְרִים? יְפִי לָהּ, מְזֻבָּח! יְפִי לָהּ, מְזֻבָּח! רַבֵּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: לֵיָהּ וְלָהּ מְזֻבָּח! לֵיָהּ וְלָהּ מְזֻבָּח! [ו]. כְּמַעֲשֵׂהוּ בַּחֵל כֶּף מַעֲשֵׂהוּ בַּשַּׁבָּת, אֲלֵא שֶׁהֵיוּ מְלַקְטִין אוֹתָן מְעַרְבֵי שַׁבָּת וּמִנִּיחִים אוֹתָן בְּגִיטוֹת שֶׁל זָהָב, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִכְמָשׁוּ. רַבֵּי יוֹחָנָן בֶּן בְּרוּקָה אוֹמֵר: חֲרִיּוֹת שֶׁל דָּקָל הֵיוּ מְבִיאִין וְחוֹבְטִין אוֹתָן בַּקֶּרֶקַע בְּצַדֵי הַמְּזֻבָּח, וְאוֹתוֹ הַיּוֹם נִקְרָא יוֹם חֲבוּט חֲרִיּוֹת. [ז]. מִיָּד הִתִּינוּקוֹת שׁוֹמְטִין אֶת לֹאֵבֵיהֶן וְאוֹכְלִין אֶת־רוֹגֵיהֶן. [ח]. הַהֵלֵל וְהַשְׁמֹחָה שְׁמוֹנָה, פִּיצַד? מְלַמֵּד, שֶׁחַיֵּב אָדָם בַּהֵלֵל וּבַשְׁמֹחָה וּבְכַבּוּד יוֹם טוֹב הָאֲחֵרוֹן שֶׁל הַחֵג, כִּשְׂאָר כָּל יְמוֹת הַחֵג. סָפָה שְׁבַעָה, פִּיצַד? גָּמַר מְלֹאֲכוֹל, לֹא יִתִּיר סַפְתּוֹ; אֲבָל מוֹרִיד אֶת הַפְּלִים מִן הַמִּנְחָה וְלִמְעָלָה, מְפַגֵּי כְבוֹד יוֹם טוֹב הָאֲחֵרוֹן שֶׁל הַחֵג. [ט]. נְסוּף הַפִּים פִּיצַד? צְלוּחִית שֶׁל זָהָב מִחֻזְקַת שְׁלֹשֶׁת לָגִים הָיָה מְמַלֵּא מִן הַשִּׁילוּחַ. הִגִּיעוּ לְשַׁעַר הַפִּים, תְּקַעוּ וְהִרְיעוּ וְתַקְעוּ. עָלָה בַּפֶּה וּפְנָה לְשִׁמְאָלוֹ, שְׁנֵי סַפְלִים שֶׁל כֶּסֶף הָיוּ שָׁם. רַבֵּי יְהוּדָה אוֹמֵר: שֶׁל סִיד הָיוּ, אֲלֵא שֶׁהֵיוּ מְשַׁחֲרִין פְּנֵיהֶם מִפְּנֵי הַיַּיִן. וּמְקַבְּבִין כְּמִין שְׁנֵי חֻטְמִין דְּקִין; אֶחָד מְעַבֵּה וְאֶחָד דֶּק, כְּדֵי שֶׁיְהִי שְׁנֵיהֶם כְּלִין בְּבַת אַחַת. מְעַרְבֵי שֶׁל מִים, מְזַרְחֵי שֶׁל יַיִן. עָרָה שֶׁל מִים לְתוֹף שֶׁל יַיִן, וְשֶׁל יַיִן לְתוֹף מִים יֵצֵא. רַבֵּי יְהוּדָה אוֹמֵר: בֵּלַג הָיָה מְנַסֵּף כָּל שְׁמוֹנָה. וְלִמְנַסֵּף אוֹמְרִים לוֹ: הַגִּבָּה יִדְבַּל שֶׁפַּעַם אַחַת נִסֵּף אֶחָד עַל גַּבֵי רִגְלָיו, וְרִגְמוּהוּ כָּל הָעָם בְּאֶתְרוּגֵיהֶן. [י]. כְּמַעֲשֵׂהוּ בַּחֵל כֶּף מַעֲשֵׂהוּ בַּשַּׁבָּת, אֲלֵא שֶׁהָיָה מְמַלֵּא מְעַרְבֵי שַׁבָּת חֲבִית שֶׁל זָהָב שֶׁאֵינָה מְקַדְּשֶׁת מִן הַשִּׁילוּחַ, וּמִנִּיחָה בַּלְשָׁפָה. נִשְׁפָּכָה אוֹ נִתְגַּלְתָּה הָיָה מְמַלֵּא מִן הַכִּיּוֹר, שֶׁהֵיוּ וְהַפִּים הַמְּגֻלִין פְּסוּלִים לְגַבֵי הַמְּזֻבָּח.

אות מ

(מסכת מועד קטן פרק ב)

[א]. מִי שֶׁהִפְךָ אֶת זֵיתוֹ, וְאַרְעוֹ אֲבָל אוֹ אֲנָס אוֹ שֶׁהִטְעִיחוּ פּוּעֵלִים - טוֹעֵן קוֹרָה רֵאשׁוֹנָה וּמִנִּיחָה לְאַחַר הַמוֹעֵד; דְּבָרֵי רַבֵּי יְהוּדָה. רַבֵּי יוֹסִי אוֹמֵר: זוֹלָף וְגוֹמֵר וְגָף כְּדָרְכוֹ. [ב]. וְכֵן מִי שֶׁהָיָה יַיִנוֹ בְּתוֹף הַבּוֹר, וְאַרְעוֹ אֲבָל אוֹ אֲנָס אוֹ שֶׁהִטְעִיחוּ פּוּעֵלִים - זוֹלָף וְגוֹמֵר וְגָף כְּדָרְכוֹ; דְּבָרֵי רַבֵּי יוֹסִי. רַבֵּי יְהוּדָה אוֹמֵר: עוֹשֵׂה לוֹ לְמוֹדִים, בְּשִׁבִיל שֶׁלֹּא יִחְמִיץ. [ג]. מְכַנֵּס אָדָם פְּרוּתָיו מִפְּנֵי הַגְּנָבִים, וְשׁוֹלָה פְּשִׁתָּנוֹ מִן הַמְּשֻׁרָה, בְּשִׁבִיל שֶׁלֹּא תֵאבֵד, וּבְלִבְד שֶׁלֹּא יִכְנוֹן אֶת מְלֹאכְתּוֹ בְּמוֹעֵד. וְכֵן אִם כָּוְנוֹ מְלֹאכְתָּן בְּמוֹעֵד - יֵאבְדוּ. [ד]. אֵין לֹקְחִין בְּתֵים, עֲבָדִים וּבְהֵמָה, אֲלֵא לְצַרְף הַמוֹעֵד, אוֹ לְצַרְף הַמוֹכֵר, שֶׁאֵין לוֹ מָה יֵאכֵל. אֵין מְפַנֵּין מִבֵּית לְבֵית, אֲבָל מְפַנָּה הוּא לְחֻצְרוֹ. אֵין מְבִיאִין כְּלִים מִבֵּית הָאָמֶן; אִם חוֹשֵׁשׁ לָהֶם - מְפַנֵּן לְחֻצְרָתוֹ. [ה]. מְחַפֵּין אֶת הַקְּצִיעוֹת בַּקֶּשׁ. רַבֵּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אֵף מְעַבִּין. מוֹכְרֵי פְרוּת, כְּסוּת וְכִלִּים, מוֹכְרִים בְּצִנְעָה לְצַרְף הַמוֹעֵד. הַצְּיָדִין וְהַדְּשׁוּשׁוֹת וְהַגְּרוּסוֹת, עוֹשִׂין בְּצִנְעָה לְצַרְף הַמוֹעֵד. רַבֵּי יוֹסִי אוֹמֵר: הֵם הַחֲמִירוּ עַל עֲצָמוֹן.

אות נ

(מסכת שבת פרק כא)

[א]. נוטל אדם את בנו והאבן בידו, וכלכלה והאבן בתוכה. ומטלטלין תרוימה טמאה עם הטורה ועם החלין. רבי יהודה אומר: אף מעלין את המדמעה באחד ומאה. ב. האבן שעל פי החבית מטה על צדה והיא נופלת. היתה בין החביות מגביהה ומטה על צדה והיא נופלת. מעות שעל הכר נוער את הכר והן נופלות. היתה עליו לשלשית מקנחה בסמרטוט. היתה של עור נותנין עליה מים עד שתכלה. [ג]. בית שמאי אומרים: מגביהין מן השלחן עצמות וקלפין. ובית הלל אומרים: נוטל את הטבלה כלה ומנערה. מעבירין מלפני השלחן פרוזין פחות מפזית, ושער של אפונין ושער של עדשים, מפני שהוא מאכל בהמה. ספוג, אם יש לו עור בית אחיזה מקנחין בו; ואם לאו אין מקנחין בו. וחכמים אומרים: בין כף ובין כף נוטל בשפת, ואינו מקבל טמאה.

אות ס

(מסכת כריתות פרק ד)

[א]. ספק אכל חלב, ספק לא אכל, ואפלו אכל, ספק יש בו כשעור, ספק שאין בו; חלב ושמן לפניו, אכל את אחד מהן, ואין ידוע איזה מהן אכל; אשתו ואחותו עמו בבית, שגג באחת מהן, ואין ידוע באיזו מהן שגג; שבת ויום חל, ועשה מלאכה באחד מהן, ואין ידוע באיזה מהם עשה - מביא אשם תלוי. [ב]. כשם שאם אכל חלב וחלב בהעלם אחד אינו חייב אלא חטאת אחת, כף על לא הודע שלחן אינו מביא אלא אשם אחד. אם היתה ידיעה בנתיים - כשם שהוא מביא חטאת על כל אחד ואחד, כף הוא מביא אשם תלוי על כל אחד ואחד. כשם שאם אכל חלב ודם, נותר ופגול בהעלם אחד חייב על כל אחד ואחד, כף על לא הודע שלחן מביא אשם תלוי על כל אחד ואחד. חלב ונותר לפניו, אכל אחד מהם, ואין ידוע איזה מהם אכל; אשתו נדה ואחותו עמו בבית, שגג באחת מהן, ואין ידוע באיזו מהן שגג; שבת ויום הכפורים, ועשה מלאכה בין השמשות, ואין ידוע באיזה מהם עשה - רבי אליעזר מחייב חטאת; ורבי יהושע פוטר. אמר רבי יוסי: לא נחלקו על העושה מלאכה בין השמשות, שהוא פטור, שאני אומר: מקצת מלאכה עשה מהיום, ומקצתה למחר; ועל מה נחלקו? על העושה בתוך היום, ואין ידוע אם בשבת עשה, ואם ביום הכפורים עשה; או על העושה, ואין ידוע מעין איזו מלאכה עשה - רבי אליעזר מחייב חטאת; ורבי יהושע פוטר. אמר רבי יהודה: פוטר הנה רבי יהושע אף מאשם תלוי. [ג]. רבי שמעון שזורי ורבי שמעון אומרים: לא נחלקו על דבר שהוא משום שם אחד, שהוא חייב; ועל מה נחלקו? על דבר שהוא משום שני שמות, שרבי אליעזר מחייב חטאת, ורבי יהושע פוטר. אמר רבי יהודה: אפלו נתפנו ללקט תאנים, ולקט ענבים, ענבים ולקט תאנים; שחורות ולקט לבנות, לבנות ולקט שחורות - רבי אליעזר מחייב חטאת; ורבי יהושע פוטר. אמר רבי יהודה: תמה אני אם יפטר בה רבי יהושע? אם כן, למה נאמר: "אשר חטא בה" פרט למתעסק.

אות ע

(מסכת שביעית פרק א)

[א]. עד אימתי חורשין בשדה האילן ערב שביעית? בית שמאי אומרים: כל זמן שהוא יפה לפרי; ובית הלל אומרים: עד העצרת. וקרובין דברי אלו להיות כדברי אלו. [ב]. איזהו שדה האילן? כל שלשה אילנות לבית סאה, אם ראיין לעשות כפר דבלה של ששים מנה באיטלקי, חורשים כל בית סאה בשבילן; פחות מכאן, אין חורשין להן אלא מלא האורה וסלו חוצה לו. [ג]. אחד אילן סרק ואחד אילן מאכל, רואין אותו

כִּאלוֹ הֵם תְּאֵנִים: אִם רְאוּיִים לַעֲשׂוֹת כְּכַר דְּבִלָּה שֶׁל שְׁשִׁים מְנָה בְּאִיטְלָקִי, חוֹרְשִׁים כָּל בַּיִת סָאָה בְּשִׁבְלֵן; פְּחוֹת מִכָּאן, אֵין חוֹרְשִׁים לָהֶם אֲלָא לְצָרְפֵן. [ד]. הִיָּה אֶחָד עוֹשֶׂה כְּכַר דְּבִלָּה וּשְׁנַיִם אֵין עוֹשִׂין, אוֹ שְׁנַיִם עוֹשִׂין וְאֶחָד אֵינוֹ עוֹשֶׂה - אֵין חוֹרְשִׁין לָהֶם אֲלָא לְצָרְפֵן; עַד שֶׁיְהִי מִשְׁלֹשָׁה עַד תְּשַׁעַה. הִיָּה עֲשָׂרָה, מַעֲשָׂרָה וּלְמַעְלָה - בֵּין עוֹשִׂין בֵּין שְׁאִינֵן עוֹשִׂין, חוֹרְשִׁין כָּל בַּיִת סָאָה בְּשִׁבְלֵן. שְׁנַאָמֵר: "בְּחָרִישׁ וּבְקָצִיר תִּשְׁבֹּת" - אֵין צָרִיךְ לֹמֵר חָרִישׁ וְקָצִיר שֶׁל שְׁבִיעִית, אֲלָא חָרִישׁ שֶׁל עָרֵב שְׁבִיעִית שֶׁהוּא נִכְנָס בְּשְׁבִיעִית, וְקָצִיר שֶׁל שְׁבִיעִית שֶׁהוּא יוֹצֵא לְמוֹצָאֵי שְׁבִיעִית. רַבִּי יִשְׁמַעֵאל אוֹמֵר: מֵה חָרִישׁ רְשׁוּת, אֶף קָצִיר רְשׁוּת, יוֹצֵא קָצִיר הַעֲמֹר. [ה]. שְׁלֹשָׁה אֵילָנוֹת שֶׁל שְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁים, הָרִי אֵלוֹ מִצְטָרְפִין, וְחוֹרְשִׁין כָּל בַּיִת סָאָה בְּשִׁבְלֵן. וְכִמָּה יִהְיֶה בְּיַנְיָהֶם? רַבֵּן גְּמְלִיאֵל אוֹמֵר: כְּדִי שֶׁיְהִי הַבְּקָר עוֹבֵר בְּכָלֵו. [ו]. עֲשֶׂר נְטִיעוֹת מְפָזְרוֹת בְּתוֹךְ בַּיִת סָאָה, חוֹרְשִׁין כָּל בַּיִת סָאָה בְּשִׁבְלֵן עַד רֹאשׁ הַשָּׁנָה. הִיָּה עֲשׂוּיוֹת שׁוּרָה וּמְקִפּוֹת עֲטָרָה, אֵין חוֹרְשִׁין לָהֶם אֲלָא לְצָרְפֵן. [ז]. הַנְּטִיעוֹת וְהַדְּלוּעִים מִצְטָרְפִין לְתוֹךְ בַּיִת סָאָה. רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גְּמְלִיאֵל אוֹמֵר: כָּל עֲשָׂרָה דְּלוּעִים לְבֵית סָאָה, חוֹרְשִׁין כָּל בַּיִת סָאָה עַד רֹאשׁ הַשָּׁנָה. [ח]. עַד אֵימְתִי נִקְרָאוּ נְטִיעוֹת? רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה אוֹמֵר: עַד שֶׁיִּחְלוּ; רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר: בַּת שְׁבַע שְׁנַיִם; רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: נְטִיעָה כְּשָׁמָה. אֵילָן שְׁנַגְמֵם וְהוֹצִיא חֲלִיפִין, מִטְּפַח וּלְמַטָּה - כְּנִטְעָה, מִטְּפַח וּלְמַעְלָה - כְּפֵאִילָן; דְּבָרֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן.

אות פ

(מסכת פרה פרק ד)

[א]. פֶּרֶת חֲטָאת שֶׁשִּׁחְטָהּ שְׁלֹא לְשָׁמָה, קִבֵּל וְהָזָה שְׁלֹא לְשָׁמָה, אוֹ לְשָׁמָה וְשְׁלֹא לְשָׁמָה, אוֹ שְׁלֹא לְשָׁמָה וְלְשָׁמָה - פְּסוּלָה; רַבִּי אֶלְעָזָר מְכַשֵּׁיר. וְשְׁלֹא רְחוּץ יָדַיִם וְרַגְלָיִם - פְּסוּלָה; רַבִּי אֶלְעָזָר מְכַשֵּׁיר. וְשְׁלֹא בְּכַהֵן גָּדוֹל - פְּסוּלָה; רַבִּי יְהוּדָה מְכַשֵּׁיר. וּבְמַחְסֵר בְּגָדִים - פְּסוּלָה. וּבְכָלֵי לֶבֶן הֵיטָה נַעֲשִׂית. [ב]. שְׂרָפָה חוּץ מִגִּתָּהּ, אוֹ בְּשִׁתֵּי גִתוֹת, אוֹ שֶׁשָּׂרַף שְׁתַּיִם בְּגַת אַחַת - פְּסוּלָה. הָזָה וְלֹא כֵּן כִּנְגַד הַפְּתַח - פְּסוּלָה. הָזָה מִשְׁשִׂית שְׁבִיעִית, חֲזַר וְהָזָה שְׁבִיעִית - פְּסוּלָה. מִשְׁבִּיעִית שְׁמִינִית, וְחֲזַר וְהָזָה שְׁמִינִית - כְּשָׂרָה. [ג]. שְׂרָפָה שְׁלֹא בְּעֵצִים, אוֹ בְּכָל עֵצִים, אֶפְלוּ בְּקֹשׁ אוֹ בְּגִבְבָּה - כְּשָׂרָה. הַפְּשִׁטָּה וְנִתְחָה - כְּשָׂרָה. שִׁחְטָה עַל מְנַת לְאֹכֹל מִבְּשָׂרָה, וְלִשְׁתוֹת מִדָּמָה - כְּשָׂרָה. רַבִּי אֶלְעָזָר אוֹמֵר: אֵין מִחְשָׁבָה פּוֹסְלַת בְּפָרָה. [ד]. כָּל הָעֶסוּקִין בְּפָרָה מִתְחַלֵּה וְעַד סוּף - מִטְּמָאִין בְּגָדִים, וּפּוֹסְלִים אוֹתָהּ בְּמִלְאָכָה. אֶרֶע בָּהּ פְּסוּל בְּשִׁחְטָתָה - אֵינָה מִטְּמָאָה בְּגָדִים. אֶרֶע בָּהּ בְּהִזְיָתָהּ, כָּל הָעוֹסֵק בָּהּ לִפְנֵי פְּסוּלָה - מִטְּמָאָה בְּגָדִים, לְאַחַר פְּסוּלָה - אֵינָה מִטְּמָאָה בְּגָדִים; נִמְצָא חֲמֹרָה קָלָה. לְעוֹלָם מוֹעֲלִין בָּהּ, וּמְרַבִּין לָהּ עֵצִים, וּמַעֲשִׂיָהּ בַּיּוֹם וּבְכַהֵן. הַמְּלָאכָה פּוֹסְלַת בָּהּ עַד שֶׁתַּעֲשֶׂה אֶפְרָה. וְהַמְּלָאכָה פּוֹסְלַת בַּמַּיִם עַד שֶׁיִּטְוִלוּ אֶת הָאֶפְרָה.

אות צ

(מסכת פרה פרק ט)

[א]. צְלוּחִית שֶׁנִּפְּלָה לְתוֹכָהּ מִיַּם כָּל שָׁהוּן - רַבִּי אֶלְעָזָר אוֹמֵר: יָזָה שְׁתֵּי הַזְּיוֹת; וְחֲכָמִים פּוֹסְלִין. גֵּרַד לְתוֹכָהּ טַל - רַבִּי אֶלְעָזָר אוֹמֵר: יִנְיָחָהּ בַּחֲמָה וְהִטַּל עוֹלָה; וְחֲכָמִים פּוֹסְלִין. נִפְּלָה לְתוֹכָהּ מִשְׁקִין וּמֵי פְרוֹת - יַעֲרָה, וְצָרִיךְ לְגַבֵּי; דִּיּוֹ, קוֹמוֹס, וְקִנְקִנְתוֹם, וְכָל דְּבָר שֶׁהוּא רוּשֵׁם - יַעֲרָה, וְאֵינוֹ צָרִיךְ לְגַבֵּי. [ב]. נִפְּלָה לְתוֹכָהּ שְׁקָצִים וּרְמָשִׁים וְנִתְבַּקְּעוּ, אוֹ שֶׁנִּשְׁתַּנְּנוּ מִרְאֵיהֶם - פְּסוּלִין. חִפּוּשִׁית, בֵּין כֶּף וּבֵין כֶּף - פּוֹסְלַת, מִפְּנֵי שֶׁהִיא כְּשׁוֹפְרָת. רַבִּי שְׁמַעוֹן וְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמְרִים: הַדִּירָה וְהַכֶּפֶה שֶׁבְּתוֹבָאָה - כְּשָׂרִים, מִפְּנֵי שֶׁאֵין בָּהֶם לְחָה. [ג]. שְׁתַּת מֶהוּן בְּהֵמָה אוֹ חִיָּה - פְּסוּלִין. כָּל הָעוֹפּוֹת פּוֹסְלִין, חוּץ מִן הַיּוֹנָה, מִפְּנֵי שֶׁהִיא מוֹצֵצָת. כָּל

השָׂרָצִים אֵינָם פּוֹסְלִין, חוּץ מִן הַחֲלָדָה, מִפְּנֵי שֶׁהִיא מְלֻקָּת; רַבֵּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: אִף הַנְּחָשׁ, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְקִיא; רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: אִף הָעֶכְבֵּר. [ד]. הַחוֹשֵׁב עַל מִי חֲטָאת לְשִׁתּוֹת - רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: פָּסֵל; רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר: כְּשֵׁיטָה. אָמַר רַבִּי יוֹסִי: בְּמָה דְבָרִים אַמּוּרִים? בְּמִים שֶׁאֵינָם מְקַדְּשִׁים, אֲבָל בְּמִים הַמְקַדְּשִׁין - רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: כְּשֵׁיטָה; רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר: כְּשֵׁיטָה. גִּרְגֹר - כֶּשֶׂר. [ה]. מִי חֲטָאת שֶׁנִּפְסְלוּ - לֹא יִגְבְּלֵם בְּטֵיט, שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂם תְּקֵלָה לְאַחֲרֵים; רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: בְּטֵלוּ. פָּרָה שֶׁשִּׁתְּתָ מִי חֲטָאת - בְּשָׂרָה טָמֵא מֵעֵת לַעֲת; רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: בְּטֵלוּ בְּמַעֲיָה. [ו]. מִי חֲטָאת וְאַפְרַח חֲטָאת - לֹא יַעֲבִירֵם בְּנֶהָר וּבִסְפִינָה, וְלֹא יִשְׁיטֵם עַל פְּנֵי הַמַּיִם, וְלֹא יַעֲמִד בְּצַד זֶה וְיִזְרַקֵם לְצַד זֶה. אֲבָל עוֹבֵר הוּא בְּמִים עַד צְאוּרוֹ. עוֹבֵר הוּא הַטְּהוֹר לְחֲטָאת, וּבִידְיוֹ כְּלֵי רִיקֵם הַטְּהוֹר לְחֲטָאת, וּבְמִים שֶׁאֵינָם מְקַדְּשִׁין. [ז]. אֶפְרַח כֶּשֶׂר שֶׁנִּתְעַרַב בְּאַפְרַח מְקַלָּה - הוֹלְכִין אַחֵר הָרֵב לְטָמֵא, וְאֵין מְקַדְּשִׁין בוֹ; רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: מְקַדְּשִׁין בְּכֻלָּן. [ח]. מִי חֲטָאת שֶׁנִּפְסְלוּ - מְטָמְאִים אֶת הַטְּהוֹר לְתַרוּמָה בִּידְיוֹ וּבְגוּפוֹ, וְאֶת הַטְּהוֹר לְחֲטָאת לֹא בִּידְיוֹ וְלֹא בְּגוּפוֹ. נְטָמְאוּ - מְטָמְאִים אֶת הַטְּהוֹר לְתַרוּמָה בִּידְיוֹ וּבְגוּפוֹ, וְאֶת הַטְּהוֹר לְחֲטָאת בִּידְיוֹ, אֲבָל לֹא בְּגוּפוֹ. [ט]. אֶפְרַח כֶּשֶׂר שֶׁנִּתְנָנוּ עַל גְּבֵי הַמַּיִם שֶׁאֵינָן רְאוּיִן לְקַדֵּשׁ - מְטָמְאִין אֶת הַטְּהוֹר לְתַרוּמָה בִּידְיוֹ וּבְגוּפוֹ; אֶת הַטְּהוֹר לְחֲטָאת, לֹא בִּידְיוֹ וְלֹא בְּגוּפוֹ.

אות ק

(מסכת מעילה פרק ד)

[א]. קִדְּשִׁי הַמִּזְבֵּחַ מִצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה לְמַעֲלָה, וְלַחֲבִיב עֲלֵיהֶן מִשׁוּם פְּגוּל, נוֹתֵר, וְטָמֵא. קִדְּשִׁי בְּדֵק הַבַּיִת מִצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה. קִדְּשִׁי הַמִּזְבֵּחַ וְקִדְּשִׁי בְּדֵק הַבַּיִת, מִצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה לְמַעֲלָה. [ב]. חֲמִשָּׁה דְבָרִים בְּעוֹלָה מִצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה: הַבֶּשֶׂר, וְהַחֲלָב, וְהַסֶּלֶת, וְהַיַּיִן, וְהַשֶּׁמֶן, וְהַלֶּחֶם. הַתַּרְוּמָה, וְהַתַּרְוּמַת מַעֲשֶׂר, וְהַתַּרְוּמַת מַעֲשֶׂר שֶׁל דְּמָאִי, הַחֲלָה, וְהַבְּפוּרִים - מִצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה לְאַסוֹר, וְלַחֲבִיב עֲלֵיהֶם אֶת הַחֲמִשׁ. [ג]. כָּל הַפְּגוּלִין מִצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה. כָּל הַנּוֹתְרִין מִצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה. כָּל הַנִּבְלוֹת מִצְטָרְפוֹת זו עִם זו. כָּל הַשָּׂרָצִים מִצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה. דָּם הַשָּׂרָץ וּבִשְׂרוֹ מִצְטָרְפִין. כָּלֵל אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ: כָּל שֶׁטָמְאָתוֹ וְשֶׁעוּרוֹ שׁוּין - מִצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה; טָמְאָתוֹ וְלֹא שֶׁעוּרוֹ, שֶׁעוּרוֹ וְלֹא טָמְאָתוֹ, לֹא טָמְאָתוֹ וְלֹא שֶׁעוּרוֹ - אֵין מִצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה. [ד]. הַפְּגוּל וְהַנּוֹתֵר אֵין מִצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה, מִפְּנֵי שֶׁהֵם שְׁנֵי שְׁמוֹת. הַשָּׂרָץ וְהַנִּבְלָה, וְכֵן הַנִּבְלָה וּבִשְׂרַח הַמַּת - אֵין מִצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה לְטָמֵא, אֲפֹלוּ כִּקְלֵי שֶׁבִשְׁנֵיהֶם. הָאֶכֶל שֶׁנִּטְמָא בְּאֵב הַטָּמְאָה וְשֶׁנִּטְמָא בְּוֹלֵד הַטָּמְאָה - מִצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה לְטָמֵא כִּקְלֵי שֶׁבִשְׁנֵיהֶם. [ה]. כָּל הָאֶכֶלִין מִצְטָרְפִין: לְפָסוּל אֶת הַגְּוִיָּה בְּכַחֲצֵי פָרֶס, בְּמִזּוֹן שְׁתֵּי סַעֲוֹדוֹת לְעֵרוּב, בְּכַבִּיצָה לְטָמֵא טָמְאָת אֶכֶלִין, בְּכַרְוֹגְרַת לְהוֹצֵאת שֶׁבֶת, בְּכַכּוֹתֶבֶת בְּיוֹם הַכְּפוּרִים. כָּל הַמְשָׁקִין מִצְטָרְפִין לְפָסוּל אֶת הַגְּוִיָּה בְּרַבִּיעִית, וּבְמֵלֵא לְגַמְיוֹ בְּיוֹם הַכְּפוּרִים. [ו]. הָעֶרְלָה וְכֻלָּאֵי הַכֶּרֶם מִצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: אֵינָן מִצְטָרְפִין. הַבְּגָד וְהַשֶּׁק, הַשֶּׁק וְהָעוֹר, הָעוֹר וְהַמִּפְּץ - מִצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: מִפְּנֵי שֶׁהֵן רְאוּיִין לְטָמֵא מוֹשֵׁב.

אות ר

(מסכת חולין פרק יא)

[א]. רֵאשִׁית הַגֶּזֶז נוֹהֵג בְּאֶרֶץ, וּבְחוֹצָה לְאֶרֶץ, בְּפְנֵי הַבַּיִת וְשֶׁלֹּא בְּפְנֵי הַבַּיִת, בְּחֲלִין, אֲבָל לֹא בְּמְקַדְּשִׁין. הַמֶּרְבֵּי בְּזֵרוּעַ וּבְלַחְיִים וּבְקִבָּה מֵרֵאשִׁית הַגֶּזֶז, שֶׁהִזְרוּעַ וְהַלַּחְיִים וְהַקִּבָּה נוֹהֲגִים בְּבִקְרָא וּבְצֵאן, בְּמֵרְבֵּה וּבְמַעֲט;

וְרֵאשִׁית הַגֵּז אֵינוֹ נוֹהֵג אֶלָּא בְּרַחלוֹת, וְאֵינוֹ נוֹהֵג אֶלָּא בְּמִרְבֵּה. [ב]. וְכִמָּה הוּא מְרֵבָה? בֵּית שְׁמַאי אֹמְרִים: שְׁתֵּי רַחלוֹת, שְׁנַאֲמַר: "יְחִיהֶ-אִישׁ עֵגְלוֹת בְּקֶרֶב וְשְׁתֵּי-צֹאן". וּבֵית הַלֵּל אֹמְרִים: חֶמֶשׁ, שְׁנַאֲמַר: "חֶמֶשׁ צֹאן עֲשׂוּיֹת". רַבִּי דוֹסָא בֶּן הֶרְפִּינְס אֹמֵר: חֶמֶשׁ רַחלוֹת גּוֹזְזוֹת מָנָה, מָנָה, וּפְרָס - חִיבוֹת בְּרֵאשִׁית הַגֵּז. וְחֻכְמִים אֹמְרִים: חֶמֶשׁ רַחלוֹת, גּוֹזְזוֹת כָּל שֶׁהֵן. וְכִמָּה נוֹתֵנִין לוֹ? מִשְׁקַל חֶמֶשׁ סְלָעִים בִּיהוּדָה, שֶׁהֵן עֶשְׂרֵי סְלָעִים בְּגִלְגַּל; מְלָבָן וְלֹא צוּאִי, כְּדֵי לַעֲשׂוֹת מְמֻנָּה בְּגַד קָטָן, שְׁנַאֲמַר: "תִּתֵּן-לוֹ" - שִׁיְהֵא בּוֹ כְּדֵי מִתְנָה. לֹא הִסְפִּיק לִתְנוֹ לוֹ עַד שֶׁצָּבְעוּ - פְּטוּר. לְבָנָו, וְלֹא צָבְעוּ - חֵטְב. הַלּוֹקֵחַ גֵּז צֹאנוֹ שֶׁל נֹכְרִי - פְּטוּר מִרֵּאשִׁית הַגֵּז. הַלּוֹקֵחַ גֵּז צֹאנוֹ שֶׁל חֵבְרוֹ: אִם שִׁיר הַמוֹכֵר - הַמוֹכֵר חֵטְב. לֹא שִׁיר - הַלּוֹקֵחַ חֵטְב. הֵיזוּ לוֹ שְׁנֵי מִינִים, שְׁחוּפוֹת וְלִבְנוֹת, מִכֵּר לוֹ שְׁחוּפוֹת, אֲבָל לֹא לְבָנוֹת, זְכָרִים, אֲבָל לֹא נְקִבוֹת - זֶה נוֹתֵן לַעֲצָמוֹ וְזֶה נוֹתֵן לַעֲצָמוֹ.

אות ש

(מסכת שביעית פרק ו)

[א]. שְׁלֹשׁ אֲרָצוֹת לְשִׁבְעִית: כָּל שֶׁהִחֲזִיקוּ עוֹלֵי בְבֶל, מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְעַד כְּזַיב, לֹא נֶאֱכַל וְלֹא נֶעֱבַד; וְכָל שֶׁהִחֲזִיקוּ עוֹלֵי מִצְרַיִם, מִכְּזַיב וְעַד הַנְּהָר וְעַד אֲמֵנָה, נֶאֱכַל אֲבָל לֹא נֶעֱבַד; מִן הַנְּהָר וּמֵאֲמֵנָה וְלִפְנֵים, נֶאֱכַל וְנֶעֱבַד. [ב]. עוֹשִׂין בְּתִלוּשׁ בְּסוּרְיָא, אֲבָל לֹא בְּמַחְפֵּר. דְּשִׁים זוֹרִין וְדוֹרְכִין וּמַעֲמִרִין, אֲבָל לֹא קוֹצְרִין וְלֹא בּוֹצְרִין וְלֹא מוֹסְקִים. כָּלֵל אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא: כָּל שֶׁפִּיּוּצָא בּוֹ מִתֵּר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, עוֹשִׂין אוֹתוֹ בְּסוּרְיָא. [ג]. בְּצֻלִים שֶׁיֵּרְדוּ עֲלֵיהֶם גְּשָׁמִים וְצִמְחוּ - אִם הָיוּ הָעֵלִין שְׁלֵהֶם שְׁחוּרִין, אֲסוּרִין; הוֹרִיקוּ - הָרִי אֵלּוֹ מִתְרִין. רַבִּי חֲנִינָא בֶּן אֲנִטְיָגוֹס אֹמֵר: אִם יְכוּלִין לְהַתְלִשׁ בְּעֵלִין שְׁלֵהֶן, אֲסוּרִין; וּכְנֻגָּד כֵּן מוֹצְאֵי שְׁבִיעִית מִתְרִין. [ד]. מֵאִימְתֵי מִתֵּר אָדָם לִקַּח יֵרֵק בְּמוֹצְאֵי שְׁבִיעִית? מִשְׁיַעֲשֶׂה פִּיּוּצָא בּוֹ. עֲשֶׂה הַבְּפִיר, הַתֵּר הָאֶפֶל. רַבִּי הַתֵּיר לִקַּח יֵרֵק בְּמוֹצְאֵי שְׁבִיעִית מִיָּד. [ה]. אֵין מוֹצְאֵין שְׁמֵן שֶׁרְפָה וּפְרוֹת שְׁבִיעִית, מֵהָאֶרֶץ לְחוּצָה לְאֶרֶץ. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: שְׁמַעֲתִי בְּפְרוּשׁ, שְׁמוֹצְאֵין לְסוּרְיָא וְאֵין מוֹצְאֵין לְחוּצָה לְאֶרֶץ. [ו]. אֵין מְבִיאִין תְּרוּמָה מְחוּצָה לְאֶרֶץ לְאֶרֶץ. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: שְׁמַעֲתִי בְּפְרוּשׁ, שְׁמַבִּיאִין מִסוּרְיָא וְאֵין מְבִיאִין מְחוּצָה לְאֶרֶץ.

אות ת

(מסכת ברכות פרק ד)

[א]. תְּפִלַּת הַשָּׁחַר עַד חֲצוֹת; רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר: עַד אַרְבַּע שָׁעוֹת. תְּפִלַּת הַמִּנְחָה עַד הָעֶרֶב; רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר: עַד פֶּלַג הַמִּנְחָה. תְּפִלַּת הָעֶרֶב אֵין לָהּ קָבַע. וְשֶׁל מוֹסְפִין כָּל הַיּוֹם; רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר: עַד שְׁבַע שָׁעוֹת. [ב]. רַבִּי נְחוּנְיָא בֶּן הַקָּנָה הָיָה מִתְפַּלֵּל בְּכִנְיֻסָּתוֹ לְבֵית הַמִּדְרָשׁ וּבִיצִיאָתוֹ תְּפִלָּה קְצָרָה. אָמְרוּ לוֹ: מַה מְקוֹם לְתִפְלָה זוֹ? אָמַר לָהֶם: בְּכִנְיֻסָּתִי אָנִי מִתְפַּלֵּל, שְׁלֹא תִאָּרַע תִּקְלָה עַל יָדִי, וּבִיצִיאָתִי אָנִי נוֹתֵן הוֹדָיָה עַל חֻלְקִי. [ג]. רַבֵּן גַּמְלִיאֵל אֹמֵר: בְּכָל יוֹם מִתְפַּלֵּל אָדָם שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אֹמֵר: מֵעַין שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה. רַבִּי עֲקִיבָא אֹמֵר: אִם שָׁגוּרָה תְּפִלָּתוֹ בְּפִיו יִתְפַּלֵּל שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה; וְאִם לָאוּ מֵעַין שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה. [ד]. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אֹמֵר: הָעוֹשֶׂה תְּפִלָּתוֹ קָבַע אֵין תְּפִלָּתוֹ תִּחְנוּגִים. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אֹמֵר: הַמְהִלֵּךְ בְּמְקוֹם סְכָנָה, מִתְפַּלֵּל תְּפִלָּה קְצָרָה. אֹמֵר: הוֹשֵׁעַ הַשָּׁם אֶת עַמּוֹ אֶת שְׂאֵרֵי יִשְׂרָאֵל; בְּכָל פְּרִשְׁת הָעֵבֹר יֵהִי צְרֻכֵיהֶם לְפָנָי; בְּרוּךְ אַתָּה ה' שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה. [ה]. הָיָה רוֹכֵב עַל הַחֲמוֹר, יָרַד; וְאִם אֵינוֹ יְכוּל לִירֵד, יַחֲזִיר אֶת פָּנָיו; וְאִם אֵינוֹ יְכוּל לְהַחֲזִיר אֶת פָּנָיו, יְכוּן אֶת לְבוֹ כְּנֻגָּד בֵּית קִדְשׁ הַקְּדוֹשִׁים. [ו]. הָיָה יוֹשֵׁב בְּסִפְיָנָה, אוֹ בְּקִרוֹן, אוֹ בְּאֶסְדָּא יְכוּן אֶת לְבוֹ כְּנֻגָּד בֵּית קִדְשׁ הַקְּדוֹשִׁים. [ז]. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן עֲזַרְיָה אֹמֵר: אֵין תְּפִלַּת הַמוֹסְפִין אֶלָּא בְּחֻבֵּר עֵיר.

וְחֻכְמִים אוֹמְרִים: בְּחֶבֶר עִיר וְשָׁלָא בְּחֶבֶר עִיר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר מְשֻׁמוֹ: כָּל מְקוֹם שֶׁיֵּשׁ חֶבֶר עִיר, הֵיחִיד פְּטוּר מִתְּפִלַּת הַמוֹסְפִין.

(מסכת מקואות פרק ז' (אותיות נשמה)

משנה א

יֵשׁ מֵעֵלִין אֶת הַמְּקוֹה וְלֹא פוֹסְלִין, פוֹסְלִין וְלֹא מֵעֵלִין, לֹא מֵעֵלִין וְלֹא פוֹסְלִין. אֵלוּ מֵעֵלִין וְלֹא פוֹסְלִין: הַשֶּׁלֶג, וְהַבְּרָד, וְהַכֶּפּוּר, וְהַגְּלִיד, וְהַמֶּלַח, וְהַטֵּיט הַנְּרוֹק. אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא: הִיא רַבִּי יִשְׁמַעֵאל דֵּן פְּנִגְדֵי לוֹמֵר: הַשֶּׁלֶג אֵינּוּ מֵעֵלָה אֶת הַמְּקוֹה. וְהַעֲדוּ אֲנִישֵׁי מִידְבָּא מְשֻׁמוֹ, שֶׁאָמַר לָהֶם: צֵאוּ וְהִבִּיאוּ שֶׁלֶג וְעֲשׂוּ מְקוֹה בְּתַחֲלָה. רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי אוֹמֵר: אָבֹן הַבְּרָד כְּמִים. כִּיצַד מֵעֵלִין וְלֹא פוֹסְלִין? מְקוֹה שֶׁיֵּשׁ בוֹ אַרְבָּעִים סָאָה חֹסֵר אַחַת, נִפְל מֵהֶם סָאָה לְתוֹכוֹ, וְהָעֵלְתוּ, נִמְצָאוּ מֵעֵלִין וְלֹא פוֹסְלִין.

משנה א רע"ב

{[יש מעלין]. משלימין לארבעים סאה: [ולא פוסלין]. בשלשה לוגין שאובין. וכולהו מפרש כיצד: [הכפור]. גשמים שיורדין נקפים: [גליד]. מים שקפאו על פני הארץ או על פני המים: [טיט הנרוק]. טיט רך ורקיק שנעשה כמו רוק: [אבן הברד כמים]. כמים שאובים דאמרינן לקמן פוסלים ולא מעלים. ואין הלכה כרבי יוחנן בן נורי. והלכה כעדותן של אנשי מידבא שעושין מקוה מן השלג אפילו לכתחלה: [נמצאו מעלין]. שהשלימוהו. ולא פוסלין. בשלשה לוגין שאובין. שהרי סאה היא הרבה יותר משלשה לוגין, ולא נפסל המקוה בכך: }

משנה ב

אֵלוּ פוֹסְלִין וְלֹא מֵעֵלִין: הַמֵּיִם בֵּין טְמָאִים בֵּין טְהוֹרִים, וְיָמֵי כְּבָשִׁים, וְיָמֵי שְׁלִקוֹת, וְהַתְּמֵד עַד שֶׁלֹּא הֶחְמִיץ. כִּיצַד פוֹסְלִין וְלֹא מֵעֵלִין? מְקוֹה שֶׁיֵּשׁ בוֹ אַרְבָּעִים סָאָה חֹסֵר קָרְטוּב, וְנִפְל מֵהוֹן קָרְטוּב לְתוֹכוֹ - לֹא הָעֵלְתוּ; פוֹסְלוֹ בְּשִׁלְשָׁה לָגִין. אֲבָל שֶׁאֵר הַמְּשֻׁקֵּין, וְיָמֵי פְרוֹת, וְהַצֵּיר, וְהַמְרָס, וְהַתְּמֵד מִשֶּׁהֶחְמִיץ - פְּעָמִים מֵעֵלִין וּפְעָמִים שֶׁאֵינָן מֵעֵלִין. כִּיצַד? מְקוֹה שֶׁיֵּשׁ בוֹ אַרְבָּעִים סָאָה חֹסֵר אַחַת, נִפְל לְתוֹכוֹ סָאָה מֵהֶם - לֹא הָעֵלְתוּ. הִיוּ בוֹ אַרְבָּעִים סָאָה, נָתַן סָאָה וְנִטַּל סָאָה - הָרִי זֶה כָּשֵׁר.

{[המים]. שאובין. בין טמאין בין טהורים: [מי כבשים]. מים שכבשו בהן זיתים או מיני ירקות: [ומי שלקות]. מים ששלקו בהן שלקות: [והתמד]. חרצנים וזגים או שמרים שנתן עליהן מים: [עד שלא החמיץ]. דאם החמיץ נידון כמי פירות: [קורטוב]. אחד מששים וארבע בלוג: [פעמים מעלין]. כדמפרש, כשיש במקוה ארבעים סאה מים כשרים ונתן בו סאה מי פירות, ואח"כ נטל סאה ממנו מים ומי פירות מעורבים יחד, הרי כל הסאה של מי פירות שנשארה במקוה משלימים את המקוה: [פעמים אין מעלין]. כדקתני במקוה שיש בו ארבעים סאה חסר אחת: }

משנה ברע'ב

הדיח בו סלי זיתים וסלי ענבים, ושנו את מראיו - כשר. רבי יוסי אומר: מי הצבע פוסלין אותו בשלשה לגין, ואינן פוסלין אותו בשנוי מראה. נפל לתוכו יין ומחל, ושנו את מראיו - פסול. כיצד יעשה? ימתין לו עד שירדו גשמים, ויחזרו מראיהו למראה המים. היו בו ארבעים סאה, ממלא בפתך ונותן לתוכו, עד שיחזרו מראיהו למראה המים.

{[ושינו את מראיו כשר]. דהדחת כלים לא חשיבא שינוי מראה: [ואין פוסלים אותו בשינוי מראה]. משום דצבעא לית ביה מששא: [מוחל]. מים היוצאים מן הזיתים: [ימתין עד שירדו גשמים]. דלמלאות בכתף אי אפשר, דבחסר עסקינן, שהוא נפסל בשלשה לוגין: [ממלא בכתף]. דמקוה שלם אין השאובים פוסלים אותו לעולם: }

משנה ג

נפל לתוכו יין או מחל, ושנו מקצת מראיו, אם אין בו מראה מים ארבעים סאה - הרי זה לא יטבל בו.

משנה גרע'ב

{[אין בו מראה מים ארבעים סאה]. אם אין במקוה ארבעים סאה שיש בהן מראה מים, לא יטבול באותו מקוה אפילו באותו צד שיש בו מראה מים, ואם טבל לא עלתה לו טבילה: }

משנה ד

שלשה לגין מים, ונפל לתוכו קרטוב יין, והרי מראיהו כמראה היין, ונפלו למקוה - לא פסלוהו. שלשה לגין מים חסר קרטוב, ונפל לתוכו קרטוב חלב, והרי מראיהו כמראה המים, ונפלו למקוה - לא פסלוהו. רבי יוחנן בן נורי אומר: הפל הולך אחר המראה.

משנה דרע'ב

{[ונפלו למקוה לא פסלוהו]. הואיל והן נראין כיון, ומי פירות אין פוסלין בשלשה לוגין: [הכל הולך אחר המראה]. אף על פי שאין החלב פוסל המקוה ואין במים שיעור שלשה לוגין לפסול, מכל מקום כיון שיש כאן שלשה לוגין שנראין כמים, חשבינן להו כאילו כולן מים ופוסלין. ואין הלכה כרבי יוחנן בן נורי: }

משנה ה

מקוה שיש בו ארבעים סאה מכונות, ירדו שנים וטבלו זה אחר זה - הראשון טהור, והשני טמא. רבי יהודה אומר: אם היו רגליו של ראשון נוגעות במים - אף השני טהור. הטביל בו את הסגוס, והעלהו, מקצתו נוגע במים - טהור. הפר והפסת של עור, כיון שהגביה שפתותיהם מן המים - המים שבתוכן שאובין. כיצד יעשה? מטבילן ומעלה אותם דרך שוליהם.

משנה הרע"ב

{והשני טמא}. דודאי חסר שיעור המקוה בטבילתו של ראשון: [אף השני טהור]. דאמרינן גוד אחית, והוי כאילו המים שהעלה הראשון בגופו הן מחוברין למי מקוה ולא נחסר משיעורו כלום. ופירשו בגמרא דחגיגה דלא טיהר רבי יהודה אלא במעלות דרבנן, כגון שהיה טהור לחולין וטבל להיות טהור למעשר, או שהיה טהור למעשר וטבל להיות טהור לתרומה. אבל לעלות מטומאה גמורה לטהרה, דברי הכל טמא. ואין הלכה כר' יהודה: [סגוס]. בגד צמר עב, וקורין לו בערבי אלבורנו"ס, ובולע מים הרבה: [מקצתו נוגע במים טהור]. ובמקוה שיש בו מ' סאה מצומצמות איירי וטבל בו אדם לאחר שהטביל בו את הסגוס, טהור האיש הטובל אע"פ שנחסר שיעור מקוה בטבילת הסגוס, מאחר שמקצת הסגוס נוגע במים. ור' יהודה היא דסבירא ליה אמרינן גוד אחית: [המים שבתוכן שאובים]. וחוזרים ופוסלים את המקוה בשלשה לוגים. שהרי לא היו בו אלא ארבעים סאה מכוונות ונתחסר כשהגביה שפתותיהן מן המים: [ומעלה אותם דרך שוליהם]. כדי שלא יפלו המים שבתוכן למקוה ויפסלו כל מימיו: }

משנה ו

הטביל בו את המטה, אף על פי שרגליה שוקעות בטיט העבה - טהורה, מפני שהמים מקדמין. מקוה שמימיו מרדדין, כובש אפלו חבילי עצים, אפלו חבילי קנים, פדי שיתפחו המים, ויורד וטובל. מחט שהיא נתונה על מעלות המערה, היתה מוליך ומביא במים, פנין שעבר עליה הגל - טהורה.

משנה ו דע"ב

{[הטביל בו את המטה]. שרגליה גבוהות, ואי אפשר להטבילה כולה כאחת במקוה קטן כזה ששיעורו מצומצם אא"כ רגליה שוקעות בטיט: [העבה]. שאינו נרוק ואין מטבילין בו: [שהמים מקדמין]. להטביל הרגלים קודם שישקעו בטיט, ובמים הוטבלו: [שמימיו מרודדים]. שאין המים עמוקים, מחמת שהמקוה רחב והמים מתפשטים בכולו. ואע"פ שיש בו ארבעים סאה אין כל גופו מתכסה במים בבית אחת: [כובש]. לצד אחד של מקוה: [אפילו חבילי עצים וקנים]. ואע"ג דנראה כמקוה שחלקו, אפילו הכי הואיל והמים נכנסין ביניהן לא הוי חלוק. וכובש דנקט, מפני שהעצים והקנים צפים על פני המים, וצריך לכבוש עליהם אבנים כדי שיכנסו תחת המים: [היה מוליך ומביא במים]. מנענע המים בידיו: [כיון שעבר הגל]. של מים על המעלה של מקוה שהמחט מונח בה וצפו מי הגל על המחט, טהורה. ולפי שהמחט דקה וקטנה וירא פן תפול במים, דרך להטבילה כן: }

מסכת כלים פרק כד

[א].

שלישה תניסין הם: תניס הפפויף - טמא מדרס; ושמשחקין בו בקנפון - טמא טמא מת; ודיצת הערבין - טהורה מכלום.

[ב].

שְׁלֵשׁ עֲגָלוֹת הֵן: הָעֲשׂוּיָה כְּקַתְּדָרָא - טְמֵאָה מִדָּרְס; כְּמֵטָה - טְמֵאָה טְמֵאָה מֵת; וְשֵׁל אַבְנִים - טְהוֹרָה מְכֻלָּם.

[ג].

שְׁלֵשׁ עֲרָבוֹת הֵן: עֲרָבָה מְשֻׁנֵי לֵג וְעַד תְּשֻׁעָה קַבִּין שְׁנֵסְדִיקָה - טְמֵאָה מִדָּרְס; שְׁלֵמָה - טְמֵאָה טְמֵאָה מֵת; וְהַבָּאָה בְּמִדָּה - טְהוֹרָה מְכֻלָּם.

[ד].

שְׁלֵשׁ תְּבוֹת הֵן: תְּבָה שְׁפִתְחָה מִצְדָּה - טְמֵאָה מִדָּרְס; מְלִמְעֵלָן - טְמֵאָה טְמֵאָה מֵת; וְהַבָּאָה בְּמִדָּה - טְהוֹרָה מְכֻלָּם.

[ה].

שְׁלֵשָׁה תְּרַבּוּסִין הֵן: שֵׁל סְפָרִין - טְמֵאָה מִדָּרְס; שְׂאוּכְלִין עֲלִיו - טְמֵאָה טְמֵאָה מֵת; וְשֵׁל זֵיתִים - טְהוֹר מְכֻלָּם.

[ו].

שְׁלֵשׁ בְּסִיסִיּוֹת הֵן: שְׁלִפְנֵי הַמֵּטָה, וְשְׁלִפְנֵי סוּפְרִים - טְמֵאָה מִדָּרְס; וְשֵׁל דְּלִפְקֵי - טְמֵאָה טְמֵאָה מֵת; וְשֵׁל מְגֻדָּל - טְהוֹרָה מְכֻלָּם.

[ז].

שְׁלֵשׁ פְּנִקְסִיּוֹת הֵן: הָאֶפִּיפּוֹרִין - טְמֵאָה מִדָּרְס; וְשֵׁישׁ בְּהַ בֵּית קַבּוּל שְׁעוּהָ - טְמֵאָה טְמֵאָה מֵת; וְחֻלְקָה - טְהוֹרָה מְכֻלָּם.

[ח].

שְׁלֵשׁ מִטּוֹת הֵן: הָעֲשׂוּיָה לְשִׁכִּיבָה - טְמֵאָה מִדָּרְס; שֵׁל זַגְגִין - טְמֵאָה טְמֵאָה מֵת; וְשֵׁל סְרָגִין - טְהוֹרָה מְכֻלָּם.

[ט].

שְׁלֵשׁ מִשְׁפָּלוֹת הֵן: שֵׁל זָבֵל - טְמֵאָה מִדָּרְס; שֵׁל תְּבֹן - טְמֵאָה טְמֵאָה מֵת; וְהַפְּחֻלָּץ שֵׁל גְּמָלִים - טְהוֹר מְכֻלָּם.

[י].

שְׁלֵשָׁה מְפָצִים הֵן: הָעֲשׂוּי לִישִׁיבָה - טְמֵאָה מִדָּרְס; שֵׁל צְבָעִין - טְמֵאָה טְמֵאָה מֵת; וְשֵׁל גִּתּוֹת - טְהוֹר מְכֻלָּם.

[יא].

שְׁלֵשׁ חֲמִתּוֹת וְשִׁלְשָׁה תְּרַמְלִין הֵן: הַמְּקַבְּלִים כְּשֶׁעוֹר - טְמֵאִין מְדַרְס; וְשֵׁאִינָן מְקַבְּלִין כְּשֶׁעוֹר - טְמֵאִים טְמֵא מֵת; וְשֵׁל עוֹר הַדָּג - טְהוֹר מְכֻלּוּם.

[יב].

שְׁלֵשָׁה עוֹרוֹת הֵן: הָעֵשׂוּי לְשִׁטִּיחַ - טְמֵא מְדַרְס; לְתַכְרִיף הַפְּלִים - טְמֵא טְמֵא מֵת; וְשֵׁל רְצוּעוֹת וְשֵׁל סַנְדָּלִים - טְהוֹר מְכֻלּוּם.

[יג].

שְׁלֵשָׁה סְדִינִין הֵן: הָעֵשׂוּי לְשִׁכִּיבָה - טְמֵא מְדַרְס; לְוִילוֹן - טְמֵא טְמֵא מֵת; וְשֵׁל צוּרוֹת - טְהוֹר מְכֻלּוּם.

[יד].

שְׁלֵשׁ מְטַפְּחוֹת הֵן: שֵׁל יָדַיִם - טְמֵאָה מְדַרְס; שֵׁל סְפָרִין - טְמֵאָה טְמֵא מֵת; וְשֵׁל תַּכְרִיף, וְשֵׁל נִבְלֵי בְּנֵי יָוֵי - טְהוֹרָה מְכֻלּוּם.

[טו].

שְׁלֵשָׁה פְּרָקְלִינִין הֵן: שֵׁל צְדֵי חֵהָ וְעוֹף - טְמֵא מְדַרְס; שֵׁל חֲגָבִין - טְמֵא טְמֵא מֵת; וְשֵׁל קִצְצִין - טְהוֹר מְכֻלּוּם.

[טז].

שְׁלֵשׁ סְבֻכוֹת הֵן: שֵׁל יַלְדָּה - טְמֵאָה טְמֵאָת מְדַרְס; שֵׁל זְקֵנָה - טְמֵאָה טְמֵא מֵת; וְשֵׁל יוֹצֵאת לַחוּץ - טְהוֹרָה מְכֻלּוּם.

[יז].

שְׁלֵשׁ קַפּוֹת הֵן: מְהוּקָה שִׁטְלֵיהָ עַל הַבְּרִיָּה - הוֹלְכִין אַחַר הַבְּרִיָּה; קִטְנָה עַל הַגְּדוֹלָה - הוֹלְכִין אַחַר הַגְּדוֹלָה; הֵיוּ שְׁוֹות - הוֹלְכִין אַחַר הַפְּנִימִית. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: כִּף מֵאֲזָנַיִם שִׁטְלֵיהָ עַל שׁוּלֵי הַמַּחֵם: מִבְּפָנַיִם - טְמֵא, מִבְּחוּץ - טְהוֹר. טְלֵיהָ עַל צִדּוֹ: בֵּין מִבְּפָנַיִם בֵּין מִבְּחוּץ - טְהוֹר.